

Bir Sevdadır Çamlıhemşin

ÇAMLIHEMŞİN EĞİTİM VE KÜLTÜR DERNEĞİ YAYIN ORGANI

YIL:2 SAYI:2 2013

öyle çal ki tulumcu...

ayder | GRUP

Biz Büyük Bir Aileyiz...

ayder | turizm

ayder
taşımacılık

ayder
organizasyon

HAŞİMOĞLU
OTELCİLİK

AYDERİNŞAAT

www.aydergrup.com.tr

EMI İNŞAAT TAAHHÜT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
EMI CONTRACTING INDUSTRY & TRADE CO. LTD.

www.emi-insaat.com.tr

Borazan Sokak No: 5/2 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara TURKEY

Phone: +90 312 466 71 72 Faks: +90 312 466 70 71 E.mail: info@emi-insaat.com.tr

15.
YIL

444 7946
R Y H N

reyhan

www.reyhan.com.tr

Alsancak
Merkez

Agora AVM

Çeşme

Optimum AVM
Gaziemir

Yenişehir/İzmir
Üretim Merkezi

reyhan@reyhan.com.tr

Tekrar merhaba...

Bir kez daha merhaba...

Dergimizin ilk sayısı tahminlerimizin de üzerinde ilgi gördü.

Bu ilginin bizleri daha da kamçıladığı bir gerçektir.

Bu gerçeğe Çamlıhemşin de gezilmedik yer, irdelenmedik konu bırakmak istemiyoruz.

Çamlıhemşin’de köyü olan,

Çamlıhemşin’de yaylaya giden,

Çamlıhemşin’de türkü söyleyen,

Çamlıhemşin’de horon oynayan,

Çamlıhemşin’de usulüne göre balık avlayan,

Çamlıhemşin’de anısı olan,

Çamlıhemşin’in havasından soluyan

ve kendisini Çamlıhemşin’li olarak gören herkesden yani sizlerden destek talep ediyoruz ve gösterdiğiniz ilgiden dolayı hepinize teşekkür ediyoruz.

Derginizi okurken keyif almanız dileğiyle,

Saygılar sunuyoruz.

Metin Gültan

Çamlıhemşin Eğt. ve Kült. Der.
(ÇAMDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

Cebinize kadar serinletecek bir önerimiz var!

Toptan elektrikte "A Sınıfı"na geçin;
doğanız nesillere, paranız cebinize kalsın.

A+

444 4 273 (BRD)

Alttan Öyüklü İşletmeler
Pamuk, tekstil, bulaç,
supermarket, diğer sektörler.

Orta Öyüklü İşletmeler
Holding, ticaret, imarierlik,
saniye, diğer sektörler.

Küçük ve Orta Öyüklü İşletmeler
Küçük işletmeler, apartmanlar, oteller,
benzinlikler, diğer sektörler.

Isıtma, Soğutma ve Sıcak Su
Isıtma, soğutma ve sıcak su.

**bordo
enerji**

www.bordoenerji.com.tr

*2012 yılı için belirlenen serbest tüketici limiti 25.000 kWh/y'dir. Bu miktar parasal olarak aylık ortalama 700 TL / yıllık ortalama 8.400 TL'ye denk gelmektedir.

 GÜRS

İmtiyaz sahibi
Çamlıhemşin Eğt. ve Klt. Der. adına
Metin Gültan
Başkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Güngör Oflu

Editör
Şule Gedik Albayrak

Yayın Kurulu
Ali Akgün
Prof. Dr. Ali İhsan Arol
Murat Aksoy
Savaş Çolakoglu
Yunus Demirci
Ahmet Gültan
Merve Gültan
Mete Gültan
Prof. Dr. Adil Güner
Ayşegül Hacıoğlu
Selami Haşimoğlu
Sezin Gülay Küçük
İdris Lütfü Melek
Nur Yücel

Tasarım: Mete Gültan
Ataç Sokak No:25/11 Kızılay-Ankara
Tel:312 433 2725 Fax:312 434 2725
ali@aralgrup.net

Web Tasarım ve Admin
Tolga Reyhan
POBOL Web & Grafik

Yönetim Yeri
İnkılap Sokak 25/5
Kızılay - ANKARA
Tel : 312 425 79 92
Fax : 312 425 62 47
camlihemsinliler@gmail.com
www.camlihemsin.org

Kapak Fotoğraf
Nihat Pamukçu

Temsilcilikler
Rize Maksut Kocaman
Çamlıhemşin Bülent İsmailoğlu
İstanbul Nilüfer Gülas
Sabri Gülay
İzmir Selim Gülay
M.Karamustafaoğlu
Antalya Ali Orhan
Ordu Özcan Altay

Dergimizde yayınlanan yazılar, yazarların
kişisel görüşleridir.
Bu yazılardan dolayı
Çamlıhemşin Eğitim ve Kültür Derneği
sorumluluk üstlenmez.
Kaynak belirtmek koşulu ile alıntı
yapılabilir. Ücretsizdir.
Basım Tarihi: 05.03.2013
Yayın Türü: Yerel Süreli

Basım Yeri
TDV Matbaacılık Basım İşletmesi
Alinteri Bulvarı 1256. Sokak No:11
Ostim / Ankara
Tel: 0312 354 91 31

çamlıhemşin02

- 3 BAŞKANDAN
- 5 İÇİNDEKİLER
- 8 2012 BELEDİYE FAALİYETLERİ
- 10 OKUYUCUDAN
- 12 ÇAMLIHEMŞİN HABERLERİ
- 16 DERNEĞİMİZDEN
- 18 SEYFULLAH HACİMÜFTÜOĞLU
- 20 RİZE VALİMİZDEN MESAJ VAR
- 24 KAYMAKAMDAN MESAJ VAR
- 26 RİZE GÜNLERİ 3
- 30 ORHAN GÜNDAY
- 36 HAKAN'DAN
- 38 KAN DAVALARI
- 44 İKİ ÇAMLIHEMŞİN'Lİ İLE SOHBET
- 46 DÜNYA'DA TULUM
- 48 TULUMCU GARİP
- 49 TULUMCU ALİ ÇAMKERTEN
- 53 KONAKLARIMIZ
- 54 TARAKÇI KONAĞI
- 55 HALİL EFENDİ KONAĞI
- 56 BADARA MEZRESİ
- 58 ATALARIN İZİNDEN POKUT'A GİDİŞ
- 60 DOĞA FOTOĞRAFÇILIĞI
- 62 BİTKİ ANSİKLOPEDİSİ
- 64 BİTKİ RESSAMLIĞI
- 66 ŞİMŞİRLERİN DURUMU
- 68 ÇAMLIHEMŞİN OTEL LİSTESİ
- 70 EKODANITAB
- 71 GOBOCA DAĞ EVİ
- 72 HELİSKİ GERÇEĞİ
- 74 TARİHİMİZDE BALMUMU
- 75 TARİHİMİZDE ŞİMŞİR
- 76 MÜHR-Ü SÜLEYMAN
- 78 2B NEDİR
- 80 KÖYLERİMİZ
- 82 YENİ MAHALLELERİMİZ
- 84 RAFTİNG
- 86 ÇAMLIHEMŞİN SPOR
- 88 BİR PORTRE HİKMET GÜLAY
- 89 KİTAP ÖNERİLERİMİZ
- 90 YEMEK
- 92 BAŞSAĞLIĞI
- 93 SERBEST KÖŞE

Rampa Gıda Ürünleri Pazarlama A.Ş., İstanbul Yolu Susuz Mahallesi'nde bulunan toplam 15.000 m2 açık alan ve 26.000 m2 kapalı alan üzerinde kuruludur. Alan üzerinde 2000 m2 İdari Bina, 2400 m2 Soğuk Hava Deposu, 6000 m2 de Gıda Dışı Depo bulunmaktadır. Firmada toplamda 19 adet Yükleme Rampası mevcuttur. Bunlardan 6 tanesi Hareketli Tır Yanaşma Rampasıdır. Aynı anda 30 adet aracın yüklenmesi mümkündür. Firmada 2 adet raf sistemli 600'er m2 +4 C Soğuk Hava Deposu 1 adet 200 m2 +4C Soğuk Hava Deposu, 3 adet 75 m2 Soğuk Hava Deposu, 1 adet 100 m2 -18C Soğuk Hava Deposu ve toplam 800 m2 +4C'ye kadar düşebilen Sevkiyat Alanı mevcuttur. Firmanın, toplam alanı 6000 m2'yi bulan, Gıda Dışı Lojistik Deposu mevcuttur. Alanda, yine aynı anda 10 araç yüklemesi yapılabilecek Yükleme Rampaları ve tırların yanaşabileceği 2 adet Hareketli Rampa da bulunmaktadır. Bu alanın tamamında raf sistemi vardır. 3 palet yüksekliğindeki bu raf sistemi ile kullanılan hacim 3 katına kadar çıkabilmektedir. Toplam 575 m2 alan üzerine kurulu 2000 m2 büyüklüğe sahiptir. Binada 3 adet Yönetici Odası, 2 adet Toplantı Odası, satış personelin kullanabileceği 10'ar kişilik 4 adet ofis, 1 adet Muhasebe Departman Ofisi, 1 adet Bekleme Holü, 1 adet Plasiyer Dinlenme ve Soyunma Odası, 4 adet Mutfak, 4 adet Wc ve Banyo bulunmaktadır. Rampa Gıda Ürünleri Pazarlama A.Ş.'nin araç filosunda 3 adet Kapalı Kasa Frigofirik Kamyon, 3 adet Kapalı Kasa Kamyon, 40 adet Sıcak Satış ve Sevkiyat için Kapalı Kasa Frigofirik Kamyonet, 28 adet Soğuk Satış için binek araç bulunmaktadır. Araçların tamamı filo takip sistemi ile anında denetlenebilmektedir. Frigorik araçların ısı değerleri anlık kontrol edilebilmektedir.

www.rampagida.com.tr

RAMPA GIDA ÜRÜNLERİ PAZARLAMA A.Ş.

İstanbul Yolu 26. Km. No: 1 Susuz - Ankara

Tel: (0312) 815 57 17 (Pbx) Fax: (0312) 815 57 20

rampa

Gıda Ürünleri Pazarlama A.Ş.

Kısaca 2012 faaliyetlerimiz...

İdris Lütfü Melek

Çamlıhemşin Belediye Başkanı

Merhaba;

Çamlıhemşin Dergisinin ikinci sayısında bir kez daha Merhaba! diyebilme fırsatını veren Çamlıhemşin Derneği Başkanı ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarıma teşekkür ederek yazıma başlamak istiyorum. Dergi editörümüzün sayfa sıkıntısı olduğunu da bildiğim için, yapılan ve yapılması düşünülen konular hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum.

Derginin yıllık olması ve 2012 yılını kapsaması nedeniyle, daha ziyade 2012 yılında yaptığımız işlerden bahsedeceğim.

İlçe merkezimizde başlattığımız çalışmalar kapsamında, Ayder köprüsü ve tarihi Ham köprü arasını yaya kaldırımı ve kilit taşı ile döşedik. Yolun dere tarafına 80 cm. yüksekliğinde ve 200 m. uzunluğunda duvar örerek hem yayaların hem de araçların güvenliğini sağlamış olduk. İlgili alana spor aletleri, oturma bankları da koyarak mini bir park ve seyir terası ortaya çıkardık.

Benzer bir çalışmayı da; İlköğretim okulunun, Ayder güzergahı tarafında uyguladık. Altı adet hediye eşya ve Turizm ofisi yeri, WC, yaya yolu, kilit taşı döşemesiyle alanı yeniden düzenleyerek iş sahası açmaya çalıştık. Büfe konmayan yerleri yeniden ihale yoluyla ihtiyaç sahiplerine kiralayacağız.

Belediyemiz bir ilki daha gerçekleştirerek aynen diğer kamu kurumlarında olduğu gibi, İŞKUR üzerinden 30 Çamlıhemşin'li yurtaşımıza iş olanağı sağladık. İŞKUR il müdürlüğü tarafından sağlanan bu destekle arkadaşlarımıza; Belediye bünyesinde hem altı ay

süreyle istihdam sağlamış olduk hem de Ayder, Kaplıca, A.Şimşirli, Konaklar, Kavak, Sirt, A.Çamlıca, Y.Çamlıca, Kadıköy, Yağmurlu ve Merkez mahallelerimizde; Kilit taşı döşemesi, Yol betonlaması, irili ufaklı duvar yapımı, yol temizliği, kanal açma, patika yollar, Ayder'de 12-merkez'de 6 göz WC, su hattı döşemesi, korkuluk, boya-badana işleri ve çevre temizlik işlerini başarıyla gerçekleştirdik.

Yağmurlu ve Kavak mahallelerinde yaklaşık 350 m. patika yol betonlaması, Sirt mahallesine 250 m. su kanalı, Ayder'de vatandaşların da katkılarıyla 450 m. patika yola kilit taşı döşemesi yapıldı. Yağmurlu ve Kadıköy mahallelerimizde araç yollarının asfaltlanmasına iş makinelerimiz ve personelimizle destek verdik. Belediye, vatandaş işbirliği ile Aşağı Şimşirli'de 400 m, Aşağı Çamlıca da 350 m. araç yoluna beton döktük.

Bu arada araç parkımızı yeni araçlarla güçlendirdik. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili birimlerinden bir adet çöp kamyonu, 210 bin TL değerinde bir adet de vidanjörü hibe yoluyla ilçemize kazandırdık.

İlçe merkezimizin yöresel mimariye uygun hale getirilerek, görsel güzellik kazandırılmasına yönelik çalışmalarımız devam ediyor. "Kentsel iyileştirme" kapsamında tüm binaların cephelerinin röleve çalışması tamamlandı. İlgili daire başkanlıklarıyla da görüşülerek kaynak aktarılması konusunda girişimlerde bulunduk. Bu kapsamda Belediye Hizmet binamızın cephe düzenlemesini nihayet bitir-

dik. Kaymakamlığımızın Hükümet Konağında başlattığı tadilat ile ilçe merkezimizin çehresi değişmeye başladı.

1996'dan bu yana sürüncemede olan TOKİ konutları alanı İl Özel İdaresi, Kaymakamlık ve Yolkiyi muhtarlığı ile yaptığımız görüşmeler sonucunda nihayet Konaklar mahallesine, dolayısıyla da Belediyemiz sınırları içerisine resmen dahil edildi. Bu sayede birçok tartışmalı uygulama yasal zemine oturdu. Daha önce de açıkladığımız gibi ilgili bakanlıklara sunduğumuz projelerin takibi sonucunda 160 bin lira tutarında sağladığımız kaynakla Jandarma-TOKİ arasındaki yolun betonlama çalışmasını başlattık.

Konaklar mahallesinde, Belediyemize ait eski konutlarımızın yerine iki bloktan oluşan 23 dairesel yeni ve modern konutlar yapacağız. İlgili parselin plan değişikliğini yaparak koruma kuruluna daha önce onaylatmıştık. Projemizi de hazırladık ve koruma kurulunun onayından sonra ihalesini yaparak ilçemizdeki konut açığını önemli ölçüde çözmüş olacağız.

Çamlıhemşin Meslek Yüksek Okulu konusunda yer tahsisi, üniversite senato kararı, plan tadilatı, rektörlüğün YÖK'ten talep yazısı süreçleri tamamlandı. Üniversite Rektörümüz Sn. Arif Yılmaz, davetimiz üzerine bir heyet ile birlikte ilçemizi ziyaret ederek, MYO arazisinde incelemelerde bulundular. Araziyi çok beğenen hocamız konunun takipçisi olacaklarını ve her türlü desteği vereceklerini söylediler. Bizlerde hem Çamlıhemşin Belediyesi olarak hem de ÇAHEV, ÇAMDER ve Çamlıhemşin Yüksek Okul Yaptırma ve Yaşatma Derneği olarak konunun takipçisi olacağımızı belirtmek istiyoruz.

Galerdüzü mevkiinde, Milli Parklar Müdürlüğü ile koordineli imar plan çalışması devam ediyor. Ana

başlıklar halinde ifade edersek karavan park alanı, çadır kamp alanı, sosyal tesis, 10-12 adet çeşitli ihtiyaçlara yanıt verecek işletme düşünülüyor. Ayrıca arena çevresi düzenlenerek WC, Seyirci tribünü, bağlantı yolu ve hayvan barınakları planlanıyor. Ayder-Galer arasındaki yol genişleme çalışmaları büyük ölçüde tamamlandı. Gerekli yerlere menfezler de yapılarak ulaşımın kolaylaşması hedefleniyor.

Parklar Bölge Müdürlüğünün plan değişikliği taleplerini Belediye Meclisimize sunduk. Meclisimizden ve Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonunun uygun görmesi halinde ilgili alanda teleferik istasyonu, otopark, milli Parklar kontrol merkezi, turizm danışma, rehberlik ofisi, jandarma ve zabıta kontrol noktaları gibi uygulamalar düşünülüyor.

Diğer bir çalışmada özel idare

Son olarak Ayder Turizm merkezinde planlanan iki projen söz etmek istiyorum. Bilindiği gibi uzun zamandır gündemde olan Teleferik ve Kayak Merkezi Projesi konusunda somut adımlar atılmaya başlandı. İl Özel İdaresi Genel Sekreterliğinin koordinatörlüğünde yürüten çalışmalarda önemli mesafe alındı. Teleferik hattının Ayder ve Hazindağ arasında kurulması daha önce kararlaştırılmıştı. Teleferik istasyon ve tesislerin yer alacağı alanda Rize Valiliği ve Kaçkar dağları Milli

mülkiyetinde olan kaplıca ve diğer tesislerin bulunduğu alanda düşünülüyor. Rize Valiliği İl Özel İdaresinin planlamasına göre alan olarak yeniden düzenlenecek. Buna göre 700 kişilik kongre salonu, SPA merkezi modern termal havuzlar ve konaklamanın da içinde olduğu tesisler inşa edilmesi hedefleniyor.

Bu vesile ile bir sonraki dergi olan 3. sayıda buluşmak dileğiyle, saygılar sunarım.

OKUYUCU KÖŞESİ

Sadece şimşirler değil yayla sırtlarındaki çamlarda da çamların büyük bir bölümünün kurudukları dikkatimi çekti ilgili birimlerin o güzelim ağaçların sorunlarına da el atarlarsa yaylalarımızın ağaçları da o güzelim çamları da kurtulmuş olur lütfen ilgilenin

Hamdi Topsaç

Editör Notu: Geçen sayımızda bu konuyu işlemiştik. Konunun yakinen takipçisiyiz.

Derginiz güzel fakat ben daha çok unutulmaya yüz tutmuş eski ananeler ve yaşanmış hikayeler çoğunlukta olsun isterdim. Siyasetten uzak tarafsız olması yanılsıyım. Sevgiler yoluyor başarılar diliyorum..

Yaşar Çelik

Sizlerden gelen tüm yorumları yayınlayacağımız bir bölümdür burası. Lütfen bizlere yazın. camlihemsinliler@gmail.com

Çamlıhemşin Dergisi, tek kelimeyle HARİKA bir çalışma olmuş , tüm emeği geçenlere sonsuz teşekkürler.

Evet ' Bir Sevdadır Çamlıhemşin ' .. bizlere adeta cennetten bir parça ödünç verilmiş ve her ne kadar ondan uzaklarda olsak ta, O yüreğimizde koskoca bir seveda .. sizler de bu sevdıyla çok güzel işlere imza atmış, çok güzel bir yola girmişsiniz, yürekten kutluyorum, hayırlı uğurlu, daimi olsun inşallah.

Diğdem Yağcı

Çalışmaları genişletip daha çok bu yöre hakkında foto haber tadında tanıtımlı organik vadileri tanıtılmalı, haberler yapılmalı geçen yılın dergisinde benim ismim geçmedi, benim yazımda vardı.

Yavuz Günay

Editör Notu: Yavuz Bey haklı olabilir. Haber bölümündeki kaynaklara dikkat etmeye çalışacağız.

Çamlıhemşin Dergisi yeni projeleri ile kültür faaliyetlerini ve gençlerinin yanında olma görevini en iyi şekilde temsil edeceği bir özlem duruşunu güvenle sürdüreceğine inanıyorum... Yöre insanının kalkınması için, duruş sergilemeniz ve 'Biz' adımlarımızda Tek Yürek Tek Yumruk olabilmemizdir.

www.hemsinliyiz.biz yönetimi her zaman yanınızdadır.

Naci Kobal

Değerli yöneticiler, Derginizin ilk sayısı 44. sayfasında Emine Tarakçı'nın anlatıldığı bölümde çektiğim eski bir fotoğrafım, adım ve soyadım yazılmadan çıkmıştır. Bundan sonra yayımlanabilecek fotoğraflarımda kaynak gösterilmesini diliyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Saygılarımla

Salim Okumuş

Editör Notu: Salim Bey haklıdır. Fotoğrafı aileden aldığımız için kaynağa girmemiştik ama bundan sonra dikkat etmeye çalışacağız.

İçme suyu, kullanım suyu, gri su ve atık su arıtmaları için

0533 542 2122

METİN GÜLTAN

mgultan@gmail.com

Hazırlayan
Bülent İsmailoğlu
www.ayder53.com

Çamlıhemşin Kaymakamlığı'na ve Belediyesi'ne yeni logo

Çamlıhemşin Kaymakamlığı, logosunu, ilçede Ülkü Köyü'nde ikamet eden ve daha önce İETT'ye de logo çizen Remzi Kadioğlu'na yaptırdı. Çamlıhemşin Kaymakamı Hasan Gündoğdu, Sayın Remzi Kadioğlu'nun gayretli ve özverili çalışmaları ile oluşan logomuz, Çamlıhemşin'i bir bütün olarak ele almış ve sonucunda ilçenin tanıtımında büyük katkı sağlayacak logo tamamlanmıştır. Bu çalışmalarda başta ilçe daire amirleri ve özellikle bu eseri bizlere kazandıran en güzelini yapmak için tüm özverilerini veren logonun mimarı Remzi Kadioğlu'na teşekkür ediyorum." dedi. Çamlıhemşin Belediyesi'nin düzenlediği logo yarışmasının sonucu açıklandı. Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfi Melek, yaptığı yazılı açıklamada, logo yarışmasında eserleri, Çamlıhemşin'i ön plana çıkaracak konuya uygunluk, modernlik, anlaşılabilirlik, sadelik ve akılda kalıcı olma özellikleri bakımından incelendiğini belirtti. Sekiz kişinin katıldığı yarışmasında Mustafa Topaloğlu'nun eserinin birinci seçildiğini ifade eden Melek, eser sahibine bin lira ödül verildiğini kaydetti.

Çamlıhemşin Toki Yolu Betonlanıyor

Çamlıhemşin Belediyesi yaklaşık 1.000 metre uzunluğunda, 7 metre genişliğindeki yol betonlama ihalelerini yaparak, betonlama çalışmalarına başladı. Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfi Melek konuyla ilgili yaptığı açıklamada "öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Erdoğan Bayraktar'a, Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Ertuğrul Günay'a ve her iki bakanlık yetkililerine teşekkür ediyorum dedi. Melek, 887/360 sayı 28.10.2010 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne sunulan toplam 190.000TL tutarındaki proje dosyası kapsamında önce 40.000TL, 06.09.2012 tarihli talep yazısı ile de 69.000 TL ödenek alındığını, Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nden de 50.000 TL yardım alınarak toplam 159.000TL tutarında beton dökülmesine karar verildiğini açıkladı.

Çamlıhemşin'deki Zilkale Işıklandırıldı

Çamlıhemşin'de bulunan tarihi Zilkale'deki ışıklandırma çalışmaları tamamlandı. Yapılan yenileme ve ışıklandırma çalışması ile kalenin yeni bir yüze kavuştuğunu ifade eden Rize Valisi Nurullah Çakır Tarihi İpek Yolu üzerinde yer alan Pazar Kız Kalesi ve Ciha Kalesi ile Çamlıhemşin'deki Zilkale ve Kale-i Bala, önemli haberleşme ve konaklama mekânlarımızdır. Restorasyon çalışmaları kapsamında Zilkale'nin önce iç kısmında çalışma yapıldı, daha sonra korkuluklar takılarak yenileme çalışmaları tamamlandı. Işıklandırma projesi de hayata geçirilerek Zilkale yeni bir yüze kavuştu. Işıklandırma ve yenileme çalışması ile tarihi kaleyi yıkılıp yok olmaktan kurtardık ve gelecek nesillere aktardık. Bu çalışmalarda yoğun emek sarf eden Çamlıhemşin Kaymakamı Hasan Gündoğdu ve ekibini tebrik ediyorum." dedi.

Yaylada santral kurup elektrik faturalarından kurtuldular

Rize’de 10 yıl önce akarsu üzerinde santral kuran köylüler, 100 hanenin elektrik ihtiyacını karşıladı. Rize’nin Avusor Yaylası’nda köylüler kaynak suyu üzerine santral kurarak köyün elektrik sorununu çözdüler. Rize’nin, Çamlıhemşin ilçesine bağlı Avusor Yaylası’nda, 10 yıl önce akarsu üzerinde santral kuran köylüler, 100 hanenin elektrik ihtiyacını karşılayıp fatura ödeme derdinden kurtuldular. Yayla sakinleri, “Televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi hepsini rahatlıkla kullanıyoruz. Santral sayesinde hem yayla evlerimizin aydınlanmasını gerçekleştirdik hem de boşa akan suyu değerlendirdik.” dedi. Çoğunluğu ahşap ve taş kullanılarak inşa edilen evlerin yapısı, bölgeyi ziyarete gelen yerli ve yabancı turistlerin de dikkatini çekiyor.

Çamlıhemşin Ayder Yoluna AB Standartlarında Asfalt

Çamlıhemşin-Ayder karayolunda iyileştirme ve sıcak asfaltlama çalışmaları ilçe merkezi dahil tamamlanarak bitirildi. Karayolları Bölge Müdürlüğü’nce ihalesi yapılan Ardeşen’den Ayder merkeze kadar olan 39 kilometrelik kısmında, iyileştirme ve sıcak asfaltlama çalışmaları sona erdi. Ardeşen Fırtına Köprüsü’nden, Ayder Yaylası’na kadar 39 kilometrelik bölümde sıcak asfalt ve iyileştirme çalışmalarına başlayan müteahhit firma çalışmaları 1 ay içerisinde tamamladı. Çamlıhemşin ilçe merkezi asfaltlanması sırasında sürücüler ile asfalt ekibinin tartışması kavgaya dönüştü kavga sonrası asfaltlama işlemi Polis kontrolü altında yapıldı. Asfaltlama sonrası Çamlıhemşin ilçesi temiz ve güzel bir görüntü oluşurken vatandaş ve esnaf asfaltlanan çok güzel olduğunu belirttiler

Çamlıhemşin’de tüm ilköğretim okullarında diş taraması

Türkiye’de tek ve pilot ilçe olan Çamlıhemşin’de, Türk Diş Hekimleri Birliği’ne bağlı; İstanbul, Bursa, İzmir, Rize ve Trabzon şubelerinden yedi diş hekiminin katılımıyla, beş ilköğretim okulundaki öğrencileri kapsayan ‘diş taraması ve diş sağlığı eğitimi’ çalışması yapıldı. Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü Melek projenin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içerisinde Bakanlık ve Valilik onayı ile yapıldığını, Ağız Diş Sağlığını Geliştiren Okullar Projesi (SGOP) bilimsel eğitiminin, Prof. Dr. İnci Oktay tarafından verileceğini. Proje koordinatörlüğünü Dr. Ali Gürlek, yerel takip ve sorumluluğunu Trabzon Diş Hekimleri Odası Başkanı Dr. Önder Taşan’ın üstlendiği açıkladı ve çalışmanın sponsorluk ve her türlü altyapı hizmetlerinin Çamlıhemşin Belediyesi tarafından karşılandığını ekledi.

Derelere Alabalık

Doğu Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün, "Doğal Alabalık Üretilmesi ve Orman İçi Suların Balıklandırılması Projesi" kapsamında, Maçka Altındere Alabalık Yetiştirme ve Üretme İstasyonunda üretilen doğal kırmızı benekli alabalık yavruları, Çamlıhemşin ilçesi'ne bağlı Ülkü köyü'nde Fırtına Deresi'ne ve Avusor ve maselevat vadilerine bırakıldı. Doğa Koruma ve Milli Parklar 12. Bölge Müdürü Mustafa Bulut, törende yaptığı konuşmada, bilinçsiz ve aşırı avlanma sonucu nesilleri tehlike altına giren kırmızı benekli alabalıkların çoğaltılması amacıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından 2005 yılında, "Doğal Alabalık Üretilmesi ve Orman içi Suların Balıklandırılması Projesi" başlatıldığını söyledi. Fırtına Deresine 7 bin, Avusor vadisine 2 bin, Maselevat vadisinde 2 bin adet olmak üzere toplam 11.000 bin yavru alabalık salındığını ifade eden Bulut, "Bu proje ile doğal alabalık türlerinin üretimi ve üretilen bireyler ile orman içi su kaynaklarındaki alabalık popülasyonlarının optimum düzeye ulaşacaktır. Bozulan alabalık habitatlarının iyileştirilmesi sonucunda amatör ve sportif olta balıkçılığının geliştirilmesi ile orman köylüsünün sosyoekonomik yönden kalkındırılması amaçlanmaktadır" dedi. Konuşmaların ardından Tulum sanatçısı Bülent Bekar'ın tulumu eşliğinde yavru alabalıklar dereye salındı. Tören oynanan horonla son buldu.

Çamlıhemşin'de Tulumla Toprağa Saygı Yürüyüşü

Çamlıhemşin'de "toprağa saygı" yürüyüşü yapıldı. TEMA Vakfı Çamlıhemşin Şubesi ve Çamlıhemşin Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen yürüyüşe Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü MELEK, İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Tema Çamlıhemşin sorumlusu Engin Albardak, Tema İl Temsilcisi Nevzat Özer, Emniyet İlçe Amiri Özgür Vatan, Tema Çamlıhemşin Temsilcisi Ali Kemal Bergal ve Bilal Albardak, Daire Amirleri, Çamlıhemşin Belediye Meclis üyeleri Yaşar Çalık ve Yaşar Karagöz, okul müdürleri, öğretmenler ile öğrenciler ve vatandaşlar katıldı. Atatürk İlköğretim Okulu önünden başlayan yürüyüş, Tulum eşliğinde kaymakamlık binası önünde sona erdi. Burada yapılan tören, saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması, daha sonra da yapılan konuşmaların ardından sona erdi.

Çamlıhemşin ve Ayder'de 2 Büyük Yangın

Çamlıhemşin ilçe merkezinde bir apartman ve Ayder'de bir otel ile bir ev tamamen kullanılamaz hale geldi. Çamlıhemşin ilçesi Merkezinde, Murat Sarı, İbrahim Sarı ve İsmail Sarı'ya ait olduğu öğrenilen Apartmanda çıkan yangında, bina tamamen kullanılamaz hale geldi. Can kaybının olmaması ve yapılan ilk müdahale sonunda yangının diğer evlere sıçraması önlenerek felaketten dönülmüş oldu. Ayder Yaylası'nda İhsan Demirci'ye ait 3 katlı pansiyonun ikinci katında, henüz belirlenemeyen bir nedenden dolayı yangın çıktı. Kısa sürede büyüyen yangın, pansiyonun yanında bulunan kardeşi Nevzat Damirci'ye ait 2 katlı binaya da sıçradı. Çamlıhemşin Belediyesi, Rize Belediyesi ve çevre ilçelerin belediye itfaiye ekiplerinin müdahale ettiği yangın, sabah saatlerinde söndürülebildi. Yangın sonucunda pansiyon tamamen yanarken ev de kullanılamaz hale geldi.

Çamlıhemşin Lisesi Yeni Okuluna Taşındı

Çamlıhemşin Lisesi'nin yapımı devam eden lise in-
şaatı bitirilerek, 2012 yılı Eğitim ve Öğretim yılında
açılışı yapıldı. Öğrencilerin daha modern bir okul-
da okuması için yapılan okulda, 16 derslik ve çok
amaçlı salon buluyor. Çamlıhemşin Lisesi'nin yeni
binasında 320 öğrenci ders görebilecek.

Çamlıhemşin Zilkale-Çat Turizm yolu parke döşenerek toprak yoldan kurtuluyor

Çamlıhemşin Kaymakamlığı tarafından Çamlıhemşin Zilkale ara-
sında kalan 2 kilometrelik stabilize yol, parke taşı ile döşendi.
600.000 TL harcanarak yapılan yol çalışması yanı sıra yolun alt
yapı ve duvarları da yapıldı. Zilkale, Palovit arasında kalan 2 ki-
lometrelik stabilize yolunda parkelenebilmesi için 450.000 TL
Turizm Bakanlığı tarafından Çamlıhemşin Kaymakamlığı Özel İda-
resine gönderildi. Yolun tamamlanması için Çamlıhemşin Kayma-
kamlığı ihalesini 2012 yılı içerisinde yapıp çalışmalar başlatılmıştır.

Cafe Hamlakit

Konya yolunda giderken Gölbaşı'nın çıkışında sağda bulunan Shell'in içindeki Cafe
Hamlakit küçük ama sıcak bi mekan.Hamlakit haftanın her günü 20 saate yakın
hizmet veren kaliteli ve lezzetli tadların olduğu hareketli ve simcıcak biryer.İsmi
Rize'deki yayladan alan mekanda yok yok.Gelenler özel bakır sahanda hazırlanmış
Muhlamanın en iyi yapılan yer olduğunu söylemekte..Zaten o lezzeti tadınca sizde
aynı düşüncelerle ayrılıyorsunuz mekandan.Özel terayağından yapılmış yumurtasında
çeşidi çok.Diğer öğünlere uygunda bol çeşit var. İşkembe ,paça ,mercimek çorbası
köfte,kadınbudu köfte,tavuk şiş,beyin,kelle,arnavut ciğeri ve tabiki Hamsi.. Mekan
karadenizlilerin olunca balıkta mükemmelin ötesinde oluyor. Alabalığın en lezzetlisini
tadmak isteyenlere özel bir mekan.Balık yemek için Ankarada'ki tek adres.. Günün
her saati gülen gözlerle sizleri karşılayan bi personel ekibiyle tavsiye edilecek bi me-
kan. Uygun fiyat politikasıyla ve kalitesiyle marka olmuş sıcak bi cafe.

Ankara Caddesi Shell benzin istasyonu Gölbaşı/Ankara Telefon : 312 484 85 05
www.facebook.com/cafehamlakit twitter.com/CafeHamlakit

2. GENEL KURULU YAPTIK

Çamlıhemşin Eğitim ve Kültür Derneği'nin ikinci olağan Genel Kurulu yapıldı. Derneğimizin ikinci Genel Kurulu, Divan Başkanlığı'na seçilen Av. Adnan Kurtuluş Başkanlığı'nda yapıldı.

Yönetim ve Denetim kurulunun ilgili raporlarının okunması ve onaylanması ardından, yeni yönetim için 2 kişinin daha yönetime girmesi için bir tüzük değişikliği talep edilmiş ve onaylanmıştır.

Metin Gültan Başkanlığa, Selami Haşımoğlu ve Yunus Demirci; Başkan Yardımcılığına, Güngör Oflu; Genel Sekreterliğe ve Ahmet Gültan; Genel Saymanlık görevlerine seçilmişlerdir.

Denetim Kuruluna ise; Ali İhsan Arol, Ender Aykut Yılmaz, Ahmet Haşımoğlu seçilmişlerdir.

Derneğimiz adına bizleri Rize Dernekleri Federasyonu'nda temsil edecek olan delege listemiz ise;

Güngör Oflu, Ender Aykut Yılmaz, Ayşe Gül Hacıoğlu, Hasan Gültan, S. Gürkan Oflu, İdris Lütfü Melek, Süleyman İlker Kutlu, Köksal Burum, Selami Haşımoğlu, Saim Yılmaz, Savaş Çolakoğlu, Sezin Gülay Küçük, Yunus Demirci, Şule Gedik Albayrak ve Zeki Mafratoğlu'ndan oluşmaktadır.

Derneğin faaliyet göstereceği alanlar için; panel ve söyleşilere devam edileceği, Çamlıhemşin Dergisinin yılda bir kez çıkartılmasına devam edileceği, Çamlıhemşin kitabı yapılması için çalışmalara başlanılacağı, Çamlıhemşin haritasının yapılması çalışmalarına başlanılmasına, sözlü tarih çalışmaları gibi kültürel projelere devam edileceğinden bahsedilmiştir. Bunların yanı sıra AB Projeleri ve Çamlıhemşin'i ilgilendiren her konunun takibi ile ilgili sosyal projelere de devam edileceği açıklanmıştır.

Yeni Yönetim Kurulu

Metin Gültan
Selami Haşımoğlu
Yunus Demirci
Güngör Oflu
Ahmet Gültan
Ali Akgün
Şule Gedik Albayrak
Savaş Çolakoğlu
Ayşe Gül Hacıoğlu
Sezin Gülay Küçük
Tolga Reyhan

KÜŞÜVE | KUDİÇ

aral
group

geleceğin kapılarını aralayın
open the door to the future

MEDIA

MICE

CREATIVE

PROJECT

CONSULTING

aral@aralgrup.net

www.aralgrup.net

+90.312 433 2725

Bizler için dede baba, yadigarları çok önemlidir

Seyfullah Hacımüftüoğlu
İçişleri Bakanlığı Müsteşarı

Söyleşi: **Metin Gültan**

Çamlıhemşin'e gittiğimizde kadınlardan oluşan horon ekibinin türküler eşliğinde taleplerini dile getirmesi beni çok mutlu etmişti. Bu kadar hem medeni, hem keyifli bir kendini anlatma ve talep etme metodu var mı diye sormak lazım. Türkünün ilk iki mısrası dolgu malzemesi ama son iki mısradaki talep olması çok güzeldi. Bu tamamen Çamlıhemşin'e özgü ananevi bir ifade şekliydi. İlk aklıma gelen budur.

Rize herkesin yönetmesi zor

olarak kabul ettiği bir ildir ama ben tam tersini söylüyorum. İnsan ilişkisini iyi kurduğunuzda kolay bir il. Hemşerilerimiz beklediği kendilerini anlamamızdır. Onu anladığınızı hissettirdiğiniz anda size başka bir sorusu olmuyor. Bunun içinde kendisini dinlemek gerekiyor. Kendisini dinlediğiniz anda vereceğiniz her tavsiyeye ikna oluyorlar. Fakat dinlemezseniz dünyanın en modern metodunu da denesiniz kabul etmeyebilirler. Zorluk orada..

Hemşin'de bir okul ziyaretine gittik ve dönerken biraz yürüyelim dedik. Karşıdan iki tane 60 yaşlarında kadın geliyordu. Bizi görünce mahremiyet tesis etmek için burunlarını yöresel örtüleriyle kapattılar. Tam yanımıza geldiklerinde bende yöre kültürünü bildiğim için "Nereye böyle selamsız sabahsız! Selam da mı yok" deyince, kadınlardan biri diğerine döndü ve sert bir tonla "Habu kim dur!" dedi.

Ekipten birisi Rize'mizin Valisi

dedi. Bu lafı ıstır ıstır mahremiyetten yüzünü örten kadın, örtüyü indirdi ve “Oooooo Sayın Valim Hoş geldin!” diyerek bana sarıldı. Kendisi, devletin valisini ya kardeşi olarak veya abisi olarak gördüğü için mahremiyet örtüsünü açmaktan çekinmemişti. Bana nereli olduğumu sordu, “Trabzonlu’yum yakındanım hemen Çaykara’dan” deyince aileden yakınına görmüş bir abla gibi samimiyet’te göstermeye başladı ve abla kardeş olduk.

Bu hem Valilik müessesesinin önemini, kıymetini ortaya koyuyor, hem de dilinden konuşunca elde edeceğimiz sonucu ortaya koyuyor. Bunu hemşerilerim bana Rize’de çokca yaşattılar.

Yeşilinin tonlarının çokluluğu, koyuluğu, uzun ömürlülüğü ve 12

Ayrıca Zilkale ve Kale-i Bala arasında yer alan Çat Vadisine 5 yıldızlı bir marka otelin muhakkak gelmesi lazım. Otelin marka olması lazım, Çünkü siz ne kadar anlatırsanız anlatın, konaklayacağı yeri garanti etmeyen birisini getirmeniz zor olmaktadır. İnsanlar ilk sefer marka için gelecekler, daha sonra diğer alternatifleri düşüneceklerdir. Ayder çok önemli bir yer, fakat göz, gönül ve akıl tedavisi için Çat Vadisi de çok önemli.

Bizler için dede baba, yadigarları çok önemlidir. Kimse başkasına isteyerek bırakmaz. Bizlerdeki vaset, bölgemiz için büyük problem. Her konakta en az 20 - 30 varis işleri çözümsüzlüğe doğru götürüyor. Alternatif formüller aramamız gerekmektedir. Şirketleşme bun-

lardan biri olabilir. Herkes üzerindeki yükü, oluşturulacak bir aile şirketine devredebilir ve bu şirket profesyonelce yönetilebilir diye düşünüyorum. Bu tip modeller o bölgeye nefes aldırabilir. Bu zamanla çözülecek bir sorun gibi gözü-

küyor. Dede mirası ile ilgili irtibatın kopmasını bende dahil kimse istemez. Çocuğumun da bağlarının kopmasını istemem. Bizim bölge insanımızın böyle bir karakteri var. Aidiyet çok kuvvetli, iyiki de öyle. Bu kadar kuvvetli olmasa bizim oralar boşalırdı. İnsanlar şehirlerde doğuyor, büyüyor ama orası ile olan bağlarını hiç kopartmıyor. O aidiyetin bir parçası da mirastan kaynaklanıyor. Varsın 1 m2 olsun da benim çocuğumun o bölgeye ait olduğunu hissettirsin. Böyle olunca kimseye o toprağı vermiyorsunuz. Vermeyince de orası bakır olarak kalıyor ve hiçbir şey yapılamıyor. Bu sebeple hissen kadar ortaklığının olduğu şirketleşmede dahil alternatif çözümler aramak gerekiyor.

Üç yıl gibi bir süre Rize Valiliği yaptıktan sonra İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığı’na atanan Seyfullah Hacımüftüoğlu’nu makamında ziyaret edip, Rize ve Çamlıhemşin’le ilgili sohbet ettik.
Bu sohbetin en güzel kısımlarını sizler için ayırdık.

ayın tamamında durması dünyanın kaç yerinde var bilemem ama Çamlıhemşin’de var. Yılın 12 ayında iklimin müsait, rahatlıkla spor yapabileceğin, turizm yapabileceğin, tabiatla aktivitenizin paralel gidebileceği kaç yer var ben bilemem ama bunları bu bölgede yapabilirsiniz. Yeşillikle o yüz yıllık konakları buluşturan bir alan Çamlıhemşin. İsteseniz de bugün yapamazsınız. Yüz yıl öncenin zenginliği ile o yeşil buluşmuşsa Çamlıhemşin’i de tek yapıyor demektir. Bunu iyi anlamamız ve anlatmamız gerekiyor.

Her zaman söylediğim bir şeyi burada tekrar Çamlıhemşinli hemşerilerimle paylaşmak isterim. Mevcudu muhakkak muhafaza etmemiz gerekmektedir. Kısa süreli para kazanacağız diye 100 yıllık gelece-

ği heba etmeyelim. Yapılaşmadan çevre kirliliğine, Yeni yol yapımından atık suyun tahliyesine kadar her alanda gelenekten istifade edip olanı muhafaza etmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde kimsenin gelmediği, uğramadığı bir yer haline de dönüşülebilir. Bu konuda endişem var.

İnsanlar yeni binalara niye gelirsinler. Eski konakları restore etmeliyiz, yayla evlerini düzenlemeliyiz ki insanları buralara çekebilelim. En azından mevcudu muhafaza edebilmeliyiz.

İÇİMDE UKTE KALANLAR

Kale-i Bala’yı istediğimiz aşamaya getiremedik. Zir Kale ile ilgili ciddi çalışmalar yaptık, daha da yapılması gerekiyor ama sırada Kale-i Bala var ve bizden sonraki arkadaşlar yapacaklardır diye düşünüyorum.

Rize Valimiz Nurullah Çakır ile makamında bir söyleşi yaptık. Göreve başladığı süre içerisinde Çamlıhemşin'le ilgili edindiği tespitlerini ve projelerini konuştuk. İşte bu sohbetten size aktarabileceğimiz detaylar...

ÇAMLIHEMŞİNLİLER
KONAKLARINA
SAHİP ÇIKSIN...

Söyleşi: Metin Gültan

Bugüne kadar birçok yerde görev aldım. Bugünde Rize’de görev yapmanın mutluluğu içerisindeyim. Çamlıhemşin Dergisini inceledim ve dopdolu görsel içeriği ile çok güzel hazırlanmış bir dergi gördüm. Dergiyi yakinen takip ediyorum ve emeği geçen bütün arkadaşlarımı kutluyorum.

FIRTINA ÖNEMLİ BİR HAVZA

Fırtına Vadisi aldığımız gibi devretmemiz gerektiğine inandığım ve hem coğrafi hem de insani değerler açısından baktığımızda önemli bir havza. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda önemli. Milli Parkların mevcudiyetinin olması ve Devletin Koruma Politikasını göz önüne alarak var olan değerleri geleceğimize aktarma noktasında, Milli Parklar Genel Müdürlüğümüzün de katkılarıyla bir sempozyum yapmayı düşünüyoruz.

TURİZM YOLU

İkincisi, ajanslarımız, Kalkınma ajansımız, Doka, Dokap gibi kurumlarla koordineli olarak Turizm Master Planı çerçevesinde ortak çalışmalar yapılmaktadır. Bütün bu kurumlar senkronize çalışarak bilimsel nitelikli çalışmalar ortaya koymaktadırlar.

Ayrıca Samsun’dan başlayıp, Artvin’e kadar devam edecek olan, turizm yolu kapsamındaki yayla yolu entegrasyonunun bizim bölgemiz kısmı ihale edildi. Bu pro-

je mevcut yolların aslına uygun ve doğayı bozmadan yapılmasını kapsamaktadır. Buna uygun olarak bizlerde, Samsun’dan başlayıp, Artvin’e kadar gidecek bir bisiklet (Dağ bisikleti) parkurunu başlatmayı düşünüyoruz.

KALKINMA AJANSININ AB PROJESİ

Ayrıca Kalkınma Ajansımızın, Milli Parklar Genel Müdürlüğümüz ve İl Özel İdaremizin özel gayretleriyle AB’ne sunulmuş bir proje vardır. Bizlerinde destek verdiği bu proje kapsamında, doğayı bozmadan, Doğal Yaşam Müzesi, Rafting Parkurları, Alternatif Doğa Sporları ile ilgili farklı parkurların yapılması düşünülmektedir.

Çamlıhemşin Kaymakamlığı’nın şehir dışı çıkışı ve şehir içi dağınıklığını giderecek hemen Çamlıhemşin çıkışındaki alanlarla ilgili düzenlemeler yapma niyetimiz vardır.

Zilkalenin ışıklandırmasını yaptık. Bundan sonraki süreçte Zilkale’yi turizme açma ve Çat Vadisi’nin son noktasına kadar yolun yapılması ve tamamlanmış kısmının yaptırılması çalışmamız vardır.

AYDER – HAZİNDAĞ TELEFERİK HATTI

Bölgemizde turizmi geliştirme ve süresini uzatma anlamında Ayder’in yatak kapasitesini de göz önüne alarak bir Kayak Merkezi doğrultusunda inşa edilecek Tele-

ferik projesi vardır. Bunun ilk ayağı olarak Hazindağ Yaylasını değerlendirmeye alıyor ve master planlarını hazırlıyoruz.

Hazindağ Bölgesi Kış Sporları Merkezi hazırlanma işi 25.09.2012 tarihinde ihale edilmiş olup, 3.10.2012 tarihinde işe başlanmıştır. 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli halihazır harita için arazi çalışmaları devam etmektedir.

Master planı, çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planları çalışmaları için ilgili kurumlardan görüş talep edilmiş ve 06.04.2013 tarihinde planlama çalışmaları tamamlanacaktır.

5 adet pist yapılması planlanmakta olup bunların dördü kayakçı ve snowboard olacaktır. Bu pistlerin en uzun 2.600 mt, en kısası ise 1.300 mt. olacaktır.

Projenin tamamlanabilmesi için gerekli ödenek ayrılmıştır.

Bu sadece Hazindağ'la kalmayacak, imkan bulundukça kayağa müsait bulunacak diğer yerlerde de yapılabilmesi doğrultusunda fizibilite ve master planlarını da yapmayı düşünüyoruz. Bu ileriye dönük

olarak Yap-İşlet-Devret şeklinde bir proje haline de getirilebilir.

Ayrıca Çat Vadisi'ni de içine alan bölge boyunca yeni yapılaşmalardan ziyade, var olan konakların, konak sahipleri veya bir yapı ile (Dernek, Şirket, Vakıf vb) devreye alınmasının doğru olacağına inanıyoruz. Ben özellikle konaklarımızın kaybolmaması için konak sahiplerini ve varisleri daha duyarlı olmaya davet ediyorum. Çünkü miras konusu, kimsenin konuya el atmaması gibi bir noktaya götürdüğü için konakların yok olma tehlikesini de beraberinde getiriyor. Ya bir an evvel kendilerinin bunu yapması lazım veya kiralama yolu ile yapacak birilerine destek vermeleri lazım. Konaklar Mahallesindeki bir konağın bu şekilde kiralanmış olmasını prestij bir çalışma olarak Valilik adına ben destekliyor ve teşvik ediyorum.

Bizler varolan bu değerlerin farkındayız ve bizzat sahipleri tarafından fark edilip, kullanılması ve değerlendirilmesini şiddetle öneriyorum. Bizlerde buna destek vereceğiz.

RESTORASYONLARA DEVAM

Zilkale'den sonra kaybolamaya yüz tutmuş camilerimizde de restorasyonlar yapacağız. Şenköyü ziyaret etmiştim. Şenköy Camisinin aslına uygun olarak restorasyonunu yapacağız.

Ayrıca bölgenin organik ürünlerle öne çıkmasını ve halkının bu tip ürünlerden gelir elde etmesini önemsiyoruz.

ÖZEL PROJELERE DESTEK

Bir diğer hususta Ayder ve benzeri yerlerdeki kamu ve özel idare elinde olan arazilerin ve yapıların, vatandaşlarımızın oluşturacakları özgün projelerine devredilmesini ve vatandaşlarımızın önünün açılmasını önemsiyoruz.

Bunlar benim 4 aylık Rize görevimdeki şimdilik tespitlerim. Bir kısmı zamana kalsa da diğer bir kısmını toplumumuzla işbirliği içerisinde muhakkak gerçekleştirmek istiyoruz.

Zeki MAFRATOĞLU
Yön.Kur.Başkanı

MOTORUN Kalbine Giden Yol

- Motor Yağları
- Endüstriyel Yağlar
- Otomotiv Özel Ürünler

Ticaret Özal Bulvarı No: 60 Katman ANKARA

Tel: +90 312 814 57 01 +90 312 814 52 30 Faks: +90 312 814 52 31

www.yetsa.com.tr

NE MİDİR ÇAMLIHEMŞİN?

Hasan Gündoğdu
Çamlıhemşin Kaymakamı

Ziyaret edenleri nedensizce kendine çeken; gelmeyenleri ise hayatlarında bir kez olsun gidip görmek isteği ile dolduran tarif – i imkânsız bir hayaldir Çamlıhemşin.

Hani insanlar vardır, bir cennet çizerler zihinlerinde ve orayı ölmeden görmek arzusu ile yaşar dururlar ya. . . O hayalin adıdır Çamlıhemşin.

Hayatta sırtınızı bir yere yasarsınız ve kendinizi güvende hissedip geleceğe sağlam adımlar atarsınız. İşte bir şehir ki sırtını Kaçkarlara; önünü hırçın fırtınaya ve yeşilin binlerce tonunu barındıran orman denizine yaslamış, size unutulmayacak anlar yaşatmak için gülümsüyor.

Turizmin her açıdan büyük bir değer olduğu; gerek Ayder Yaylası, gerek Kaçkar Dağı'nın etrafına birer gerdanlık gibi saçılmış ve her yıl yüz binlerce turist çeken tablo misali yaylaları ile başta Rize'nin daha sonra da bölgenin marka değeri olabilecek konumdaki ilçesi; coşkun akan Fırtına Deresi'ndeki uygun rafting parkurları, yaz kış akan çılgın şelaleleri, ilçe kaymakamlığı tarafından uygulanan proje ile yeni bir cehreye bürünen ve her yıl yüzbinlerce turist çeken Zilkale, ülke genelinde meşhur olan organik balları, yaz kış şifa veren kaplıcaları

ve modernliği geleneksel kültür potasında eriterek yaşatan onlarca otel pansiyon ve evler içerisinde tarihe kafa tutan yüzlerce yıllık konakları ile bir kültür değeri olma yolunda hızla ilerlemektedir.

Bölgenin hiç şüphe yok ki gözbebeği durumunda olan Çamlıhemşin, son beş yılda geleneksel olarak yapılan Kardanadam Festivalleri ve kış aylarında binlerce

bir yerde, bir ses sizi çeker içine ve aniden Fırtına'dan Kaçkarlar'a doğru bir gezintiye çıkarır da anlamazsınız; karşı koyamazsınız. O ses ki: Yörenin hırçın biraz da sert insanını, bir sesi ile yumuşatan, divaneye çeviren; yöredekilerin Sazların Şahı olarak adlandırdığı tulumdur. Bu bağlamda enstrümanın ve icracısı Bülent Bekâr'ın UNESCO tarafından koruma altına alınması ilçemiz için büyük bir kültür onuru ve folklor değeridir.

Son yıllarda Kaymakamlığımızca gerçekleştirilen "Zilkale, Çat Grup Yolu, Tar deresi, Palovit Şelalesi Gelecek Sizsiniz, Ulu çınarlar, Eğitim Danışmanlığı, Sanatsal Drama, Toplumsal Dayanışma" gibi projelerle de eğitim, turizm ve kültür algısını değiştirip tüm bunları iç içe, yan yana götüren ilçe, modern bir yapıya kavuşma yolunda da hızla ilerlemektedir.

21. yüzyılda geleneğine bağlı, yüzü ise yeniliklere dönük her türlü turizm, kültür ve eğitim projelerinin üretilip yanyana, bir birine paralel şekilde başarıyla uygulandığı bir Çamlıhemşin, kısa zamanda ülkemizin değil, dünyanın da bir marka değeri haline gelecek ve insanların kafasında ulaşılmak istenen bir hayal olma yolunda, yoluna hızla devam edecektir.

Yeni Hükümet Binası

turist çeken Heliski sporu parkurları ile sadece yaz turizminde değil, kış turizminde de iddialı olduğunu göstermiştir.

Gelecek de yapılması planlanan kayak ve kış sporları merkezinin de tamamlanması ile yörenin dünyada alternatif bir turizm alanı olacağından hiç şüphe yoktur.

Gezerken cenneti andıran düş bahçesinde sağda, solda, herhangi

ANÇERA (Blueberry - Likapa)

Kaçkar Dağları başta olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesinde yetişen gerçek üzümün grubunda yer alan bir meyvedir.

Taze meyve veya kuru meyve olarak, meyvesuyu olarak, süt ve süt ürünleri teknolojisinde, dondurma ve sorbet, pastacılık sanayinde, reçel, marmelat ve konserve sanayinde, ilaç sanayinde ve meyve salatası gibi gıdalarda kullanılmaktadır.

Dünyada en fazla antioksidan değerine sahip meyvelerden bir tanesidir. Faydalı omega - 3, yağ asitleri, lifler ve B C D E vitaminleri açısından son derece zengindir.

ANÇERA PASTAHANESİ

KAYI İNŞ. TUR. ELEK. KİM. NAK. SAN. TİC. A.Ş KURULUŞUDUR

Merkez : 19 Mayıs Cad. No:50/D Pendik - İST. Tel : 0216 490 00 50 Fax : 0216 490 00 51
Şube : Esentepe Mah. Tecirdağı Cad. No:58/A Kartal / İST. Tel : 0216 353 44 00 - 353 44 77

www.ancerapastahanesi.com

3. RİZE GÜNLERİ

Rize Valiliği, İl ve İlçe Belediye Başkanlıkları, Üniversite, Çaykur, Sanayi ve Ticaret Odası, Ticaret Borsası ve Çaykur Rizespor tarafından desteklenen ve Rize Dernekleri Federasyonu tarafından organize edilen 3.Rize Günleri; 1. ve 2. Rize Günlerinde olduğu gibi büyük bir coşku ile yapıldı.

2012 yılında yapılan 3. Rize Günleri ile ilgili bazı rakamları sizlerle paylaşmak istiyorum.

3.527 m2 stant alanının kullanıldığı 3.Rize Günlerini yaklaşık 350.000 kişinin ziyaret ettiği düşünülüyor. Rize'den gelen 750 kişinin misafir edildiği bu organizasyona Yerel ve Ulusal Basın büyük ilgi göstermiştir.

5 Folklor Ekibi, tiyatro ve skeç gösterileri, atma türkü şovları, paneller, fotoğraf ve resim sergilerinin yapılmasının yanında 4 ana konser

ve 20 tane de yerel konser verilmiştir.

Ciddi reklam bütçeleri ile yapılan bu organizasyonda, 150 Billboard, 5000 afiş, 200 pankart, 750 otobüs önü Pankart, 200.000 el ilanı yaptırılmış ve dağıtılmıştır. Ayrıca 15.000 davetiye dağıtılmıştır.

Bunların dışında Hürriyet, Sabah, Habertürk, Zaman gazetelerinin, Ankara eklerinde 1 hafta süresince 1/2 sayfa reklamlar verilmiştir. Ayrıca yerel gazete ve sitelere reklamlar verilmiştir.

Birçok televizyon programlarına katılmıştır. Organizasyon süresince 350.000 kişiye sürekli ücretsiz çay ikram edilmiş ve Rize'den günlük getirtilen 2.000 adet Rize simidi dağıtılmıştır.

Tulum ve kemençe eşliğinde Horon, 3. Rize Günleri süresince hiç bitmemiştir.

TULUMCU GÖSTERİSİ VE SÖYLEŞİ

3. Rize Günlerinin yoğun ilgi gösterilen bölümlerinden birisi de Tulumcu Belgeselinin gösterimi ve akabinde Tulumcu’da anlatılan Bülent Bekar ve Belgeselin Yapımcı Yönetmeni Murat Aksoy ile yaptığımız söyleşiydi. Hatırlayacağınız gibi 2006 yılında Çamlıhemşin’de Bülent Bekar Tulum Sanat ve Folklor Evi’ni açan Bülent Bekar, aynı yıl M.E.B Türk Halk Oyunları (Hemşin-Rize) konusunda usta öğreticisi

önemli bir rolü bulunan “Unesco Yaşayan İnsan Hazine” aday gösterilmiş bulunmaktadır. Bu süreç günümüze kadar maalesef değişmemiştir.

AKSOY’LA TANISMA

Yapımcı-Yönetmen Murat Aksoy ile yolları 2010 yazında kesişir:

Murat Aksoy’un kendi tabiri ile: “33 yaşındaki bu “ Genç Usta”yı daha yakından tanıdıkça, yeni

olarak Kültür Bakanlığı arşivlerine kazandırmıştı. Bu yüzden O’nu herkes tanımalıydı. İşte bu noktadan sonra “Tulumcu” yu yapmak benim için daha bir önemli hale gelmişti.” diyen Murat Aksoy, belgesele başlar ve 52 dakikalık “Tulumcu” Belgeseli ortaya çıkar.

Murat Aksoy “Tulumcu” Belgeseli ile Bulgaristan’da 22 ülkeden 88 belgesel filmin katıldığı yarışmada büyük ödülü kazanır.

belgesini almış ve tulum yapımcılığı konusundaki bilgileri ile 2009 yılında Kültür Bakanlığı tarafından verilen, tulum yapımı icra dalında “Türk El Sanatkarı Belgesi”ni almıştı.

Bunun dışında; tespit etmiş olduğu 46 horon ezgisi, 12 de yol havasını Kültür Bakanlığı nezdinde kayıt altına alınmasını sağlamıştı.

Bu çalışmalarından dolayı, Kültür Bakanlığı tarafından Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında

ufuklara doğru yelken açtığını hayretle öğrendim. Ben diyeyim 150 yıllık ve artık orijinalligi nerdeyse kaybolmaya yüz tutmuş 46 horon havasıyla 12 yol havasını tulum ça-

Bülent Bekar ve Murat Aksoy ile yapılan ve bu süreçlerin konuşulduğu söyleşi ilgi ile izlendi.

Söyleşinin akabinde, Çamlıhemşin Kadın Folklor Ekibi, Bülent Bekar’ın çaldığı tulum eşliğinde horon oynadı ve horonu da Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü Melek vurdu.

Murat Aksoy, Fahri Çamlıhemşin Hemşerisi Söyleşi sonunda Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü Melek, Yönetmen Murat Aksoy’u fahri Çamlıhemşin Hemşerisi ilan etmiştir.

3. RİZE GÜNLERİNDE ÇAMLIHEMSİN

3. Rize Günlerinde en çok ilgi çeken bölümlerden birisi her yıl olduğu gibi gene Çamlıhemşin standıydı. Folklorik tarzda döşenmiş olan Çamlıhemşin standında sürekli tulum sesinin olması, horona hazır bir topluluğun olması ve kırsal motiflerle süslü renk cümbüşü, ciddi bir albeni yaratmış ve gelenlerin stant önünde bir müddet mola vermelerini sağlamıştır. Çamlıhemşin'den özel olarak gelen Kadın Folklor Ekibinin varlığı ise Çamlıhemşin standına apayrı bir güzellik katmıştı. Halk tarafından büyük ilgi gösterilen Çamlıhemşin standı bunun dışında adeta Çamlıhemşinliler'in Ankara'daki buluşma noktası gibi olmuştu.

ÇAMLIHEMŞİNLİ KADIN FOLKLOR EKİBİNDEN MÜTHİŞ GÖSTERİLER

Çamlıhemşin Belediyesi Kadın Folklor Ekibi, 3.Rize Günleri Etkinlikleri için geldikleri Ankara'da büyük ilgi gördüler.

Çamlıhemşin'li kadınlar tarafından oluşturulan Kadın Folklor Ekibi, 3.Rize Günleri Etkinliklerine katılmak için uzun bir zaman diliminde hazırlıklarını tamamladılar ve çocuklarını Çamlıhemşin'de bırakarak 3.Rize Günleri Etkinliklerinde gösteri yapmak için Ankara'ya geldiler.

Renkli kıyafetleri ile Rize Günlerinin maskotları haline gelen Çamlıhemşinli kadınlar, 3 gün boyunca sahnede gösterilerini yaptılar ve gösteri sonrasında geldikleri, Çamlıhemşin standında büyük ilgi gördüler.

Bir amcası Ordu mebusu **Ahmet Faik Günday**, diğer amcası Lazistan mebusu **Ziya Hurşit**, abisi Eskişehir Belediye Başkanı **Sebahattin Günday** ve kendisi ise

Bir döneme imza atmış Orhan Günday

Söyleşi: **Metin Gültan**

Çamlıhemşin’de ve Çamlıhemşinliler arasında aile dışında çok fazla bilinip tanınmayan, fakat hem kendisi hem de ailesi ile bir döneme imza atmış önemli kişiliklerimizden birisidir Orhan Günday.

Çamlıhemşin’in, Mollaveis (Ülkü) köyü, Kürdoğlu ailesindendir.

Amcaları; Ahmet Faik Günday ve Ziya Hurşit, Cumhuriyet ve öncesi devrelerin çok önemli insanları olmuştur.

Ağabeyi Sebahattin Günday ise, Eskişehir’in efsanevi Belediye Başkanıken, kendisi de İstanbul’da Üsküdar ve Beşiktaş Belediye Başkanlığı yapmaktaydı.

Orhan Günday’la amcaları, ağabeyi ve kendisi ile ilgili saatlerce sohbet ettik ve bu sohbetler esnasında hiç bir yerde okuyamayacağımız mısraları sizler için özenle seçtik.

Ahmet Faik Günday

Ben, Ahmet Faik amcamın daha ziyade Menkübiyet, yani kendi köşesine çekildiği zamanlarını hatırlarım.

Görüştüğü birkaç kişi vardı ki; onlarda Ziya Hurşit ile ilgili davada suçlanan 11 – 12 kişiydi. Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy, Refet

Bele, Cafer Tayyar gibi arkadaşlarıydı bunlar. Çünkü hepsi kendilerini adım adım izleyen ve sürekli peşlerinde olan bir sürü sivil polis memurunun takibinde hayatlarını geçirmekteydiler. Bu sebeple dışarıdan kimse ile görüşmezlerdi.

Hatta yağmurlu bir günde aralarından birisi taksiye binmek için beklerken yağmur altında bekleyen sivil memuru götürür ve derki “Gel oğlum! Ben seni tanıyorum! Nasıl olsa aynı yere gideceğiz boşuna ıslanma. “Fakat biz hiçbir zaman bu konu ile ilgili bir baskı hissetmedik ve yaşamadık. Bu takip İsmet Paşa Cumhurbaşkanı oluncaya kadar devam etti.

İsmet Paşa Cumhurbaşkanı

nı olunca Dolmabahçe Sarayı’nda büyük bir resepsiyon verir ve bu muhalif vekilleri de davet eder. Hatta Cumhuriyet Gazetesi’nin o zamanki sayısında Cumhurbaşkanı ile el sıkışırken amcamın fotoğrafı vardır.

Gerçi 1937 senesinde Atatürk, amcamları tekrar siyasete davet eden bir mektup göndermişti fakat özellikle yengem, amcamın tekrar siyasete girmesini hiç istemedi.

Faik amcam 2. dönem Ordu milletvekiliydi.

Ortada hep bir yanlış anlaşılma vardır. Derler ki; Ziya Hurşit 2. Dönem milletvekili olamadı diye Suikast’ı planladı. Bu doğru değildir. Çünkü ağabeyi 2. dönem milletvekilidir ve bizler de büyüğe her zaman saygı vardır. O varken kendisinin böyle bir talep içerisinde olması bile doğru değildir. Zaten o zaman iki kardeşin aynı anda vekil olabilmesi de mümkün değildi.

Ziya Hurşit

- Ziya amcam; 1892 yılında doğdu diye gözüküyor. Fakat aslında 1317 doğumlu, yani 1900 doğumludur.
- Dedem Hurşit Efendi, Hopa da kadı iken Ziya amcam dünyaya gelmiş.

Ahmet Faik Günday

Ziya Hurşit

- Milletvekili olabilmek için yaşı 10 yaş büyütülmüştür. Ölüm tarihi olarak resmi kayıtlarda senesi 1926 gözüktüyor. Yaşı kayıtlarda 36 gözüktüyor ama öldüğünde aslında tam 26 yaşında bile değildi.
- Yunan işgalinde babam Fazıl Günday, Bursa'da askermiş ve orada yunanlılara esir düşmüş. Esir olarak Eskişehir'e getirilmiş ve orada hapsedilmiş. Ziya amcam o zaman Almanya'da gemi inşaat tahsilindeymiş.
- Milli mücadele başlayınca Ziya amcam arkadaşlarını toplamış ve bakın demiş; hepimiz bir mukaddes görevle tahsil için buraya geldik. Fakat vatani savunmak daha mukaddes bir görev ve diğer görevimizin önüne geçer. Biz şimdi burada tahsilimize ara verip gidip vatan mücadelesinde yer almalıyız demiş. 4 arkadaşı bunu kabul etmiş ve Türkiye'ye gelmişler. Geldiğinde, ağabeylerim nerede diye sormuş. O

zaman büyük amcam Faik Günday idari görevde Samsun'daymış. Diğer abisi yani babam ise Eskişehir'de esirmiş.

Hemen kalkıyor ve o genç adam hiç bilmediği Eskişehir'e gidiyor.

O zamanlar Eskişehir'in yerlilerinin oturduğu yukarı mahalle denilen bir yer var. Birde tren hattının geçtiği Eskişehir'in ayrı bir bölümü var. İstasyon civarında birkaç otel kiraathane falan varmış. Her şey daha ziyade yukarı mahalle bölgesinde konuşlanmış durumdaymış. Gözüne bir kiraathaneyi kestiriyor ve gidiyor oradakilere "Yunan işgali altında siz burada oturmuşsunuz. Kendi ülkemizde esir durumuna düşmüşüz buna hiç mi tepki vermeyeceksiniz?" demiş. Ne yapabiliriz? demişler. Mesela demiş benim abim askerken kendi ülkesinde Yunanlılara esir düşmüş durumda onun gibi birçok askerimizde esir ve her ferde ihtiyaç duyduğumuz vatan müdafaasında bu silah kullanabilecek kişiler devre dışı kalmış durumdalar. Onları kurtarabiliriz demiş ve esirlerin koyuldukları yer

neresi diye sormuş. Hapishane oldu, şimdi bazı evleri boşaltıp esirleri oraya koyuyorlar demişler. Yediler denilen bir semt var. Oradaki evlerden birinde olabilir demişler. Bunun üzerine araştırmalarına başlıyor. O arada gözüne kestirdiği birkaç gözü pek gence de; Yahu böyle teslimiyet içinde olmanız garip, biraz mücadele edin, karşı koyun diyor. Koca Yunan ordusuna biz ne yapabiliriz diyorlar. Bakın diyor; hapishanelerin hepsi esirlerle dolu diyorsunuz. Bunların hepsi eli silah tutabilecek askeri yapıdaki insanlar. Hapishanelerde ne olacak, en fazla gardiyanlar ve birkaç nöbetçi bulunur, O hapishaneleri basıp biz onları kurtaramaz mıyız? diyor.

Aşağıdaki bölgenin etrafında tepeler var, arkaları da boş. Oralara silahlar dizelim ve Ali Fuat Paşa kolordusu ile Afyon'dan geliyor, Şimdilik öncüler geldiler tepeleri tuttular diye bir şaiye çıkartalım diyor. Bu şaiye üzerine Yunan ordusu bölgenin o kısmına toplanacaktır ve bizde o sırada hapishaneleri basıp esirleri çıkartırız diyorlar ve bunu

Ziya Hurşit

hakikaten uygulayıp esirleri kurtarıyorlar.

Bu maalesef hiçbir tarih kitabında yer almaz.

- Ayrıca Ziya amcamın İnönü Muharebeleri'ne milletvekili iken katıldığını kaç kişi bilir. Yani milletvekili iken bizzat İnönü muharebelerine katılıp çarpışmıştır. Buradaki mücadelelerinden dolayı Ziya amcam ve birkaç milletvekiline Şeref Madalyası verilmiştir.
- Ceza hukukunda bir kural vardır; Ceza Hareketleri, Suçta hazırlık hareketleri ve Teşebbüs safhası. Teşebbüs Safhası'nda ikiye ayrılır; Nakıs teşebbüs ve Tam teşebbüs. Bir insan bir diğerini öldürmeye niyet edebilir. Fakat suç işlenmemiş, Yani daha teşebbüs aşamasına bile

gelinmemiş ve yakalanmışlar. Ortada daha suç yok demektir, fakat idam kararı çıktı. Feciat bir durum. Çünkü ortada teşebbüs yoktur.

- Ziya amcama idam cezası veren İstiklal Mahkemesi hakimleri olan 3 Ali'den hiçbirisi hukukçu değildir. Hiç birisinin hukukla alakaları yoktur ama idam cezası verme yetkileri vardır.

Sebahattin Günday;

- Sebahattin abim eşi ile babasının rızasını almadan evlenmişti. Babamda bu olaydan dolayı abimi evlatlıktan reddetmişti. Bende o sırada okulun beşinci sınıfındaydım. Abim ortada kaldı. İş aradı, eşi bir mecmuada çalışmaya başladı ama olmadı. Bu sırada abimin aklına Yargıtay'da görev almak geliyor. Yargıtay'a mür-

caat ediyor. O zaman memuriyete girmek şimdiki gibi değil. Vasıflı kişiler, yeter ki devlette görev almak istesinler, iş bulabiliyorlardı. Yargıtay'dakiler de babamı iyi tanıyorlardı. "Sebahattin ! Kusura bakma, babanın iznini almadan seni buraya alamayız!" demişler. Fakat yeni evli ve muhtaç durumda olduğu için, O zamanki Yargıtay Başkanı İhsan Bey babama bir mektup yazıp, Darılmazsan! Sebahattin'i işe almak istiyorum, izin verir misin? diye sorar. Konuyu annemde öğrenince annemde bastırır ve Babam cevaben bir yazı gönderir ve der ki " İşe alacağınız için memnun olmam ama size de darılmam".

- Abim Yargıtay'a kâtip olarak girdi. İstanbul hukukta okuyordu

gitti Ankara hukuk'a kaydını aldırdı. Çok zekiymiş fakat dersleri pek önemsemezdi. Bu sebeple yürümedi. Ben liseyi bitirip İstanbul hukuka başlayınca kadar bu böyle devam etti. Büyük amcam Faik Bey, Türkiye Şeker Fabrikaları Meclisi İdare Başkanı olmuştu. Abim ona ricaya gitti ve o sayede abim Şeker idarelerinde göreve başladı.

- Ben İstanbul Hukuk Fakültesi'ne başlayınca abim de, bende hukuk okuyacağım diye tekrar ortaya çıktı ve amcam onu İstanbul da ki hukuk bürosunda görevlendirdi ve aynı devrelerde abimle hukuk fakültesine başladık.
- Abim çok sosyal bir adamdı. Çok güzel de sesi vardı. Ders çalışalım diye toplanıp, Hukuktur,

Şifa hakkı nedir diye başladığımızda "Bırak şimdi onu ben Nazımdan bir şiir okuyayım" derdi ve başlardı şiir okumaya, Ortada ne ders kalırdı ne bir şey. Tabi böyle olunca birinci sınıfta ikimiz birden kaldık. Bu böyle olmuyor dedi ve yüksek tahsilini daha sonra Eskişehir'deki okulda halletti.

- Hatip gücü çok yüksek ve siyaseti çok seven renkli birisiydi. Belediye Başkanlığı devrelerinde halk kendisini çok severdi.

Orhan Günday

- İstanbul'da Hukuk Fakültesi'nde okudum. Fransa Paris Hukuk Fakültesinde "Devletler Umumi Hukuku" okudum. Talebe dönüğü ile gittim fakat Paris dünyanın en pahalı şehirlerindendi. Paris ateşe militerliğinde bir iş buldum ve eğitimim süresince hem okuyup hem de çalıştım. Fakat çalıştığım yer çok hareketli bir yerdi ve ders çalışmaya vakit bulamıyordum. Bu sebeple eğitimim 5.5 yıl sürdü ve orada lisansüstü eğitimimi tamamladım.
- Hukuk okumak istemimim altında genel bir düşüncem vardır.

Bana göre savunma hakkı çok ulvi bir haktır. Çünkü herkes hata yapabilir. Hakimler de, savcılar da, avukatlar da hata yapabilir. Fakat mahkemeler adalet merciidir. Avukatların görevi Hakimlerin de hata yapabileceği gerçeğinden bakıp, yanlış kararlar verilebileceği inancı ile düzeltirmeye gayret etmeleri olmalıdır. Bu görev bana çok ulvi bir görev gelmektedir.

- Avukat olarak işe başlamak kolay değildi. Ofis açmak ve çok masraf etmek lazımdı. Kimse Orhan büro açmış hadi ona iş verelim demezdi. Üstelik babam benim savcı veya hakim olmamı istiyordu. Babam eğitimden sonra "Ben sana eğitimin süresince para verdim ama sen benim dediğimi dinlemedin. O sebeple

sana artık para yok" dedi. Ben çocukluğumdan beri biriktirdiğim tüm kuruşları ortaya döktüm.

- Habip Edip Töremen diye 1951 yılında İsviçre'de müthiş para kazanmış ve Türkiye'de gazete çıkartmak isteyen bir Türk vardı. Mustafa Mermi, Sacit Öget diye çok değerli gazetecileri bulmuş ve Türkiye'nin en iyi gazetesini çıkartmak niyetinde idi. Adını Yeni İstanbul koymuşlardı. O süreçlerde benimde kafamda oluşmuş bir sürü fikirler ve onlarla ilgili inançlar vardı. Bu fikirlerimi kaleme aldım ve götürdüm tanınamama rağmen Sacit Öget beye düşüncelerim bunlardır diye verdim. Bir gün yolda Sacit Beyle karşılaştım ve bana yazılarınızı çok beğendik ve bildiğiniz gibi dünden beri yayınıyoruz dedi. Lütfen Vezneye uğrayın da paranızı alın dedi. Fakat ben o zamanlar Cumhuriyet Gazetesi okuyordum ve yazıların yayınlandığından haberim bile yoktu.

Çok utandım ama belli etmeye çalıştım. Hemen gittim birkaç günlük gazeteleri buldum. İkinci sayfada o zamanki adı ile İstimaî meseleler diye bir bölümde benim yazımı gördüm. Sol üstte Burhan Felek yazıyor ve sağ alt köşede benim yazım vardı. Velhasıl oraya yazı verdikçe bir gelir elde etmeye başladım. Değişik gazetelerde değişik yazılarım çıktı ve elde ettiğim gelir avukatlık stajımı tamamlattı.

- Askerliği Ankara'da 1952 yılında Askeri Hakim olarak yaptım.
- Askerlik bitiminde babamı yazıhane konusunda gene bir yoklamak istedim baktım olumsuz.
- Abimin sınıf arkadaşı Hasan Polatkan o zaman Maliye Vekili, Babama Bey amca diyen bir kişiydi. Ona gittim. Başka bir taleple gitmiş olmama ve arzu etmememe rağmen beni İstanbul'a Hazine Avukatı olarak tayin ettirdi.

**Sebahattin Günday
ve ailesi**

- Menderes'in İstanbul'da istimalaklar yaptırdığı bir devreydi o zamanlar işlerimiz çok yoğun-
du. Bir müddet çalıştıktan sonra bir gün Belediye Avukatı olarak adliye-ye gittim. Duruşmalarım bittikten sonra öğle saatlerinde, Saraçhane başındaki belediye binasına gittim. Bina girişinde kapıcı tebrik ederim dedi, Asansöre bindim asansörcü tebrik etti, Hukuk işleri 3. kattaydı oraya gittim avukatlar beni görünce Orhan hayırlı olsun diye ayağa kalktılar. Ne oluyor dedim.

Bilmiyor ayaklarına yatma, Gaze-

telerde çıktı dediler. Sarıyer'e Belediye Başkanı olmuşsun dediler.

- O zamanlar İstanbul'da farklı bir uygulama vardı ve bu uygulama Paris'ten alınmıştı. Paris'te, eskiden beri, Fransa'daki belediyelerden ayrı, çok farklı bir sistem uygulanır. Çünkü şehrin geçirdiği tarihi sebepler, ekonomik sebepler, sanatsal sebepler vardır, Bu ve benzer sebeplerden dolayı Paris için özel bir belediye rejimi uygulanmalıdır diye düşünüyor Fransız Hükümeti ve Paris için özel bir belediye rejimi uygulamasına geçiliyor. Düşü-

nünki ben Paris'te iken 120.000 Ressam ve 80.000 heykel yaşardı Paris'te..

- Paris'i 20 bölgeye ayırıyorlar ve bu bölgelere halkın oylarıyla değil de Paris'in değerini bilebilecek ve katma değer sağlayabilecek kişilerin atama yöntemiyle idare edebilecekleri bir sistem yaratıyorlar.
- İstanbul Belediyesi, 1930 senesinde, 1580 sayılı Belediye Kanunu yapılırken, Paris'teki uygulamayı örnek almışlar ve tüm Türkiye'den ayrı olarak bu rejimi uygulama kararını çıkartmışlar. Fakat biraz alaturkalık orada da devreye girmiş. İstanbul'u 14 bölgeye bölmüşler ve her bölge için bir belediye başkanı planlamışlar fakat Paris'tekinden farklı olarak hepsinin başına da ayrıca bir Belediye Başkanı koymuşlar. Bunlara Belediye Başkanı değil de, Belediye Şube Müdürü sıfatını layık görmüşler. Bu şube müdürlerinin inanılmaz yetkileri vardı.
- Beni Sarıyer Belediye Şube Müdürü olarak tayin etmişler. 1971 sene sinde Belediye Başkanı olan Haşim Işcan beni bir gün makamına çağırıp "Orhan bey siz Belediyecilik ihtisasımı yaptınız diye sormuştum, Evet demiştum. Fakat avukatlık yapıyorsunuz diye devam etti bende gene evet demiştum. Idareciliğe geçmeyi düşünmez misiniz? Beyoğlu'nda size ihtiyacımız olabilir demişti. İstemediğimi o zaman söylemiş ve kabul etmemiştim. Gerekçesini sorduğunda ise; "Beyoğlu gibi her türlü dalaverenin döndüğü bir yeri temizlemek ne kadar mümkündür bilemem. Sonra baştaki asıl malı götürüyor diye hakkımda atıp tutulmasını ve boş yere kirlenmiş olmayı istemiyorum, lütfen beni düşünmeyin" demiştum.

Haşim Işcan bana dönüp; "Orhan Bey en büyük hırsız ben miyim demezmi!"... "Siz namusunuzla

şerefınızla bu işe seçilmiş bir insan-sınız” diye toparlamaya çalıştım konuyu fakat anladım demiş ve “Bu iflah olmaz” diye konuyu kapatmıştı.

- Aradan bir sene geçtikten sonra yeni Belediye Başkanı Dr.Fahri Atabey olmuştu. Hiçbir şeyden haberdar olmadan, duruşma akabinde geldiğim ofisimde herkesin beni tebrik etmesi garibime gitmiş ve gazetelerden öğrendiğim kadarıyla Sarıyer’e Belediye Şube Müdürü olmuştum.

Hemen Fahri Atabey’in yanına gittim. Orhan Bey hayırlı olsun,dedi.

Aman efendim dedim. Ben bunu Haşim beyin zamanındada yaşamıştım ama o hiç olmazsa lütfedip bana sormuştu dedim siz hiç sormadınız bile. Beni bağışlayın ben bu görevi alamam dedim ve Haşim beyle yaşadığım olayı olduğu gibi anlattım.

Bana Sarıyer perişan halde, Gecekondular almış başını gidiyor dedi. Bunu ancak siz durdurabilirsiniz dedi. Beyefendi dedim ben zaten Suadiye’de oturuyorum. Belediye reisliği yapan kişinin o semtte oturması lazım. Herhangi bir problemde reisin hemen orada olması gerekir. Her hangi bir problem bana bildirilse bile benim yetişmem mümkün değil dedim.

Haklısın dedi. O zaman sizin Üsküdar’a tayininizi yapayım dedi. Benim aman dememe müsaade etmeden oranın 5 ana konusu var. Siz hukukçusunuz çözersiniz dedi. Ben hala aman efendim derken o bana Orhan Bey bu 5 meseleyi halledin, Dâhiliye vekaletine teklifte buluna-çağım ve ben sizi oradan aldıracağım, Söz veriyorum dedi. Artık başka bir şey diyemedim.

- Üsküdar ve Eyüp, İstanbul’un fethinden 110 yıl evvel Türklerin eline geçmiş eski yerlerdir. Çok uzun görevler yaptım. Tabi kaçak yapılar filan bizleri çok uğraştırırdı. Eşim doktordur. Bir gün emniyetten ayrılmış ve kaçak kafeterya açmış biri,

tabi benim kafeteryayı kapatmamdan sonra eşimin çalıştığı Hastahane’ye gitmiş ve demiş ki. Sizin o kocanız ne Allahın cezasıydı. Para ver almaz, İş yapmaz, Vurucam onu demiş. Eşimde bana geldi ve milletin üstüne çok mu gidiyorsun dedi. Bende baklayı çıkart ağzından deyince konuyu anlattı. Vay kere-ta dedim....

- Bir gün eve geldim, eşim telefonla birisinin beni aradığını ve yarına kadar beni öldüreceklerini söylemiş. Gerçi biz alışmıştık artık bu tip söylemlere.

ben istifa etmek istiyorum dedi.

Orhan Bey dedi; ben sizin yerini dolduracak bir adam bulana kadar lütfen görevinizde kalın dedi. Kasıma kadar Aytekin beye ara sıra sor-sam da henüz bulamadık diye beni hep oyalıyordu.

Siyasi Şube’den de böyle bir talep gelince ben daha ne duruyorum ayrılırsam bu tehditler ortadan kal-kar diye düşündüm ve Aytekin beyi aradım ve istifamı vereceğimi söyledim. Yarın konuşuruz dedi. Fakat Siyasi Şube Müdürü benim birkaç gün evden çıkmamı zaten istemiyordu. Ben gelemem dedim ve istifa

Sonra telefon çaldı açtım ve siyasi şubeden şube müdürü bir ihbar aldıklarını ve beni yarına kadar öldüreceklerinin istihbaratını aldığını söyledi. Tedbir almamız lazım dedi. Ne düşünüyorsunuz? dedim.

Hemen birkaç sivil arkadaş gönderiyim onlar sizi korumaya al-sınlar dedi.

Bir düşündüm. Bir salonum var 2 tanede küçük odam var. Ben ne yapacağım bu kadar adamı.

Zaten o senenin haziran ayında ben Belediye Başkanı olan Aytekin Kotil’e gittim ve günahıyla sevabıyla, ben bu görevlerde eskidim ve

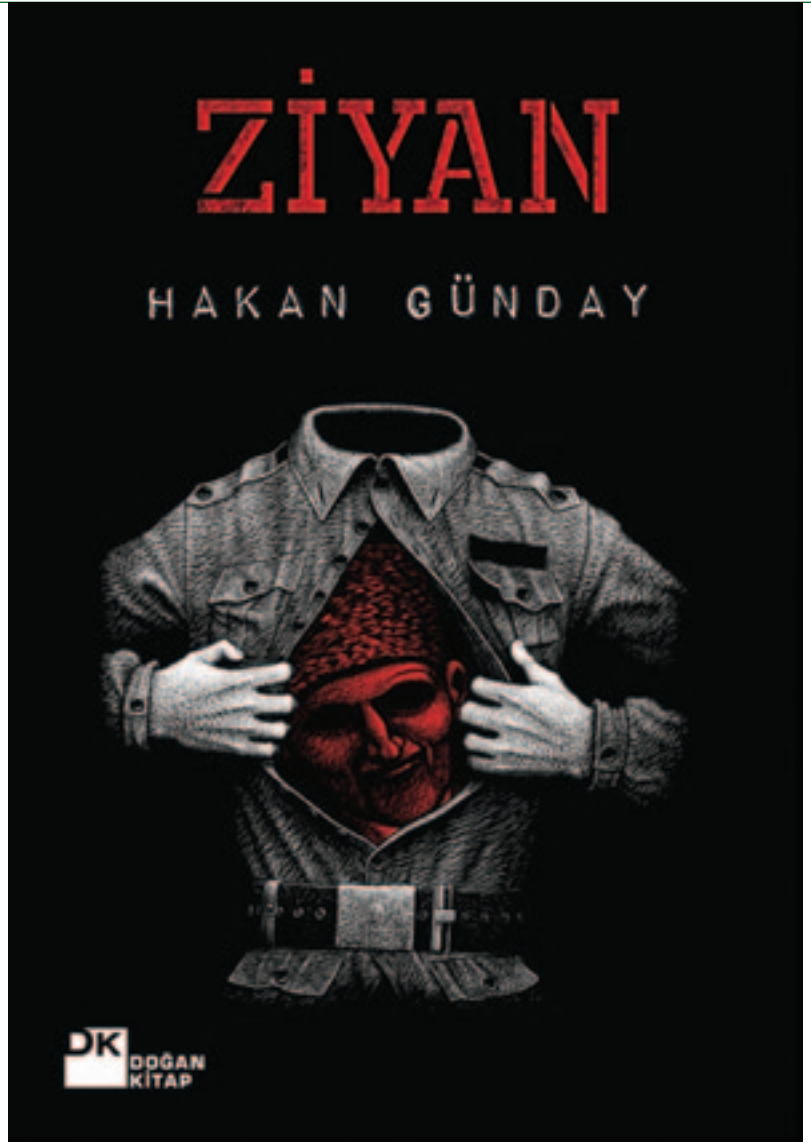
dilekçemi yarın size gönderirim dedim. Bir şey demedi ama biraz da-rıldı bana.

Ayrıldım aradan ama birkaç ay sonra evren paşa el koymaz mı idareye.

Abdullah Tırtıl Paşa İstanbul’a belediye başkanı olunca beni tekrar göreve çağırdı fakat artık yapmak istemiyordum. Peki dedi o zaman lütfen bana danışmanlık yapın dedi. Peki dedim ve benim kamudaki son görevim o oldu.

HAKAN GÜNDAY

ZİYAN'DAKİ ZİYA HURŞİT

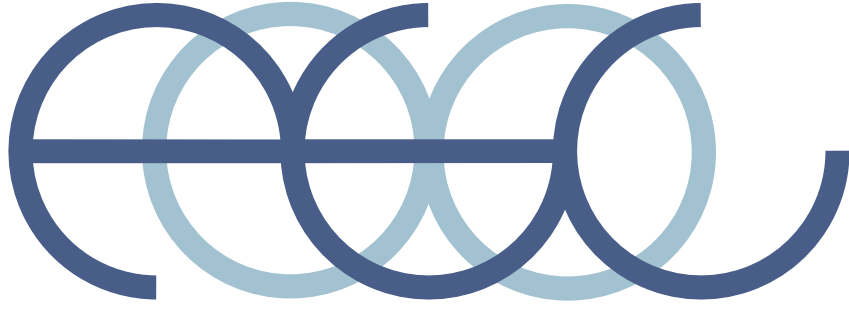
2009 yılıydı ve Ziya Hurşit'in hayatından kesitler taşıyacak, kurgusal bir kitap yazmak için yola çıkmıştım. Ancak tarih adındaki disiplin, birçok şey olmanın yanında, "görmezden gelme sanatı" da olduğu için, mevcut açık kaynaklardan Ziya Hurşit hakkında ayrıntılı ve tarafsız bilgiler toplamak ne yazık ki mümkün değildi. Yine de çok şanslıydım. Çünkü konuya ilişkin, belki de en yetkin arşiv ve bilgiye sahip olan kişiyi çok yakından tanıyordum: Büyük amcam H. Orhan Günday... Ve derhal kapısını çaldım.

Bilgi, ilginç bir hazinedir. Öylesine ilginçtir ki sahip olanları ikiye ayırır: O hazineye tek başına sarılıp paslanmasını göze alanlar ve o hazineyi başkalarıyla paylaştıkça daha da zenginleştiğini hissedenler... Ve H. Orhan Günday, bilginin, paylaştıkça çoğaldığına inanan o ikinci gruba aittir. Yani "doğuştan öğretmenler" grubuna... Çünkü bilginin hayatta kalması için eksiksiz aktarılması, bunun da mümkün olan en derin heyecanla yapılması gerektiğini sadece "doğuştan öğretmenler" bilir.

Sonuçta, H. Orhan Günday, yıllar boyu titizlikle saklamış olduğu belgeleri, olağanüstü hafızasında taşıdığı kişisel anıları ve entelektüel birikimini öylesine bir teveccüh ve sabırla benimle paylaştı ki; Ziya Hurşit, tarihin derinliklerinden çıkıp gözlerimin önüne kadar gelen, zamanın eskittiği fotoğraflardan taşıp canlanan bir karaktere dönüştü.

Dolayısıyla ben, 2009 yılında sadece bir roman yazmadım. Aynı zamanda, bir "doğuştan öğretmenin" bilgiyi tutkuyla paylaşmasını izledim. Ve sadece bu tanıklık bile benim için eşi bulunmaz bir hayat tecrübesiydi. Öylesine bir tecrübeydi ki bana "öğretmeyi" öğretti.

Huzurlarınızda, bir kez daha, büyük amcam H. Orhan Günday'a teşekkürlerimi sunarım.

pobol web & grafik

Web Tasarım - Kurumsal Kimlik Çalışmaları - Web Yönetimi - Yazılım - Grafik Tasarım - SEO

Adres: 1065. Cad. Huzur Mah. 120/13 Öveçler / Çankaya/ Ankara
Tel: 0 312 473 10 01 Fax: 0 312 473 10 01 GSM: 0 505 619 35 67
E-Mail: info@pobol.net Web: www.pobol.net

Güvenilir Devamlı Hizmet

**PASTAHANE ,TURİSTİK TESİS, OTEL-MOTEL
BÜTÜN ÇEŞİTLERİYLE İMALAT
ARAÇ-GEREÇ VE SARF MALZEMELERİ**

Merkez :1248 Sok.No: 19/A Yenişehir, Gıda Çarşısı İzmir
Tel: 0.232 458 3688-469 0798 Fax: 0.232 459 5313

Şube : Memurevleri Mah.Yavuz Cad. No: 22/A-B Antalya
Tel:0 242 334 2704 - 334 2705 Fax: 0.242 334 2706

www.pastimgida.com info@pastimgida.com

Amcamın Oğlu, Ablamın Oğlunu Vurdu...

Söyleşi: **Ayşe Gül Hacıoğlu**

Ülkemizdeki kan davaları; günümüzde bile çok önemli sıkıntılar yaratan ve birçok insanı başka yerlere ve kimliksizliklere doğru iten sosyal yaralarımızdan bir tanesidir.

Bölgemizde ise; eskinin çok önemli problemlerinden biri olan kan davalarını irdelediğimiz zaman ise, karşımıza adeta bu sorunun çözümülenmesinde başrol oynayan eski bir savcı abimizin çıktığını görmekteyiz.

Dergimiz için bu problemin çözümünde başrol oynayan E. Savcı Yaşar Hacıoğlu ile kan davalarını görüştük ve kendisine kan davaları ile ilgili çalışmalara ne zaman ve nasıl başladığını, konunun nasıl geliştiğini ve nasıl sonuçlandığını sorduk

Haziran 1969 tarihinde bir arkadaşımın iş yerine uğradım. Birlikte töremizle ilgili genel değerlendirmeler yaptık. Kendisi, çalışmalarından memnun olduğunu fakat kendisinin sorunlarıyla ilgilenmediğimden dolayı bana dargın olduğunu söyledi. Ben onların köyüne hiç gitmemiştim, akrabalarını tanıımıyordum. Bu sebeple olayların doğuş ve gelişme biçimini bilmiyordum. Sorunlu olayların tarihçesini sormam üzerine bana, yıllarca önce amcasını vurmak için iki kişinin pusu kurduğunu, amcasına ateş ettiklerini fakat silahların

E. Savcı **Yaşar Hacıoğlu**

tutukluluk yapması üzerine amcasının onları vurduğunu anlattı. Amcası, cezaevinden çıkınca, karşı tarafın barış önerisinde bulunduğunu, babası ve amcasının ise bu öneriyi kabul ettiklerini söyledi. Fakat anlaşmanın teminatı olarak da karşı tarafa kız vermek gerektiğini ilave etti.

Amcasının kızı evli olduğundan, aileyi kan davasından kurtarmak amacıyla, kendi ablasının babası tarafından amcasının vurduğu adamın yeğenine verildiğini ve anlaşma sağlandığını söyledi.

Bütün bu anlaşmalara rağmen, zaman içerisinde amcasını yinede onların vurduklarını ve amcası-

Temsili fotoğraf

nın oğlunun öncelikli hedef olarak vurulması gereken başka insanlar varken gidip ablasının oğlunu vurduğunu anlattı. Dolayısıyla hasım iki akraba aile arasında kaldığı için, her iki akrabanın da diğer tarafla kan bağı olması sebebiyle kendisini düşman olarak gördüklerini ve kendisi için hayatın artık bir cehennem olduğunu söyledi.

Ne zaman, Nerede, Nasıl vurulacağını bilmediğini söyleyerek “Sen, beni bu cehennem ateşinden kurtarabilirsin” dedi.

Benim bu konuya dahil olmam bu sebeptir.

Bunun üzerine, hiç kimse farkına varmadan Çamlıhemşin’e bağlı 4 köyde gereken araştırmaları yaptım. Olayların çıkış nedenlerini ve tarafları öğrenmeye çalıştım.

Bir cinayetin olayını çözümleyebilmek için cevabı verilmesi gereken soruları tespit ettim. Olayların anlayabilmek için, “Neden bu kişi vuruldu?” , “ Vurulması için katile veya ailesine parayı, silahı veren kim”, “Olay sırasında gözcü kim”, “Mahkum olup cezaevinde yatan kim?”, “Katili yönlendiren, eğiten kim?” sorularının cevaplanması gerektiğini tespit ettim. Olayda fail olan katilin kimliği, olayın oluş biçimine uygun düşmediği takdirde, kiralık katil veya hasım değiştirme olup olmadığını araştırdım. Çünkü olayda, gerçek fail bulunmaz ise barışın sağlanması zorlaşır ve anlaşma güvenilmez olurdu.

Bu çalışmalarda akrabaları gruplara ayırdım. Her olayda, gerçek fail kim, onu etkileyen, yönlendiren kim? Barış masasına otururken her an işi bozabilecek, savaşın devamında çıkar sağlayacak, çıkar karşılığında aktif veya gizli olarak görev alabilecek kişileri belirlemek ve gereken önlemleri zamanında alabilmek bu süreçte en zor aşamadır.

Olaylar üç ana nokta etrafında toplamaktaydı;

1.Olaylar karşılıklı, birbirine eşit

veya birbirinden farklıydı.

2.Olaylar tek ve birbirine eşitti.

3.Olaylar tek yanlıydı veya cevapları yoktu veya faili bilinmemekte olup, 100 yıldır devam etmekteydi.

Yaptığımız planlamada öncelik olarak; karşılıklı olan ve alevlenen olayları, yani akan kanı durdurmayı amaçladık. Sonrasında ise tek taraflı olan dava sahipler barıştırmak istedik. Faili bilinmeyenlere, gerçek fail kesin olarak bilinmediğinden kuşku ve tahmin ile düşman gösterip anlaş-tırmak mümkün olmadığına göre, tüm bu aileleri de toplantılara çağırarak haklarından vazgeçmelerini sağlamayı amaçladık.

Adam öldürme suçları, din ve hukuk kuralları ile yasaklanmıştır. Hukuk kuralların müeyyidelerinde değişiklik olmuş, cezalar artırılmış olsa da, o dönemlerde aşağıdaki normlar yürürlükteydi.

a) Anayasa ve ceza yasasında mevcut olan kurallar;

1- Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. (Anayasa :Md : 12)

2- Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. (Anayasa : Md : 17)

3- Her kim bir kimseyi kasten öldürürse 24 seneden 30 seneye kadar ağır hapis cezasına mahkum olur. (TCK nın 448 md)

4- Hısımlar veya zehirlemek suretiyle işlenirse müebbet (TCK 449)

5- Kan gütmek saiki ile işlenirse faile ağırlaştırılmış müebbet (450) cezalarının verilmesini gerektirmektedir.

b) Kur’ansal temel kurallar;

1- Allah ve Resulüne karşı savaşanların ve yeryüzünde düzeni bozmaya çalışanların cezası ancak ya öldürülmeleri yahut ta bulundukları yerden sürülmeleridir. (5/13)

2- Kim bir mümini kasten öldürürse cezası içinde ebediyen kalacağı

Temsili fotoğraf

cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır. (4/93)

Yukarıda açıklanan kanun maddeleri ve tanrısal hükümler, adam öldürmenin, kan davası sürdürmenin ne denli ağır bir suç ve günah olduğu, sonucunun da ağır olduğu görülmektedir.

Bu kadar ağır koşullar altında neden suç işleniyordu? Suç işlenmesinin sebebi, insanın, Tanrıya, topluma, insana ve kendi insanlık onuruna saygısız ve sorumsuz olmasıdır. Bununla birlikte, hukuk düzeninin adaletine güvenmeme, adaleti kendi eliyle tesis etmeye çalışmanın da et-

kili olduğu inancındayım.

Temmuz 1970'de askere gittim. O sırada Acil olarak, bir köyün ileri gelen 3 büyük ailesi arasındaki sorunun çözülmesi gerekiyordu. "O dönem aile yapısında, ailenin en yaşlısı reis olarak kabul ediliyor; fikir ve kararları aynen uygulanıyordu. Akrabanın tüm üyeleri, bu görüş ve talimatlar doğrultusunda, tek bir vücut gibi hareket ediyorlardı". Bu sebeple köyde, aile reisleriyle, köy dışında İstanbul, Eskişehir ve İzmir'de bulunan aile bireyleriyle görüşmeler yapıyordum. Her üç aile ve akrabaları da yorulmuş ve kayıplar vermiş oldukları halde, savaştan çekilmek isteyen yoktu.

Yaptığımız özel görüşmelerde, İslam'da insan öldürmenin en ağır günah ve suç olduğunu, insanları Tanrı'nın yarattığını, devletin dışında hiç kimsenin diğer bir insana ceza verme yetkisine sahip olmadığını, toplumun huzur ve güvenliğini bozmaya kimsenin hakkı olmadığını, bunun bir kader olmadığını, aklın ve vicdanın çalışmadığı yörelerde Arap örf ve adetinin bir devamı olarak işlediğini, Tanrı'ya saygılı ve bağlı olan müslümanın böyle bir suç işlemeyeceğini, gerektiği kesimlerde ve bölgelerde açıklamalar yapıyor, aileleri ikna etmeye çalışıyorduk.

Taraflardan ilk isteğimiz, barış çabalarının başladığı, bu çabalar so-

nuçlanıncaya kadar, ateşin kesilmesi, cinayet işlenmemesi ve yorum yapılmamasıydı.

Bir akraba liderine : “Siz barış yapılmasını istiyorsunuz; akrababanıza ne kadar hakimsiniz? Barıştan sonra bilginiz dışında bir cinayet işlenirse, bunun sorumlusu kim olacaktır” diye sordum.

Bana: “Ben akrababama hakimim, benim bilgilerim dışında bir şey olmaz” cevabını verdi.

Diğer güçlü akrababanın liderine; “Akrabanıza hakim olabilir mi siniz, şu anda herkes savunma durumunda, erkekler zaten kapıdan dışarı çıkmıyor, barış olunca herkes işine bakacak, imkan artacak, kolaylaşacak,

işlenecek bir cinayeti önleyebilecek durumda mısınız” diye sordum.

Cevabı açtı : “Hayır, ben akrababama sahip değilim, yardım olmadan barışı da yapamam, barış olursa da koruyamam, maddi durumu güçlü olan gençler bana sormadan iş yapabilirler “ dedi.

Benim kesin talebim şu yolda oldu : “ Derhal köyden gidiyorsun Ankara, İstanbul, Adalar, İzmir de yaşayan akrabalarını çağırıyorsun, topluyorsun ve onlara; “Ben artık lider değilim. Cinayetler köyde işleniyor. Mezardaki ölü ile, cezaevindeki tutuklu ile de ben uğraşıyorum ama artık uğraşamam. Herkes işyerini satacak, parasını bankaya koyacak, çekini cebine koyacak ve silahını alıp köye gelecek, savaşa devam edeceğiz. Bunu yapmadığınız takdirde ben soyadımı değiştireceğim, kendim yalnız olarak barışa katılacağım, sizinle bağlantımı keseceğim diyeceksin” dedim.

Bu sözleri aynen söyledi. Üç gün toplantı oldu, olaylar değerlendirildi, barışa girilmediği takdirde genel bir savaşın zorunlu olacağını kanısına vardılar. Bu olumlu cevap üzerine, yine kendisine: “ Düşmandan korktuğun için değil, insanların mutlu olması, bölgenin huzura kavuşması ölen her evladın hepimizin evladı olması nedeniyle ben barışıyorum, barışı destekliyor, her namazda hatalı olduğumu hatırlıyorum diyeceksin” dedim.

En güçlü ailelerden birinin liderinin bu beyanı, barış rüzgarlarının esmesine insanların umuda kapılmasına neden oldu.

Bu olaylar sırasında, Yedek subay okul dönemim bitti. Bingöl Topçu Alay Komutanlığı’nda disiplin subayı olarak görev yaptığımdan barış çalışmasını bir yıl erteleyip, görüşmelerin olgunlaşması durumunda, köye izne geleceğim zaman sorunu çözmeye çalışmaya karar verdim.

Bir gün, baktım bir mektup geldi. Açtım, okudum, ağlamamak için kendimi zor tutuyordum. Mektupta şöyle yazıyordu: “ Sizi sevdim, bizim

için koştunuz, size dedim ki barış istediğimi açıklamayım. Şayet açıklarsam, kendi akrabalarım sanki düşmandan korkmuşuz diye düşünür; düşman da efelenmeye başlar. Fakat siz kabul etmediniz. Akrabalarımızda huzursuzluk başladı, yeniden savaş başlıyor. Hasmım, ne yapayım benim düşmanım benimle barışmak isteyince ben de mecbur kaldım diyor. Ben de ultimatomu verdim: Ben, insanlar mutlu olsun diye barışıyorum, sorumluluğumu yerine getiriyorum. Düşmanım eğer benden korkmuyorsa barışmasın. Aile olarak karar aldık. Kurban bayramına kadar geldin geldin; gelmezsen savaş başlıyor. Suçlu, suçsuz ayırımı yapmadan kadınlara bile atış serbest olacaktır, takdir senindir.”

Mektubu düşünerek birkaç kez okudum. Önümde iki yol vardı: Ya asker olmam nedeniyle bölgeye gidemeyecek, ya da izin verilmezse dahi gerekirse firar ederek, bölgeye gidip barışı sağlamak için savaş verecektim.

Bu süreçte ölümü dahi göze aldım. Çünkü bu işlerin nasıl sonuçlanacağı belli olmazdı. En büyük tehlike, toplantı sırasında silahın patlaması, ikinci tehlike ise barış sağlandıktan sonra bir cinayet işlenmesiydi. Komutanlarıma durumun aciliyetini arz ettim. O toplantıyı yapmak için mutlaka Rize’ye gitmem gerektiğini, vurulmayı da göze alarak gitmediğim takdirde mevcut durumun çok alevleneceğini açıkladım. İzin hakkını daha kazanamamıştım. Sadece 10 gün rapor ve birde “Garizon dışına çıkabilir” yazısı verdiler. Bingöl’de kar var, otobüsle hareket ettim. 30 saat sonra Ankara’ya gelebildim.

Program gereği Kocaeli’ne gidip bir amcaı da yanıma almam ve onunla birlikte memlekete geçmemiz gerekiyordu. Gece minibüsle hareket ettik, sabaha 2 saat kala köye gittik. Kapıyı çaldı, annesi: “Oğlum, gece bu saatte niye niçin geldin, beni korkuttun” dedi. Oğlu, “Anne memlekette barış yapılacak, yapacak olan

kişi arabada oturuyor, amca'yı almayaya geldi, götürecekt" dedi. Yaşlı anenin: "Madem ki barış olacaktı, biz neden memleketten kaçtık, kaç yıldır ne anne babamın ölümüne gidebildim, ne de mezarlarını biliyorum" diye yüksek sesle hüngür hüngür ağladığını duyunca, ben de ağladım ve işimin ne kadar zor olduğunu daha iyi anladım.

Minibüs Ankara'ya döndü. Ben Ahmet amca ile 8 saat mücadele ettim, hayatı biliyordu, yıllarca cezaevlerinde kalmıştı. Kendisi iki kişinin vurulmasından sorumlu idi. İki kez de kendisi vurulmuş ve ameliyatla kurtarılmıştı. En son bana: "Ben gelirsem senin işin bozulur, ben bu barışın olacağına inanmıyorum, ben barış yaptım iki kez vuruldum, dedenin çok cesur olduğunu biliyorum, siz okuyan bir insan olarak, bu insanlara güvenerek nasıl böyle bir toplantıyı yapmaya cesaret ediyorsunuz, hayret ediyorum dedi.

Dünyam başıma yıkıldı. Beni derhal Kocaeli'ne göndermesini söyledim. Komşunun arabasıyla beni merkez otogarına bıraktı. Kar, bütün şiddetiyle yağmaya devam ediyor ve arife günü saat 15 sıralarıydı, O akşam randevularım vardı, mutlaka Ankara'da olmam lazımdı. İstanbul'dan gelen otolar doluydu ve iki saat bekledim hiç yer yoktu. Bir kamyon geliyordu, rica ettim, kamyonun açık kasasına bindim ve 8 saat sonra Ankara'ya gelebildim. Üzerimde sadece bir gömlek ve bir ceket vardı çünkü asker süveter giyemezdi. Ruhsatsız tabanca taşıdığım için asker elbisesini çıkartamadım. Bolu Dağı'nda (-10, -20) derece civarındaki hava sıcaklığında, açık kamyonun üstünde 8 saat yolculuk yaptım. Halen nasıl zatürre olmadığımı ve soğuktan donmadığımı

anlayamıyorum.

Gece varınca, sabaha kadar görüşmelerimiz devam etti. Sabah bayram namazı kılındı. Ben namazdayken, Bu namaz benim için son kurban bayramı namazı olabilir mi, okurken bana yardım eden insanlara, yardımları iade etmeden, hak altında Tanrı'nın huzuruna gitmek nasıl olur? Soruları kafamın içinde dönüp duruyor ve dua ediyordum.

İstanbul'dan İsmail, Yalova'dan Hasan ve Ankara'dan Ali Demirci ile birlikte, Ali Demircioğlu'nun arabasıyla, saat 12.00 sıralarında Rize'ye doğru hareket ettik. Saat 17.30 sıralarında Samsun'a geldik, amca: "Ben gece gidemem" dedi. Vidinli Palas Oteli'ne gittik. 3 gün hiç uymamıştım. Dinlendik, sabah kar yağışı devam ederken yola çıktık ve akşam Pazar'a vardık. Bir otele geldik, amca: "En üst katı kapat, merdivene de kapalı tabelası as, insan görmeyeceğim" diye talimat verdi. Bize de: "İşleriniz hayırlı olsun, benim köye gelmem mümkün değil, size güle güle" dedi. Gece saat 19.00 sırala-

rında bir jip tuttuk, Murat Köyü'nün aşağısına kadar gittik, yanımdakiler değişik yollardan kendi evlerine gittiler. Ben de, hiç tanımadığım ailesinin evine doğru yürümeye başladım.

Kar, gece evin yerini soracak adam yok, köpeklerin birinden kurtuluyorum diğeri saldırıyor, köpeklerin sahipleri beni kiralık katil olarak değerlendirebilir kaygısıyla silah kullanamıyorum. Son olarak adam vuran şahsın adını söyleyerek kapıyı vurdum, kapı açılmadı. Bir daha baktım ki, çalmam gereken kapı 100 metre aşağıda; çaldığım kapı ise vuranın değil vurulanın kapısı! Yaptığım en büyük hata... Hemen oradan ayrılarak aşağı eve gittim, kapıyı çaldım, içeri girdim. Fakat içeridekileri tanıımıyordum ve aradığımı, görüşmeye geldiğim şahıslar evde yoktu. Evde sohbete başladık, sanki barış teklifi hiç yapılmamış, böyle bir durumdan hiç haberleri yokmuş gibi davranıyorlar. Konuşmaya başladım, baktım ki ikna edebileceğim bir ortam yok. Bana: "Sen daha çocuksun. Bu 50 senedir devam eden bir dava, sen

hangi cesaretle, neye güvenerek araya giriyorsun? Farz edelim barıştık, kapı dışarı çıktık, vurulduk, sen bunun hesabını nasıl ödersin? Bu halde yargılamak bizim için bir görev olur. Sen bu işten vazgeç, doğru askerliğe git, başını belaya sokma. Biz insanlara güvenmiyoruz, şimdi kaçıyoruz ve kendimizi koruyoruz." dediler. Ben de kendilerine: "Siz dedemi ve beni tanıımıyorsunuz. Ailem bu olaylara girdiğinde, ne kimseden para aldı, ne bir silah aldı ne de bir yardım aldı. Kendi işimizi kendimiz hallettik. Ben de sizi tanıımıyorum ben Amca'ya gideceğim, konuşmalarım onunladır.Demircioğulları.....

da????????? benimle geldiler. Siz kapı dışarı çıkmayın, yanıma iki tane bayan verin, bana köyün dışında gideceğim yerin yolunu tarif etsinler yeter, karda yolu bulamam.” dedim.Necati.....?????????..... silahını aldı, ve bana : “seni babama yalnız göndermem, keçi yoludur, kar vardır, yuvarlanırsın, gece karanlıktır, yol bulamazsın, sülalemde bir erkek kalmayacağını bilsem bile seni yalnız göndermem” dedi.

Kalktım, hepsi benimle birlikte kalktı, aksine tüm ısrarlarıma rağmen hepsi benimle birlikte Dikkaya tarafında bulunan mahalledeki eve gittik. Durumu amcaya anlattım. İki saat değerlendirme yaptık. Ben amcanın yüz hatlarındaki değişikliklerden aslında ne düşündüğünü anlamaya çalışıyordum. Sordum: “Siz akrabalarınıza ve çevrenize hakim durumda mısınız, sormanız gereken insanlar var mı? Bana cevaben: “Hayır, ben liderim. Bu konuda hiç kimseyi dinlemem, kimseye de sormam.” dedi ve üç saat önce, bana karşı çıkan kardeşleri ve yeğenlerinden hiçbir itiraz gelmedi. Bana, “Dedeni iyi tanırdım. Deden bu işleri iyi bilirdi. Ben barıştıktan sonra, barış bozulursa ilk olarak benim oğlum tehlikeye düşer; sana soruyorum, barışın kabulü veya reddi konusunda fikrini kesin olarak söyle” dedi. Ben de “ siz açıktan iki, iki de gizli olmak üzere 4 akraba ile savaşıyorsunuz, en güçlü olan barıştı mı diğerlerinin de morali bozulur; onlar da ileride barışırılar, zaten başladık mı bölgede barışmayan aile bırakmayacağız” dedim. Bana:” Ağabeyim vuruldu, bu insanlara ağır bedel ödettim, çocuğuma karşı ihanet olursa, ilgililerden ayakta kimseyi bırakmam, ben barış önerini kabul ediyorum.” dedi. Ben de:” yarın ikindi namazında camide buluacağız, sabah namazını kılalım, biraz dinlenelim” dedim ve dinlenmeye çekildim.

Sabahleyin Ailesi yöneticileri çağırdılar onlarla görüştüm. Daha sonra ailesiyle görüştüm. Barış toplantısında bulunması gereken 14

kişiyi tespit ettik. Trabzon’dan hocamı da getirdim. Kurban bayramının 4. ncü günü ikindi namazı için ezan okundu, misafir hafız namazı kıldırdı. Yıllarca birbirine kurşun atan insanları camide bir araya getirdim. Hoca kısa bayramlaşma konuşmasını yaptı. 14 kişinin dışında kalanları çıkarttım. Camide 2 imam, ben ve 14 kişi kaldık. Kur’an-ı Kerimi elime aldım, tek tek “ Kutsal evde, kurban bayramının son gününde, Tanrı’nın kelamı üzerine, Tanrı’nın huzurunda, kan davaları konusunda hiç kimseyi etkilemeyeceğine, fesatlık yapmayacağına, eski hasımlarına karşı gizli düşmanlık yapmayacağına yemin eder misin” diye kitabı öptürerek yemin verdirdim. Sonra birbirimize ağlayarak sarıldık. Yemin verenler titreyen elleriyle Kur’an’ı tutuyor, gözyaşları içinde hep birlikte: “ Mü’min mü’minin kardeşidir. Aralarındaki sorunları çözünüz, adil davranın belki rahmete kavuşursunuz.” ayetini birlikte okuyorduk. Camiye girerken barış yanlısı olan 5 kişi iken, camiden 17 kişi olarak hep birlikte çıktık. İmanla, her şeyi göze alarak, alay ve eleştirilere kulak asmaksızın....

17 kişi arasında bayramın sonu barış yapıldı. Bir hafta içinde 2 kez genel toplantı yapıldı, tek taraflı ölümler de barışın içine alınmaya başlandı. Daha sonra Ankara’ya gelinde, en son İzmir’e gittim. Arkadaşım Mehmet’e uğradım, gece sohbete başladık, bana “ Köylerde ne yaptın anlat” dedi. Anlatmaya başladım “Memleketi genel bir hastalık sarmıştı. Önlemeye çalıştım. Seninki tek tarafı, babanın öldürüldüğü 18 yıl oldu, aktif bir davranışın olmadı, ayrıca şehirde evlendin. Savaşacak halin yok, eğer temsilen hasmınla barışmamış olsaydım, barış tümünden bozuluyordu, sorumlusu da sen olacaktın, seni o vicdanı azabından kurtarmak için yokluğunda, iznini almaksızın senin adına barıştım. Sen bunu kabul etmez isen 5 yıl kabul edeceksin, 5 yıl sonra sizin barışınızı bozarım” dedim, bana büyük

bir olgunlukla “ ben ordu bozanlık yapmam, insanlar mutlu ise bende başışladım” dedi.

Vicdan huzuru içinde 38 gün sonra birliğime katıldım. Hakkımda firar işlemini yaptıklarını zannediyordum, komutanlarım yetkileri olmadığı halde yıllık izin vermekle suçumu örttüler.

Barışı korumak yapmak kadar zordur. Barışın korunması için iki temel önlem alınmalıydı;

1-Ardeşen ve Pazar İlçelerinde mevcut olan tüm kan davalarının barış yoluyla bitirilmesi,

Pazar ve Ardeşen’de mevcut olan kan davalarının çözümüne 1971 yılında başlandı ve 20 Mayıs 1973 tarihinde Pazar’da Ali Baba restoranda yapılan genel bir toplantı ile sonuçlandı. Toplantıya o dönemin Rize Valisi’ni davet ettim fakat kendisi gelemedi.

Kaymakam Mustafa Bey’in yanına davet etmek amacıyla gittiğimde bir ara telefonu çaldı. Kaymakam: “Tamam efendim,Tamam,yaptırmayacağım” yolunda beyanlarda bulundu. Konuşma bittikten sonra arayanın Vali olup olmadığını sorduğumda, “Evet Vali beydir, Sakın toplantıya izin verme, her an büyük olaylar olabilir, dediğini söyledi. Ben de:” Bu olaylar 70 yıl önce Pazar’da meydana geldi, Ardeşen ve Çamlıhemşin’i sardı, bu gün burada kan davalarını denize gömeceğiz. Jandarma Kurmay Albay İbrahim Gürsel geliyorlar, eğer gelmeyecekseniz siz üç gün rapor alın, yönetimi üst teğmene bırakın, halk devletini yanında görsün” dedim. Kaymakam, olgun ve güvenilir bir tutumla toplantıma geldi ve 200 civarında insanı hep beraber ağırladık.

2- Tüm ailelerin çocuklarını aynı sıralarda okuyarak kaynaşmasını sağlayacak, çağdaş ve hümanist felsefe ile eğitim verecek bir lise yapmak

Her iki eserin de temeli tarafımızdan atıldı ve bölge halkının da yardımlarıyla tamamlandı.

İKİSİ DE ÇAMLIHEMŞİNLİ

Birisi Televizyon Dünyasının, diğeri Kitap Dünyasının devi oldu. Birisinin beraber çalıştığı insanlar Türkiye'nin en ünlü insanları ve Türkiye'nin Starları oldu. Diğerinin kitaplarını ise tüm Türkiye okudu.

Birisi yaptığı programlarla ödüller alırken, diğeri yazdığı kitaplarla ödüller aldı.

Ortak tek tarafları ise birisinin Anne tarafından, diğerinin Baba tarafından Rize - Çamlıhemşin'li olmasıydı. Bahsettiğimiz kişiler TV dünyasının fenomeni Osmantan Erkir ve Kitap dünyasının fenomeni Hakan Günday.

Çamlıhemşin Derneği ve Rize Dernekleri Federasyonu Gençlik Kolları onlarla beraber Ankara'da çok güzel bir söyleşi yaptılar.

Söyleşi evvelinde Volkan Karaoğlu ve Turan Ustabaş'ın, "Karadeniz'den Esintiler" konseri çok ilgi gördü.

Söyleşi tamamen aile içi sohbeti şeklinde yapıldı. İnternet üzerinden bizlere gelen soruları kendilerine ilettik ve cevaplarını aldık. İki saatlik sohbet sonunda kulağa çalınanlardan bazı bölümleri sizlerle paylaşmak istedik.

Osmantan Erkir

- Annem Çamlıhemşin, Konaklar Mahallesi'nden, Begi ailesinden
- Çok sık gidemesem de en son Ramazan Bayramında oradaydım. Herkes doğasını çok met-heder, fakat bana en az doğa kadar insanı da çok etkileyici geliyor. Çamlıhemşin çok özel bir yer. Çok gitmemiş olsam da gittiğimde kendimi hep evimde gibi hissediyorum.
- Yapmış olduğumuz programlara Rize bölgesinden katılım çok olmadı. Olanların kendilerini hemen fark ettirdiklerini ve bir enerji getirdiklerini söyleyebilirim.

- Babamın eski TRT mensubu olmasından dolayı 4 yaşından beri hep stüdyolardaydım. İlk gün hissettiklerimi halen hissedirim. Stüdyo insanı heyecanlandırıyor. Küçüklüğümden beri bu işi yapmayı hep arzu etmiştim. Başka bir iş yapabileceğimi hiç düşünmedim. Arzu ettiğim bölüm olduğu için sevecek okudum.
- Programları seçerken benim ve ailemin utanmadan, rahatça sevecek izleyebileceği programları seçmeye gayret ediyorum. Ayrıca program bittikten sonra da "Of !. Ben iki saat niye bu programı yaptım" dedirtmeye-

cek programları seçmeye gayret ediyorum.

- Bu kadar program yapıp ta hiç bir şey yaşamamak olmaz. Çok anı var ama bunların dost ortamları dışında konuşulmasını çok doğru bulmuyorum.
- Değişik tatları tatma konusunda birçok şehre giden bir yapım varken, Bana muhlama'yı nasıl buluyorsunuz sorusunu kabul edemem. Bir insanın muhlama ile arası nasıl kötü olabilir ki.
- Programlar çok uzun sürdüğü ve belli bir noktadan sonra konuşulacak konularda bittiği için belli bir saatten sonra insanın karnı acıkıyor ve yemek üzerine konuşmaya başlıyor. Programa katılan çocuklar arasında Edirneli olanlarda vardı. Çiğner Tava oralardan çıkmıştı. Bülent Hanım ayrıca yemek konusunda çok meraklıdır ve programlarda bunu da hep söyler. Bu özelliklerinden dolayı kebabçılardan, köftecilerden sürekli bir şeyler gelirdi.
- Programlar bittikten sonra sıkı bir diyetle girdim.
- Programlara Karadeniz'den katılımın çok olmadığını söylemiştim. Çamlıhemşin'e gidince gördüm ki birçok yerel kanal var ve hepsinde sabaha kadar horon var. O zaman insan düşünüyor benim programlarıma Karadenizli ilgisi neden az diye.

Hakan Günday

- Çok güzel olduğuna inandığım bir dergi ile başladı sohbetimiz. Çamlıhemşin'in Mollaveys (Ülkü) köyündenim fakat babamın görev yeri dolayısıyla Rodos doğumluyum.
- Maalesef henüz Çamlıhemşin'e hiç gitmedim, yolumda Çamlıhemşin'e hiç düşmedi. Düşmedikçe de gitmek istedim. İstedikçe de tuttum kendini. Zamanla hakkında nice hikayeler duyduğum Çamlıhemşin, haritadaki bir yer olmaktan çıkıp bir hayale dönüştü benim için. Kurdukça kurdum Çamlıhemşin hayallerimi. En çok ta bir gün ona döneceğimi hayal ettim. Soracaksınız gidip görmek için neyi bekliyorsunuz diye söyleyeyim; Çamlıhemşin'e gitmek benim için sıradan bir yere gitmek değil. Hiç gitmediğin bir yere dönmek gibi, Hiç gitmediği bir yere insan ne zaman döner... Bilmiyorum. Belki de bu benim için bir histir. Gitme zamanımın geldiği hissi. Bildiğim bir şey varsa bir gün gelecek ve ben gözlerimi Çamlıhemşin'den dünyaya açıyor olacağım. Bu seferde Çamlıhemşin'den gökyüzüne bakıp dünyayı hayal ediyor olacağım.

- 22 yaşındaydım. Yıllarca sürdürmememe rağmen hiç ilerleme kaydedemediğim bir üniversite hayatım ve tamamen karanlık olan bir geleceğim vardı. Öylesine çaresiz kaldım ki bir sabah okula gitmektense karşısındaki kıraathaneye gidip yazmaya başladım. Yazarlığa karar vermem çok ani ve acil oldu. O kadar acil ve ani oldu ki "Kinyas ve Kayra" 2 ayda bitti.
- Kitap yayınlandıktan sonra tahmin edebileceğiniz gibi ilk işim okulu bırakmak oldu. Artık geleceğim daha da karanlıktı fakat yolumu bulabiliyordum.
- Ziya Hurşit'le ilgili hep yazmak istedim. Onun hayatıyla ilgili bir şeyler yazmak istiyordum. Biyografi şeklinde yazamazdım çünkü ben bir biyografi yazarı değilim. O zaman bir roman karakteri gibi yazmaya niyetlendim ve Ziya'nı yazdım.
- Yazılarımı yer altı edebiyatı diye nitelendiriyorlar. Bu kitapçılardan ticareti kolaylaştırmak adına kullandıkları bir metottur. Böyle bir edebiyat türü olduğuna inanmıyorum, varsa da beni ilgilendirmiyor.
- Malafa'yı sahne için uyarladım ve DOT tarafından oynandı. Bundan sonra yine tiyatro üzerine bir şeyler yazmak istiyorum.

Macaristan

Polonya

Fransa

Polonya

Macaristan

Fransa

Hırvatistan

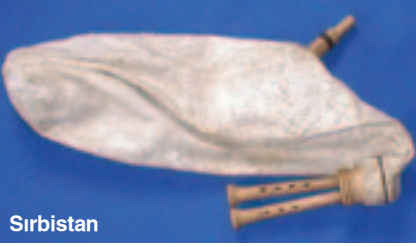
Bulgaristan

İtalya

TÜRKİYE

Sırbistan

Araştırma: Nihat Ataman

DÜNYADA TULUM!

Tulum, bölgemizin ana unsurlarından biridir ancak; yöre dışında tulumu görenler Iskoç Gaydası olarak adlandırmaktadır. Bu durum son yıllarda tulumun popüler müzikte kullanılmaya başlanması

lıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tulum, dünyada 40'tan fazla çeşit üflemeli çalgıyı kapsayan bir ailenin mensubudur. Günümüzde Kuzey Afrika, Balkanlar ve Avrupa'nın tamamına yayılmıştır.

Dünyadaki tulumlar ilk bakışta bir torba ve ona ekli çubuklar görünümündedir. İncelendiğinde ise temel olarak beş kısımdan oluştuğu görülür.

Diğer ülkelerde çalınan tulumlar, melodi ve dem çubuklarının hem sayıca hem de şekil olarak varyasyonlarından oluşmuştur. Bunlara ek olarak, melodi çubuğu yerine bir tür klavye sistemi kullananlar veya hava sağlamak için körük kullanan çalgılar da geliştirilmiştir.

Bütün tulumların çalma prensibi aynıdır. Üflenerek torbası doldurulur. Depolanan hava, tulum çalan kişi nefes alırken melodi ve dem çubuklarına sürekli hava gitmesi için kullanılır. Melodi çubuğundan geçen hava, düdüklerin ses üretmesini ve delikler sayesinde ezgilerin oluşmasını sağlar.

Bizim tulumumuz (Pontik Tu-

lum), kendi türleri içinde en ilkel yapıda olanıdır. Tulum, Dudula (ağızlık), Torba (Gövde veya Post), ve Nav olmak üzere üç kısımdan oluşur. Dudula kısmı; tulumun deriden yapılan torba kısmına hava göndermeye yarayan bölümdür. Torba kısmı ise; hava depolamaya yarar ve koltuk altından bastırılarak nav kısmına sürekli hava gitmesini sağlar. Nav ise; Analık ve Dillik adı verilen bölümleri taşıyan; sesin elde edildiği ve ezgilerin çalındığı kısımdır.

Dünyada tulum köylü ve avam çalgısı olarak ortaya çıkmıştır. Kutlama ve eğlencelerin yanı sıra savaş meydanlarından kraliyet bandolarına kadar birçok alanda yer bulmuştur. Antik dönemlerden günümüze kadar gelmiş; dünyaya yayılmış; nefes nefese varlığını sürdürmektedir.

Ülkemizde tulum artık tanındı ve bağlı olduğu topraklardan çok uzaklara bile sesini duyurabiliyor. Horon halkasından çıkıp stüdyolara, konser salonlarına, senfoni orkestralarına girdi. Ama şu durumu da gözden kaçırmamak gerekir: Tulumun sesi mikrofonlarla daha da yükselirken, yüzyıllık ezgiler sessizce yok oluyor.

ile bir miktar değişse de çoğunluk hala yanlış bilgiye sahiptir. En başta söyleyelim: Gayda Iskoçların değil, Makedonların çalgısıdır. Bu yazıda dünyadaki tulum çeşitleri, yapıları ve kendi tulumumuzla olan farklı-

A. Hava geçirmeyen deri torba ve onu kaplayan bir bez (bag and cover)
B. Melodilerin elde edildiği çubuk (chanter)
C. Tiz dem çubuğu (tenor drone)
D. Bas dem çubuğu (bass drone)
E. Üfleme çubuğu (blowpipe)

18 ülkede çalınan 30 ayrı çeşit enstrüman

Ülke	Enstrüman Adı	Ülke	Enstrüman Adı
Türkiye	Tulum	Polonya (3)	Koza
Fransa (5)	Biniou Kozh		Duda
	Cabrette		Slaski Gajdy
	Chevrette	Makedonya	Gaida
	Grande Cornemuse	İspanya	Gaita Gallega
	Musette de Cour	Sırbistan (2)	Gajdy
Çek Cumhuriyeti	Bohemian Bock		Surle
İtalya (4)	Chiaramedda	İskoçya	Great Highland
	Gran Zampogna	Bulgaristan	Kaba Gaida
	Surdulina	İngiltere (2)	Lowland Scots'
	Zampogna de Scapoli		Northumbrian Smallpipe
Hırvatistan	Diple	İrlanda (2)	Piob Uilleann
Macaristan	Duda		Uilleann Pipe
Almanya	Dudelsack	İsviçre	Sackpipa
Avusturya	Dudelsack	Tunus	Zukra

Kaynak: <http://www.hotpipes.com/main.html>

Rusya doğumlu Garip

Kendi oğlu Varol Taşer'in de-yimiyle "Bu kadar zamandır tulum çalarım ama hala babamın girişini yapamam" dediği Garip veya yöre-sel adı ile Karip, yani Mustafa Taşer; Sibirya'da 1318 (Miladi 1902) yılında doğmuş ve 1987 yılında 86 yaşında iken rahmetli olmuştur.

Karipler lakabıyla anılan ailesi, Çamlıhemşine bağlı Citne, yeni adı ile Aşağı Şimşirli mahallesindedir.

Tüm Hemşinliler gibi, babası Hüseyin ve 2 amcası da Rusya'ya gurbete gitmişlerdir.

Baba Hüseyin, Sibirya'da bir rus kızı olan Nurka ile evlenmiştir. Hüseyin ve Nurka çiftinin Tahir ve Bibinur adlarında 2 çocukları olmuş

Rusya'da adım adım yaklaşan ihtilal, oldukça iyi bir gelire ve refah seviyesine sahip olan baba Hüseyin'i, çocuklarını güvenceye almak için Çamlıhemşin'e geri döndürmeye zorlamaktadır. Fakat anne Nurka bu konuya yanaşmamaktadır. Rusya'da ki gelişmeler karşısında baba Hüseyin, 7 yaşındaki oğlu Tahir'i güvenceye almak için Türkiye'ye getirir. Tahir'in annesini ve kız kardeşini son görüşüdür bu ve bir daha hiç görüşmezler.

Baba oğul Çamlıhemşin'e gidişte tek geçit olan Kanlıboğaz'a gelince eşkıyalar tüfeklerini uzatıp etraflarını sararlar. Baba Hüseyin'in gözlerini bağlayarak tüm elbiselerini alırlar ve bir hork cuvalı ve yırtık bir çarığ'la bırakırlar. Eşkıyalardan birisi Tahir'inde elbiselerini almaya çalışır, fakat Tahir ağlayıp bağırınca, diğer bir eşkıya "Çocuğun elbiselerini almayın" der ve Tahir'e dokunmazlar.

Baba Hüseyin her şeyini eşkıya'ya kaptırıp perişan bir halde baba ocağına geri döner.

Köye yerleşen baba bir müddet

sonra bir evlilik yapar.

Rusya'nın iyice karışmasından sonra babası Hüseyin, annesi Nurka'yı ikna edebilirim diye Rusya'ya geri döner ve oğlu Tahir'i üvey anneye bırakır. Bu ayrılıkla Tahir'in babası ile olan tüm ilişkisi 14 yaşına kadar kesilir.

Fakirliğin diz boyu olduğu, evin üstünde harduma, pencerelerinde camın bile olmadığı bir ortamda, birde üvey evlat olunca üvey anne kısa bir zaman diliminde evi terk eder ve bundan sonra Tahir'e halası bakmaya başlar. Babanın, eşinin evde olduğunu zannederek gönderdiği paralar ise Tahir'in eline hiç geçmez.

Tahir Türkiye'ye geldiğinde çok az Türkçe biliyormuş. İlk olarak Rus adı diye ismi Mustafa'ya çevriliyor. Rusya'da gezeze olduğunu, sahip olduğu bisiklet ve birçok oyuncak yanında Akordeon'da çaldığını söyleyen Garip için Türkiye, bir yoksulluklar ülkesidir.

Çoluk çocuğuna içinden gelen müzik merakı olduğunu hep anlatmıştır.

Yörede tek çalınan çalgı Tulum olduğu için merakı da tulumla yönelmiştir.

Tekli denilen ÇIBUN parçasını

Onlar efsanelerdi, Onları dinlemek ayrıcalıktı, hala gelmiş geçmiş en büyük tulumcu oldukları kulaktan kulağa fısıldanmaktadır. Bunlardan birisi Garip diğeri ise Mcano'lu Ali'ydi. Bilenler zaten biliyor ama bilme-yenlere bu değerlerimizi yeniden hatırlatmak istedik.

kolayca bulmuş ama Tulumun diğer parçalarını temin etmek için gerekli parayı uzun zaman temin edememiştir. Para temini için birçok işleri yapmış ve kazandıklarıyla iyi kötü bir post ve nav temin ederek tulumunu yapmaya başlamıştır.

Tulumun az olduğu bir ortamda Garip'teki tulum, bazı tulum çalarları da heveslendirmiş ve hem garibe tulum çalmayı öğretmişler hem de kendilerine tulum çalmışlardır. Sayesinde tulum çalmayı iyice öğrendim dediği Cereh Hakkı dedeyi çocuklarına hep anlatmış.

Babası, Garip 14 yaşında iken Rusya'dan kaçarak geri dönmüş. Fakat kızını ve karısını getirememiş.

Hayatında 1 sefer İstanbul'a çalışmaya gitmiş. 3- 5 ay kaldıktan sonra geri dönmüş.

Garip 2 sefer evlenmiş ve 7 çocuğu olmuş.

İlk eşi olan Emine'den beşi sağ 12 çocuğu, İkinci eşi Şaziye'den ise, ikisi sağ 4 çocuğu oluyor.

TRT'de ilk olarak 1946 yılında tulum çalmış ve TRT'de canlı yayında ilk Tulum çalan kişi olmuş, Garip, 5 havayı 25 dakika da çalmış. Garib'e bunun için 25 TL ödemişler.

Eğlenceden Tulumculuğa Geçiş

Fazla kardeşlik, babam; tek eğleneyim, dışarı çıkmayım, çocuklarla meşgul olayım diye bana cıbın yapardı.

Çalmasını öğrenmeden, Nav'ı yapardım, Tulumlar çıplak olurdu. Kırmızı renkli bir bez alıp, üstünü süsledim. .

Tulum çalmasını biliyordum ama eğlencelere, düğünlere beni tanımadıkları için çağırmazlardı.

Bir sefer benim yapmış olduğum tulumla beraber gittim bir düğüne. İdris isminde Hala'lı bir usta vardı ki çok güzel tulum çalardı. Tulumu vardı fakat pek randımanlı değildi. Yaşlı da bir adam idi. Ben tulum çalıyorum deyince, tulumun var mı? diye sordu. Var dedim. Getir bakayım dedi. Çıkardım ben tulumumu. Baktı iyicene ve şişirdi, çaldı. Çok beğendi. Çok güzel dedi ve "Bundan bana bir tane yapar mısın?" diye sordu. Dedim, usta ben sana bunu vereyim. Yok! Yok! bu senin dedi, bana başka bir tane yaparsan memnun olurum dedi. Neyse ona da bir tane tulum yaptım ve hediye ettim.

DÜĞÜNDE İLK TULUM

Eski ismi Küşüve olan Yolkıy köyünde bir düğün vardı. Yukarı Vice'de, Özdemir diye birisi vardı. Davet etti beni ve köylüleriyle beraber grup olarak gittik. O zamanlarda köy düğünleri grup grup, köy köy, parti parti otururlardı. Daha yemek başlamadan bir masa kurmuşlardı orda ve eğleniyorlardı. 13 tane daha tulumcu vardı orada ve saat tutarlardı, her tulumcaya birer saat çaldırılırdı. Bizim haberimiz yokken kendi aralarında hem para toplamışlar hem de bir karar almışlar ve demişler ki; en iyi tulumu kim çalarsa bu parayı ona vereceğiz.

Neyse yemekler bitti horon başlayacak salona toplandı o grup. Seyfettin Numan isminde güzel haykı-

Ali Çamkerten
(Mcanolu Ali)

ran ve çok güzel horon vuran birisi vardı. Dedi ki; biz böyle böyle bir karar aldık. Tulumcuların hepsi sıradan çalacaklar, en güzel çalana da birinci partiyi vereceğiz.

Birinci parti dediklerinde en güzel bahşişler toplanırdı. Ben de tulumcuların arasında en küçükleriyim ve en sonda duruyorum. Ayrıca sırada öyle tulumcular var ki beni parmak yerine nava vurur. Bunların arasında benim birincilik almam mucize olurdu. Fakat tek bir dayanağım vardı; o da tulumumdu. Tulumuma çok güveniyordum.

Dedim ki; Her tulumcu kendi tulumuyla çalacak. Tamam doğru dediler. Usta tulumcunun tulumu da iyi olur dediler. Neyse baştan çalmaya başladılar. Cipoğlu, peşine İdris, peşine diğerleri derken yaş sırasıyla herkes çalmaya başladı ve en son sıra bana geldi. Ben tulumu şiştim ama tulumda gelin gibi. Acayip süslenmişim bir de bir sesi var dinlemeye mahsus. Ben şiştim tulumu ve giriş yaptım, çalmaya başladım. Dediler ki tamam, Birinci parti bunun. Elli lira toplanmış, 10 lira da kendisi koydu ve 60 lira'yı cebime koydum. Beni horonun içine aldılar ve horon başladı tabi. Ben çaldım. O zaman usta yövminin iki buçuk lira olduğu za-

manda, ben 480 lira bahşiş topladım orada.

Bu sefer halk beni tanıdı ve gördü. İsmimi sordular ve orada yıldırım parladı. Tanındım yani. O sene yirmi tane düğüne gittik Özdemir'le beraber ve böylece biz tanındık ve yavaş yavaş şöhret olmaya başladık.

HAVALARI NASIL YAPARDIK

Ham madde olmadan hiçbir şey olmaz. Bir şeyden etkilenmeniz lazım. Bir şeylerden etkilendiğim zaman bantı karşıma alırdım ve başlardım çalmaya. Çaldıktan sonra dinlerdim ve beğenmediğim yerleri tekrar çalmaya başlardım. Günlerce uğraşırdım ve böylelikle bir havayı oluşturmaya çalışırdım. Havayı oluşturduk sonra sıra o havanın forasına (Türküsünü) ve savuş bölümlerine gelirdi. Çünkü bir havada aynı zamanda, türkü ve savuş kaidelerinin de olması gerekirdi.

BÜYÜKDÜZ MÜ KAÇKAR'MI

Kendime ait birkaç tane havam vardır. Büyük düz ve yeni Çano bunlardan bazılarıdır.

Büyük düz kaidesini benden habersiz Remzi Bekar, Kaçkar olarak çalmış ve beni arayıp ben bunu o şekilde çaldım diye bilgi verdi. Fakat bizde bu havayı Kaçkar olarak bilen yok. Bunu herkes Büyükdüz diye çalıyor.

GARİP

Ben daha tuluma başlamadan Garib'in tulumunu dinleme şansına ulaşmıştım. O gün kendisine öğrenebilir miyim diye tulumla ilgili bazı sorular sormuştum. Garip abi bana çok yakınlık gösterdi ve beni adeta tuluma heveslendirdi. Tulum çalmaya başladıktan sonra ondan bilmediğim havalarla ilgili çok bilgi ve destek aldım. Bu sebeple bana müracaat eden kişilere bende aynı-sını yapmaya çalışıyorum.

Doğa içinde bir lezzet klasığı

ÇALGAN ET LOKANTASI

Çalgan Et Lokantası, Ankara'da, misafirlerine doğayla baş başa olabilecekleri bir ortamda birbirinden lezzetli yemekler sunan, 11 dönümlük arazi üzerine kurulu, cennetten bir köşe adeta. Şehrin kalabalığından sıkılanların ve damak zevkine düşkün olanların buluşma

noktası olan Çalgan, 1997 yılından beri bu keyfi misafirlerine kaliteden ve doğal ortamdan ödün vermeden sunuyor. Bu çok özel mekânın işletmeciliğini ise İbrahim Demirci, Mehmet Demirci ve Yunus Demirci kardeşler yapıyor.

Çayyolu'nun ilk restoranlarından biri olan ve isminin anlamı "şelalenin doğduğu yer" olan Çalgan Et Lokantası'nın birbirinden lezzetli yemeklerine, zengin ve seçkin menüsüne geçmeden önce, bu özel mekânın atmosferinden biraz bahsedelim istiyoruz.

Çalgan'a geldiğinizde sizi ilk önce ıhlamur ağaçlarının kokusu karşıyor. Mekânın taş merdivenlerinden çıkmaya başladığınızda ise hemen solunuzda Rize'nin yaylalarından getirilen 150 yıllık serenderi ve hemen yanındaki balık restoranını görüyorsunuz. Kuş cıvıltıları ve su seslerinin eşliğinde merdivenleri çıkmaya devam ettiğinizde ise ıhlamur ağaçlarının kokusuna diğer çiçeklerin kokusu karışıyor.

Çalgan'da müşterilerin rahatı düşünülerek farklı şekillerde ve değişik kapasitelerde tasarlanmış açık ve kapalı alanlar yer alıyor. Çalgan'ın üç kapalı mekânından ilki otantik yapıda olan, kışın içinde kuzinenin yandığı ve birbirinden lezzetli balık yemeklerini tadabileceğiniz 120 kişilik Balık Evi. Bir

diğeri ise 250 kişi kapasiteli, otantik ahşap-salon denilen klimalı ve yüksek tavanlı restoran. Ördek ve kazların yüzdüğü havuzla çevrili bağımsız bir mekân olan ve 360 derecelik görüş açısı sunan, ortasında şöminesi olan ahşap şadırvan ise Çalgan'ın bir başka kapalı mekânı. 350 kişi kapasiteli şadırvan özellikle kışın her tarafı bir gelinlik gibi süslediği kış aylarında bir başka güzel oluyor. Yazları ise açık alanlarda yemek yemenin ve vakit geçirmenin keyfi bir başka oluyor; ister şelalenin aktığı, püfür püfür rüzgârın estiği, rengârenk çiçeklerle süslenmiş bahçelerde ve teraslarda yemeğinizi yiğün, isterseniz temiz havada çayınızı yudumlayın.

Canlı Müzik Eşliğinde Enfes Tatlar

30-40 civarında personelin hizmet verdiği Çalgan'ın müşterilerinin ağırlığını ise aile grupları oluşturuyor. Bunun dışında protokol müşterileri ve yabancı konukları da ağırlayan mekânın pek çok müdavimi bulunuyor. Bu arada park sorunu gibi bir durumun söz konusu olmadığını ve Çalgan'ın 500'ün üzerinde aracı alabilecek kapasitede oto yıkamalı park yerinin olduğunu da vurgulayalım.

Düğün, nişan organizasyonlarının yanı sıra grup yemeklerinin de gerçekleştiği Çalgan'da müzik keyfi de unutulmamış. Pazar-Pazartesi günleri haricinde diğer günlerde 20.00-24.00 saatleri arasında canlı müzik yapılıyor.

Çalgan, küçük misafirlerini de düşünmüş ve çocuklar için hem kapalı hem de açık alanda oyun alanları oluşturmuş. Her hafta sonu çocuklar için mekâna palyaçonun geldiğini de söylemeden geçmeyelim. Ayrıca anneler ve bebekleri için de bir bebek odası hazırlanmış.

Bu özel mekânın eşsiz atmosferi dışında müşteriler için özenle hazırlanan, içinde Dünya mutfaklarından örneklerin ve Doğu-Güneydoğu'nun et-kebab çeşitlerinin yer aldığı bir de menüsü bulunuyor. "Çalgan Kebab" ve "Saklıköy Biftek" müşterilerin vazgeçemediği ve gelir gelmez verdiği siparişler arasında yer alıyor. Burada altını çizmemiz gereken en önemli noktalardan biri de et ve balık mutfağının birbirinden ayrı yerlerde olması. Bunun nedeni de et ve balık yemeklerinin kokularının ve tatlarının birbirine karışmamasını sağlamak. Ayrıca havuzlarda bulunan alabalıklar isteyen müşteriler olursa tutulup,

hazırlanabiliyor. Çalgan, yemeklerin tamamlayıcısı olarak ister alkollü ister alkolsüz pek çok içecek seçeneği de sunuyor. Bunların dışında Cumartesi ve Pazar günleri Çalgan'ın brunchlarını kaçırmamanızı da tavsiye ederiz.

Son olarak, eğer henüz görmediyseniz, eşsiz doğası ve çeşitli seçenekler sunan menüsüyle doğa dostu bir mekân olan Çalgan'ı keşfedilecek yerler listenize eklemenizi tavsiye ederiz.

İLETİŞİM

Adres: Alacaatlı Köyü Girişi No:1
Çayyolu / Yenimahalle
Tel: 0312 239 12 70 Ankara
Fax: 0312 239 14 11
www.calganetlokantasi.com

FUNDA®

CAFE&PATISSERIE
SINCE 1959

Lezzet Dünyamız Artık Yaşamkent'te

1959'dan günümüze kadar sizlere sunduğumuz lezzetlerimizi GOP ve AŞTİ şubelerimizden sonra artık Yaşamkent'te de sürdürüyoruz. Tecrübeli ve güleryüzlü personelimiz ile birlikte sizlere hizmet vermek bizim için keyif.

FUNDA®

CAFE&PATISSERIE
SINCE 1959

Funda Gop İşyeri Marmara Cad.
No:15 Kat: No: 15/1 (GOP) ANKARA
www.fundacafe.com.tr

436 46 56

Funda Aşti İşyeri Sıhhiye Cad.
No: 113 (AŞTİ) ANKARA
www.fundacafe.com.tr

224 09 07

Funda Cırcıy İşyeri Cırcıy
No: 14/2 (Cırcıy) ANKARA
www.fundacafe.com.tr

447 00 31

Funda Yaşamkent

3222. Cad. No: 55 Karina Plaza
No:18 Yaşamkent-Çayyolu ANKARA

217 11 11

Konaklarımızın Geleceği

Çamlıhemşin ilçesinde, sadece belediye sınırları içerisinde 2002 yılında yapılmış olan imar planı çalışmasında, 24 adet tarihi konak tespit edilmiştir. Genellikle dolma taş/göz dolma tekniği ile yapılmış olan konaklar, bazı özellikleri ile birbirlerinden ayrılmaktadırlar. Bölgede “L” tipi olarak üretilmiş olan bir tek konak bulunmaktadır. Bunun yanında; bölgedeki mevcut tarihi konaklar içerisinde 17 odasıyla en büyük olan tek bir konak vardır. Bu iki özelliğe de sahip olan tek konak Tarakçı Konağıdır. Detayları hakkında birçok bilgiye sahip olduğum ve iyileştirme çalışmalarındaki bazı izlenen yolları bildiğim Tarakçı Konağında, uygulanan yolların bir kısmını sizlerle paylaşayım istedim.

*2005 yılında, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım sağlanmasına dair yönetmelik Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca yürürlüğe girmiş ve ailenin de yardım talep etmesiyle birlikte konuya müdahil oldum. Yönetmeliğin konakların tamerini teşvik eden maddelerinden en önemlisi, tek bir hissedarın başvuru yapabilmesine olanak vermesi olmuştur.

*Önce konağın tescil edilmiş olması gerekiyor. Tescil için Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’na müracaat etmek gerekiyor. Tescil etmek demek, binanızın Kültür varlığı olarak belirlendiği anlamına gelir ve Türkiye Cumhuriyeti yasalarıyla artık korunmaktadır. Tescil edilen bir yapının içinde, dışında, çevresinde, kıyısında, köşesinde yapılacak herhangi bir şeyde kurul onayının aranması zorunluluğu ortaya çıkar. Başvurularda kurul, raportörlerini göndererek değerlendirir ve gündemine alarak karar verir.

*Tescil tamamlandıktan sonra proje yardımı için, mülk sahibinin bizzat yapabileceği Kültür Bakanlığı’na başvuru çalışmaları başlar ve gerekli evraklar hazırlanarak başvuru yapılabilir.

Sema Akçam

Kültür Bakanlığı, her sene mümkün olduğunca her başvurunun olumlu değerlendirilmesine çalışır. Fakat her başvuruya düşen pay değişebilir, küçülebilir. Kabul edilen başvurular ve ayrılan ödeneklerin bulunduğu liste İl Kültür Müdürlüğü’ne gönderilir. Bu yayını takiben başvuru sahipleri İl Kültür Müdürlüklerine sözleşme imzalamak üzere davet edilirler. Sözleşme, anlaşma yapılan mimarla birlikte, başvuru yapan tarafından bizzat veya vekâleten imzalanır. Sözleşmenin imzalanmasını takiben, proje yardımı olarak belirlenen bedelin %20’si mimar hesabına aktarılır. Mimar röleve ve restorasyon projelerinin çizilmesi için yerinde ölçümler yapmak ve fotoğraflarla mevcut durumu belgelemek zorundadır. Bu yüzden konağın açık olması gerekir.

*Hazırlanmış olan projeler mimar tarafından Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü’ne gönderilir, raportörler tarafından projenin doğruluğu kontrol edilir, kurul gündeminde değerlendirildikten sonra karar alınır.

*Proje hazırlama sürecinde en sıkıcı durum yardım için belirlenmiş olan proje bedellerinin, piyasa proje bedellerinin oldukça altında olmasıdır. Buna göre ya mülk sahibi, mimara ek bir bedel ödeyecektir ya da mimar yardım bedeli olarak belirlenmiş bedel karşılığı projeyi hazırlamayı kabul edecektir. Proje hazırlama henüz çivi çakılmadan yapılacak harcamalardır. Uygulama süreci ise farklı onaylı projeler üzerinden yapılmaktadır. Mesela Tarakçı Konağı;

3 katlı, 17 odalı, 400 m² taban alanlı toplam 1.200 m² inşaat alanı olan bir konaktır. Sadece Röleve ve Restorasyon Projele bedeli 2006 yılı Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarına göre 50.000 TL’dir. Kültür Bakanlığı tarafından Tarakçı Konak için verilen bedel ise o dönemde verilmiş olan en yüksek bedel olan 18.000 TL’dir.

*Röleve projesi yapının mevcut durumunu belgeler projedir, Restorasyon projesi ise yapılacak müdahalelerin gösterildiği projedir. Restorasyon projesinde yapının gelecekte nasıl bir işleve sahip olacağı ve bunun için yapılacak müdahaleleri kapsar.

*2006 yılında Tarakçı Konağı’nın aslına uygun bir şekilde hasarlarının giderilebilmesi için, mimarın hazırladığı Restorasyon Uygulama Projesi yaklaşık 450.000 TL. idi. Sadece çatının onarımı bile yaklaşık 50.000 TL. idi. Proje onayını takiben yapılan Tarakçı Konağı için Kültür Bakanlığı kaynaklarından ayrılan kaynak, 35.000 TL idi. Avans olarak da 7.000 TL hesaba aktarıldı.

Zaman aleyhte çalışıyor ve Çatı onarımının zamanında yapılması mümkün değildi. Bu sebeple Kültür Bakanlığı’na bir yazı yazılarak bu rakamın kullanılamayacağı bildirildi.

Devletten alınan yardım kullanılmadı, ancak bu girişimler aileyi harekete geçirmişti. Kendi aralarında topladıkları paralarla konağın çatısını yaptırdılar ve ilk adım atıldı. Yardım, konağın kurtarılmasını sağlayan itici güç olmuştur. Bu açıdan bakılırsa yardım amacına ulaşmıştır.

Bu konuda arzu edenler Rize İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nden detaylı bilgi alabilirler.

Sema Akçam Kimdir

1979 doğumlu. Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden 2001 yılında mezun oldu. 1 sene Çamlıhemşin Belediyesinde, yaklaşık 7 sene de Rize Belediyesinde görev yaptı. Şu an Karadeniz Teknik Üniversitesinde Mimarlık alanında Yüksek Lisans yapmakta.

TARAKÇI KONAĞI

İNÖNÜ TARAKÇI

açıyorlar ve adına Dilber Pastahanesi diyorlar. O zaman Rusya'nın şartları çok iyi ve dedemler çok para kazanıyorlar.

Dedemler, Çamlıhemşin'e gelmek için Trabzon'a geldikçe orada çok büyük arsalar alıyorlar. Fakat konuyu babaları Hurşit Ağa'ya söy-

raktan geçmiş. Ev bu şartlarla yapılmaya başlıyor ve yapımı 7 sene sürüyor. 1887-88 yılında başlıyor ve 1894-95 yılında bitiyor. Köyün altında bulunan kemer köprü ile aynı yıl bitiyor. Evin yapımı aslında inşaat bittiği için bitmiyor. O zaman Rusya ile Osmanlı'nın arası bozuluyor ve dedemlerin işi oralarda bozuluyor. Bu sebeple evinde 2-3 odası yapılmıyor.

ÇAMLIHEMŞİN'E DÖNÜŞ...

Dedemler daha sonra o taraflardan kaçarak Çamlıhemşin'e geliyorlar ve zamanla başka yerlere gurbete gidiyorlar.

Bizler uzun zaman köylerde yaşadık. Ev o süreçlerde 12 ay açıktı. Gelinler yıllık olarak nöbetleşe kalırlardı evde. Zannediyorum 76 – 77 yıllarına kadar böyle sürdü ve sonucunda aile bir karar aldı ve tüm hayvanlar elden çıkartılarak Konak yazlık bir konuma getirildi. O zamana kadar tam teşekküllü olan ev 90 yılına kadar yazlık gibi kullanıldı. Fakat özellikle annemlerin yaşlanması ve evin açılma – kapanma seremonilerinin çok olması sebebiyle köye gitme gelmeler azalmaya ve Konağın kapısı açılmamaya başladı. Kapı açılmayınca Konak çürümeye başladı.

Enver abim bu iş için çok emek harcadı ve Sema ile beraber gerekli müdahaleleri yapmaya başladılar. Dosya hazırlandı, Koruma Varlıklarına gitti, Bir gün yağmurlu bir günde konağa gittim. Evin içerisinde sanki bir dere akıyordu. Her yerden konak su alıyordu. Enver abimle konuştuk ve acil olarak çatının yaptırılması kararını aldık. 700 m²lik bir çatı vardı. Bütçe oluşturduk, Aile ile görüştük ve kiminden çok, kiminden az elde ettiğimiz bir bütçe ile çatıyı hemen yaptırдық. Aile ile daha sonra tekrar bir toplantı yaptık ve evin birçok kısmının çürüdüğünü ve iyileştirme yapmazsak sıkıntı olacağını aktardık ve özellikle Cavit Tarakçı amcamın büyük desteği ile faaliyete başladık ve bitme aşamasına geldik.

Ailelerin beraber yaşadığı ortamlarda büyük ve görkemli evler yapmak o zamanlar için çok ciddi bir uğraşmış. Çalışmak için insanlar gurbete gitmişler. Gurbet dediğin Rusya, İran gibi yerler. Buralarda paralar kazanmışlar ama o zaman hiç kimse oralarda kalalım da yaşayalım dememişler ve yaşamak için Çamlıhemşin'i tercih etmişler. Konaklar bu düşüncenin eseridir. O kazanılan paralarla güzel yerlerde oturalım fikriyle o güzelim tahta ve taş konakları yaptırmışlardır. Evin ihtiyacına ve finans durumuna göre de büyüklüğünü ayarlamışlar.

Hurşit ağa 1800'lü yılların başlarında gitmiş Moskova'ya ve bir fırın açmış. İşleri gayet güzel gidiyor ve zamanla çocuklar yani dedemler büyüyüp geliyorlar ve işlere sahip çıkıyorlar. Belli bir zamandan sonra Hurşit Ağa işleri çocuklara devrediyor ve Çamlıhemşin'e geri dönüyor ve fasılalarla Rusya'ya gidip gelme işleri devam ediyor. Daha sonra dedemler, Rusya'nın sayfiye yeri olan Yalta'ya iniyor ve orada önce bir pastahane açıyorlar. Vatan Pastahanesi adı ile faaliyet gösteren bu pastahanenin işlerinin çok yoğun olmasından dolayı ikinci bir pastane daha

lemiyorlar. Köyde güzel bir konak yaptırma niyeti içerisinde olan Hurşit Ağa ince hesaplar yaparken çocukların aldıkları arazileri duyunca çocuklarına arazileri hemen satın ve buraya gelin diyor. Çocuklar arazileri satıyor, geri geliyorlar ve konağın inşaat işi başlıyor.

KONAK İNŞAATI....

İnşaat için gerekli malzemelerin büyük bir kısmı dışarıdan geliyor. O zamanki Atina'ya (Pazar) gemilerle indirilen yükler, katırlarla köye getiriliyor. Katır kervanının bir ucu inşaat alanındayken diğer ucunun Vicealtı'na (Çamlıhemşin) dayandığını söylerlerdi. Camlar, demirler inşaatla ilgili her şey dışarıdan getirilmiş. Konağın taşları için "Altı Ocak" açıldığını söylerlerdi. Taşların hepsi katırlarla veya insan sırtında taşınmıştır. Katırın gidemediği yerlerde insan eliyle elden ele malzeme taşınmış. Bunların dışında ayrıca katır yükü ile kırmızı altın gelirmiş. Kırmızı altın geldiği zaman ortaya sinilere dökülürmüş ve ödemeler yapılmış. İnşaat'ta 200 kişinin üzerinde adam çalışmış. Herkes sıraya girer ve ücretlerini alırlarmış.

Taş ustalığını, çok iyi bir laz usta varmış o yapmış. Taşların hepsi ta-

HALİL EFENDİ KONAĞI

Halil Efendi Rusya gurbetinde kazandıklarıyla bu konağı yaptırmış. Halil efendi Rusya'dan ilk gelişinde para getirememiş. Para getiremeyince evde ayıplamışlar. Bunun üzerine bir kaç gün sonra tekrar gurbete gitmiş ve senelerce kalmış. İkinci seferinde tekrar köye gelince kazandığı altınları bir tepsiye koymuş ve ev ahalisine göstermiş. Halil Efendi kazandığı paralarla bir konak yaptırmaya niyet etmiş.

Erzurum'a göçen alt komşulardan araziyi satın almış ve inşaatı başlatmış.

1 ALTINA 3 ALTIN ÖDEME

Konağın yapımı esnasında Halil Efendi 1 altını elinden düşürür. Altın gider ve taşların arasına girer. Adamlarına hemen altını çıkartmaları talimatı verir. Adamları altını çıkartırlar fakat çıkartma maliyeti 3 altın lirayı bulur. Ne gerek vardı Halil Efendi dediklerinde ise "Ölümlü dünya. Ne kadar yaşayacağımız belli değil. Ben ömrümü oradaki altını düşünererek geçirmek istemiyorum. Verdim parayı çıkarttım" der.

HALİL BEY AMCA.....

Rahmetli Tarakçı İbrahim ve Galip ağabeylerin bana anlattıkları bir hikaye vardır Halil Efendi ile ilgili: Rus harbi sırasında, Ruslar Karadeniz'i istila ettikleri zaman ahali toplanmış ve ne yapalım diye tartışıyorlarmış. Rus müfrezesi Çamlıhemşin'e gelmek üzereymiş. Dedemin de iki dükkanın arasında bir kamelyası varmış. Halil Efendi demiş ki benim bir yere kaçma şansım yok, ben göze çarparım, şikâyetçim çok olur, beni bulurlar demiş. Ben burada oturacağım diye de eklemiş. Başlarında bir subay eşliğinde Rus müfrezesi geliyor. Müfrezenin geçişi sırasında başlarındaki subay kamelyaya doğru bir bakıyor ve atından atlayıp doğru dedemin

yanına gidiyor.

Millet; tamam bu burada niye bu kadar fiyakalı oturdu diye vuracaklar derken, Subay biraz daha gidiyor ve "Halil Bey amca" diye Türkçe yüksek sesle sesleniyor. Halil de-

ÖZDEMİR BAKİ ÖZKAN

dem bir bakıyor ve subayı tanıyınca olduğu yerde sallanıyor ve otur diye işaret veriyor. Subay kendi müfrezesine Rusça, diğerlerine de Türkçe açıklamada bulunuyor ve diyor ki; "Biz 4 kardeşlik ve çok fakirdik. Halil amca dördümüzün de okumasını sağladı ve biz onu çok severiz diyor. Tabi köylüler bu olay karşısında rahatlıyorlar ve müfreze 1 gece Halil dedemin misafiri olarak kalıyor ve ertesi gün geri dönüyorlar.

Konak takribi 1840-45 arası yapılmış. Bu konağın yapılışından 10-12 sene evvel de hemen üstündeki Ali Efendi'nin konağı yapılmış. Konak 13 oda üzerine kurulmuş ve 195 m²'lik bir zemine oturtulmuş. Yapımı yıllar sürmüş ve çok altınlar harcanmış.

İLK TADİLAT...

Bizler konakta hep oturduk. Konakla ilgili ilk sıkıntıyı 1955 yılında yaşadık. O yıllarda daha birkaç senedir gurbetteyken bir mektup geldi aileden ve aynen şöyle yazıyordu; "Konak çökmek üzere".

O zaman geldim ve akıntıların olduğunu görünce konağın çatısını yaptırmak durumunda kalmıştık.

Bu konaklar büyük konaklar ve bu konakların belli zamanlarda muhakkak elden geçmesi lazım. Zaman konakları çürütüyor. Dede yadigarlarının böyle çürüyüp gitmesini doğru bulmuyorum ama çözüm bulmada problem yaşayabiliyoruz. Çünkü çok ortaklı yapılar bunlar.

DEVLET DESTEĞİ.....

Tam çözüm ararken devlet desteklerini duydum. İyice araştırdım ve bu araştırmalarım ile 5 sene boyunca uğraştığım bir süreçte başlamış oldu.

Önce konağı, "Kültür Varlıkları Koruma Kurulu"na tescil ettirdim. Tescilden sonra çizim için proje yardımı istedim. Devlet bana 15.572 TL verdi. Bu parayla konağı restore ettirecek şekilde projesini çizdirdim ve tasdik ettirdim.

Bir sonraki aşamasında ise restorasyon bedeli için müracaat ettim. Konağın restorasyon bedelinin %70'i olan 25.000 TL bedeli aldım ve bizimde koymamız gereken 11.000 TL yi oluşturup inşaat işine başladık. Zamana karşı yarıştığımız için bizzat başında durduğum 3.5 ay süren bir restorasyon çalışması yaptık ve Konağı kurtarmış olduk.

Badara mezresi

Hazırlayan: **Fatma Taşı Keskin**

Rize İli Çamlıhemşin İlçesi Kaçkarlar Bölgesinde yaklaşık 1.800mt. yükseklikte olan Badara Mezrası ismini, Hemşin İlçesinin, Bahar mahallesi, yani eski adıyla Badara köyünden almıştır. Bu mezra, Badara köylülerince yaklaşık 20 hane olarak uzun yıllar önce kurulmuştur. 1980'li yıllara kadar mezrada hane başı yaklaşık 10 - 15 büyük baş hayvan bulunurdu. Karların erimesiyle birlikte Hemşin Çüpendüzü dedikleri yerden başlayan patika yoldan yaya yürüyerek 4 -5 saate Badara mezasına varılırdı. Bir müddet bu mezrada kaldıktan sonra 2.800mt. yükseklikte, Ambarlı yaylasına gidilirdi. Ambarlı yaylasında güz mevsimine kadar yaklaşık iki ay yaylacılık yapıp havaların soğumasıyla birlikte tekrar Badara mezra'sına göç edilirdi.

1980'li yıllara kadar bu yoğunlukta devam eden mezcacılık, birçok hanenin artık Mezra'ya çıkmamaları

nedeniyle 4-5 haneye kadar düşmüştür. Mezra'da bulunan hane sayısının azlığı nedeniyle halk, Ambarlı Yaylasına çıkmayıp, Badara mezra'sına yayla olarak kullanmaya başlamışlardır.

Günümüzde yol, su ve elektriğin gelmesiyle birlikte neredeyse yok olmaya yüz tutmuş olan bu yayla adeta yeniden canlanmıştır. Yıkılan evlerin yerine eski özelliğine yakın yeni evler yapılmış, hane başı 10 - 15 büyük baş hayvan eskisi gibi olmasa da 2-3 inekle hayvancılık yapanların sayısı artmıştır.

Son yıllarda yerli ve yabacı turistlerin ilgi odağı olan Badara yaylası hele de fotoğraf meraklılarının yoğun ilgisini çekmektedir. Badara yaylası konum olarak Kaçkarların en güzel yerindedir diyebiliriz. Doğa meraklıları yaylanın sırt (tepe) diye adlandırılan yerinden birçok yaylayı ve ilçeleri görme şansına sahiptir. Bu yayla, doğusunda Kaçkarların muh-

teşem güzelliğini barındırırken; Pokut yaylasından güneşin doğuşunu izlemek, akşam Hemşin tarafından güneşin batışını izlemek için, hele de sis denizi oluşmuşsa muhteşem bir görüntü sunmaktadır.

Bölgede birçok çeşit yaban hayatı mevcut olup bunlardan en çok görülenleri Geyik, Karaca, Keçi, Dağ Tavuğu ve Horozu, Bildircin, Atmaca, Doğan, Ayı, Kurt, Tilki ve Domuz yabanı gibi hayvanlardır.

Yaylada otel, pansiyon ve benzeri konaklama yeri bulunmamaktadır. Misafirler yaylacıların kendi imkanları ölçüsünde ağırlandıklarıdır.

Kendi imkanlarıyla yaylaya gelen gezmek, eğlenmek ve piknik amacıyla gelen yerli ve yabancı misafirler için modern şartlarda iki adet WC bulunmaktadır. Badara mezasına ulaşım; Hemşin, Çamlıhemşin ve Çayeli ilçeleri üzerinden özel donanımlı şahsi araçlarla yapılabilir.

ATALARIN İZİNDEN POKUT'A GİDİŞ

Ümit Yamantürk

Ortan – Pokut yolu eskiden tüm yaylalara geçişlerin olduğu ana arter yollardan bir tanesiymiş. Pokut, Hazindağ, Samistal, Amlakit ve Pavlovit yaylalarına bu yol üzerinden gidilirmiş. Bu yola çeşitli isimlerde verilmiş. Mesela; arka dere Hemşin tarafından gelenler bu yola Vank yolu derlermiş. Zamanında çok işlek olan bu yol, araba yolu açılmasıyla birlikte kullanılamaz hale geldi ve kaderine terk edildi.

Söylenenlere göre bu yol 16-17 senedir kullanılmıyormuş. Çok üzücü; ama ben en az 6-7 senedir beraber çıkacak adam arayıp bulamadığıma göre bu iddia doğru olabilir.

Nihayet, bu sene Ortan-Pokut (eski) yolundan Pokut'a çıkma isteğimi beraber gerçekleştirecek kadronun kurumu spontan bir şekilde Ortan'ı ziyaretimiz sırasında gelişti. Kadro benim dışımda: Natalia, Nurşen Yamantürk Oğuz, Güneş Oğuz, Osman Demirci, Hasan Şengüler. Bize yolda İlyas Yamantürk ve Ali Biryol bilgi ve tecrübeleriyle eşlik etti.

Sabah erkenden yola çıktık. Önce Vank denilen yeri geçtik. Nor-

malde burasının etrafından dolanılıyor ve yol en az yarım saat uzuyor. Fakat biz akraba olma avantajıyla direkt Vank'ın içerisinden geçtik. Yol tamamen dikenli sarmaşıklar olan mağollarla kaplanmış. Geçerken çok zorlandık.

İlk yemekli molayı Kilimaç denilen eskiden bir düzlüğün olduğu yerde verdik. Eskiden düzlükmüş, şimdi ise düzden eser kalmamış ve her yer kapanmış. Bu noktaya kadar yol tamamen kapanmış gibi, eğer yolu iyi bilenler olmasa (İlyas Yamantürk, Ali Biryol) yolu takip etmemiz çok zordu. Onlarla bile bir iki sefer rota dışına çıktığımızı söyleyebilirim.

İkinci varış yerimiz Yenisu oldu. Yenisu denilen yer, Ortan – Pokut yolunun aslında yarı yoludur. Burası eskiden hayvanların yüklerinin indirilip, molaların verildiği büyük bir düzlükmüş. Çıkış yolunu zor bulduğumuz bu düzlüğün tam ortasında azıkların yendiği ve hayvanların su içtiği büyük bir su varmış ama şimdi onlardan eser yok.

Yolun devamında Cumhuriyet'in suyuna geldik. Şimdi adı kalan ama kendi kalmayan bu suyu zamanında Tecina'dan Cumhuriyet diye birisinin yaptırdığını söylerler.

Pokut'a çıkan iki güzergâh vardır. Ortan'dan sonra ikinci yol olan, Makrevis yolunun Ortan yolu ile birleştiği, Çoverni'ye de nihayet geldik. Çoverni'yi geçtikten sonra en zorlu etaplardan biri olan Akletarın yokuşuna vurduk. Yolun bazı kısımlarında eskiden taş döşenmiş bölümler vardı. İlyas Yamantürk bu taşların zamanında Rus askerleri tarafından yapıldığının kendisine büyükleri tarafından anlatıldığını söyledi. Bana göre ilginç olan, bu yolun Kaçkarlar'ı aşmak için doğru güzergâh olmamasına rağmen sadece yaylalara ulaşmak için (ve sadece

bir kısmının) taş döşenmiş olarak yapılmış olması. Teorisi olan paylaşırsa memnun olurum.

Akletarın yokuşunu aşır Paşortinin düzüne vardığımız nokta bizim de pilimizin bittiği noktaydı.

Yol boyunca maalesef su bulmak imkansız. Su için orman içlerine gitmek gerekiyor.

Yol Çoverni'ye kadar çok zor ve kapanmış etaplardan oluşmaktaydı. Yer yer zorlandık ve yol açma girişimlerinde bulunduk. Çoverni'den sonra yol, bazı yerlerde kapanmış olsa da çok kötü değildi. Ama ağaçların kök saldı bu yolun yakında açılması, temizlenmesi gerekmektedir. Yoksa bir süre sonra açmak için ağaç kesmek gerekir ki bu hem zor hem de her açıdan problemli olur. Fakat bu şekilde kalırsa belli ki yol tamamen kaybolup gidecek. Ekolojik turizm kitlesini buralara çekmek istiyorsak insanları bu yollardan yürütmeliyiz, araba üs-

tünde dağ gezmek isteyenler zaten Antalya'ya gidiyorlar.

Pilinçut'a varmadan, ayı gördük. Aslında sadece Natalia gördü, ben duydum, diğerleri bizi kaçarken gördü. Ayı sadece bir ses verdi ve arkasını dönüp gitti, sağ olsun.

Pokut yolu eskiden yaylacıların 4 saatte aldıkları bir yolmuş, yaylacı olmayanlar ise 6 – 7 saatte çıkmaktaymışlar. Biz ise bu yolu yaklaşık 11 saatte çıkabildik.

Pilinçut'ta bizim kahvenin yanında uzunca bir mola verdik, ateş yaktuk ve yağmur başlayana kadar içkilerimizi tükettik. Pokut'a vardığımızda saat 6 civarı idi, her şey gözümüze güzel görünüyordu. Hatta bir ara aşağıya Hazındağ - Ayder yolundan yürüyerek inelim diye düşündük ama bir gün sonra Ankara'ya döneceğimiz için vazgeçtik.

Dönüşümüzü araba yolundan yürüyerek yaptık, bu yolu herkes

biliyor, yoruma gerek yok ama mola verdiğimiz yer fotoğrafta görüldüğü gibi çöplük gibiydi. Ekolojik turizm düşünüyorsak çöp sorununun üzerinde eğilmeliyiz.

Sonuçta herkesi bir rota seçip, iyi kötü patikaları aşmaya davet ediyorum, yorucu olabilir, ama çok keyifli.

MOZART CAFE

BİLKENT'TE LEZZET DURAKLARI

Müzik Sahne Sanatları Fakültesi

Bilgisayar Binası

Elektronik Fakültesi

Hazırlık Kampüsü

Doğa fotoğrafçılığı

Eylül ayında, Elevit'e doğru giderken, yol üzerinde daha evvel hiç görmediğim bir kuş gördüm. Bu kuş, çok ilgimi çekti ve hemen fotoğraflarını çekmeye başladım. Bu kuşun cinsinin ne olduğuyla ilgili merakım ise, kuşa gösterdiğim ilgimden daha fazlaydı.

Aykut ince

1 kare için 3 gün bekledim...

Milli Parkların süreli yayını olan, Yeşil Mavi Dergisi elime geçtiğinde, çok merak ettiğim kuşu gördüm 2.ci sayfasında. Bu bir İbilibik kuşuydu ve fotoğrafı çeken kısmında hemşerimiz Aykut İnce'nin ismi yazmaktaydı. Bir doğa fotoğrafçısı olan Aykut İnce ile kendisini ve Doğa Fotoğrafçılığını konuştuk.

Kendinizden bahseder misiniz?

Ben Hemşinli bir öğretmen çocuğuyum. Babamın görevi nedeniyle, İç Anadolu da büyüdüm. Bu sebeple, memlekete, dolayısı ile ormanlara, derelere ve dağlara hasret büyüdüm. Doğaya ve memlekete özlem beni, yazları köye gitmeye zorladı. Bu özlem, aynı zamanda üniversiteyi de Karadeniz'de okumama neden oldu. Orman Fakültesini bitirdikten sonra yine Karadeniz'e gittim. Görüklerimi etrafıma sözle anlatamadığımı fark ettim. Önce, gezerken fotoğraf çekmeye sonra da, fotoğraf için gezmeye başladım. 1997 yılında başlayan bu serüven bizi buralara kadar getirdi.

1997 yılında aldığım SLR makinemle, 2000 yılına kadar fotoğrafla flörtüm devam etti. 2000 yılından sonra hayatım sadece fotoğrafla geçti. Fotoğraf hakkında ise o dönem hiçbir şey bilmiyordum ama bilmediğimi biliyordum. Türkiye'de ve dünyada isim yapmış kişilerin kitaplarına ulaştım. Onların hayat hikâyelerine ve çektikleri fotoğrafların hikâyelerine ulaştım. Zor soru

şu idi: "Fotoğraf nedir? Ne işe yarar? ve iyi fotoğrafa nasıl ulaşılır?" Hala cevabının peşinden koştuğum bir sorudur bu. Yaptığımız işler ulusal dergilerde yer aldı. Böylece devam eden bir sürecin içerisindeyim.

Yaptığınız ve devam etmekte olan bu çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Diğer fotoğrafçıların imkansızlık ve diğer nedenlerle başaramadıkları projelere öncelik verdim. Türkiye'nin yaban hayatı, Türkiye'nin ormanları, Türkiye'de orman yangınları çalışmalarım yaşadığım müddetçe devam edecek. Bunların dışında "Kudüs: Kutsallığın Başkenti" çalışmam yayınlandı.

Doğada fotoğrafçılığın ne gibi zorlukları var?

Her işin kendine göre zorlukları vardır. Doğada yaşamayı bilmek, ilgili kurum ve kişilerle ilişkilere sahip olmak, özel hayatınızı düzenlemek, fotoğraftan anlamak ve biraz da inat olmanız gerekmektedir.

Herhangi bir çalışmanızda yaşadığınız birçok zorluk sonunda deklanşöre basmak veya basamak. Her iki durumdaki duygularınızı bize anlatabilir misiniz?

Çok özel bir kare yakalamışsam -ki neyin ne kadar özel olduğunu kestirebilmek bir tecrübedir- her şeyi unuturum ve hemen hemen hiç heyecanlanmam. Bu güne kadar da kaçırdığım fotoğraf yoktur. Özellikle yaban hayatta çoğunlukla birkaç saniyeye sığar her şey. Sonrasında ise müthiş bir keyif boşalması yaşarım.

Fotoğrafçı gözüyle doğaya ve etrafa bakmak sizde neleri değiştirdi?

Etrafımı fark etmeyi ve okumayı öğretti fotoğraf bana..

Her fotoğrafın muhakkak ki siz-

de bir anısı vardır.

" Her fotoğrafıma baktığımda ona katkısı olan insanlar" aklıma gelir.

Genel anlamda fotoğraf tekniğiniz ve fotoğrafa bakış açınız hakkında neler söylemek istersiniz?

Her iş ciddi iştir önem vermek gerekir. Bu çay demlemek bile olsa böyledir.

Doğayı fotoğraflamak bir tutkudur diyebilir miyiz?

Sanat anlatmaktır. Fotoğraf da bir sanattır. Bilim bilgiyi üretir. Bu bilginin topluma ulaştırılmasında sanat bir araçtır. Bu mekanizmanın doğru kurulduğu coğrafyada medeniyet yeşerir. Bu süreçte yer almak bir tutkudur ve mutluluk verir.

Birçok önemli doğa alanını barındıran ülkemizde doğa fotoğrafçılığının bulunduğu ve olması gereken noktayı değerlendirebilir misiniz?

Türkiye de doğa fotoğrafı ya da sanat henüz müşteri bulamadığı için ortalık da bizler dahil doğru dürüst doğa fotoğrafçısı gözükmemektedir. Sanırım bir nesil sonra çağdaş dünya seviyesine ulaşabiliriz.

Gelecekle ilgili ne gibi plan ve hedefleriniz var?

TV belgeselciliğine doğru yönelmekteyim.

Son olarak doğa fotoğrafçılığına gönül vermiş yeni fotoğrafçılara neler önerirsiniz?

Öncelikle hayatınızı kazanmalısınız. Fotoğraf pahalı bir uğraştır. İyi bir fotoğrafa giden yol çok fotoğraf görmek ve çekmekten geçer. Sergilere gitmeli, fotoğrafçıların hayat hikâyelerini okumalı, onlarla yüz yüze konuşmalıdır.

Adil Güner'den Dev Eser

Hemşerimiz olması sıfatıyla, bitki dendiği zaman gururla ismini zikrettiğimiz ilk kişi Prof. Dr. Adil Güner'dir. Prof. Dr. Adil Güner'in baş editörlüğünü yaptığı ve Türkiye'de bir ilk olması sıfatıyla yakinen takip ettiğimiz ve Cumhuriyetimizin 100. yıldönümü olan 2023 yılına kadar bitirilecek 21 ciltlik "Resimli Türkiye Florası'nın" ön çalışması olan, Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler) Kitabı, belki de siz bu satırları okurken basılmış olacaktır.

Her on günde bir yeni bir bitkinin keşfedildiği ülkemizde, Anadolu'nun inanılmaz bitki zenginliğinin tamamını kapsayan Türkçe bir eser bu güne kadar mevcut değildi.

Ülkemizin Florası hakkında ilk yazılan eser, 1865-1888 yılları arasında İsviçreli botanikçi E. Boissier tarafından yayınlanmış ve adı Flora Orientalis'tir.

Latince yazılan bu kitaptan tam bir yüzyıl sonra, İngiliz botanikçi P.H. Davis tarafından, dokuz esas ve bir ek cilt halinde 1965-1988 yılları arasında "Türkiye ve Doğu Ege Adaları Florası/ Flora of Turkey and the East Aegean Islands" isimli eser yayınlanmıştır. İngilizce yazılan bu eserin ikinci ek cildi de Prof. Dr. Adil Güner'in önderliğinde ve Türk botanikçilerinin editörlüğünde 2000 yılında tamamlanmıştır.

Son yıllarda floramızın yeniden yazılma konusu özellikle Türk botanikçileri arasında tartışılmaya başlanmış ve 16-17 Şubat 2008 tarihinde Kayseri'de yapılan bir toplantıda, floramızın Türkçe ve resimli olarak yeniden yazılması kararı alınmıştır. Flora Araştırmaları Derneği çatısı altın-

da yapılması düşünülen "Resimli ve Türkçe Türkiye Florası" Projesi, Cumhurbaşkanlığı'nın yakın ilgisine mazhar olmuş ve himayelerine alınmıştır. Proje 22 Mayıs 2009 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde yapılan bir toplantı ile dünya kamuoyuna açıklanmıştır.

Ülke florası yazma aşamalarının en önemli adımı o ülkede yetiştiği bilinen bitkilerin bir listesinin hazırlanmasıdır. Flora Araştırma Derneği ve Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi işbirliği ile bir çekirdek ekip kurulmuştur. Bu ekip, çalışmalarını konularında uzman kişilerden

Peşmennavruzu (Irispeshmeniana Güner)

arak tamamlamışlardır. 21 ciltlik serinin ön kitabı olan Türkiye Bitkileri Listesi, Cumhuriyetimizin 100. yıldönümü olan 2023 yılına kadar bitirilecek olan 21 ciltlik “Resimli Türkiye Florası”nın ilk adımı olmaktadır.

“Resimli Türkiye Florası” ile; ilk defa ülkemizin florası Türkçe yazılıyor; ilk defa ülkemizde yetiştiği belirtilen her bitkinin Latince bilimsel adları yanında, başka bir bitki için kullanılmayan Türkçe bir adı öneriliyor; ilk defa sadece milli hudutlarımızın içini kapsayan bir Flora kitabı yayınlanıyor; ilk defa Türkiye’nin bütün bitkileri sadece tek bir ciltte yayınlanmış oluyor.

Bu özelliklerle ülkemizin botanik bilgisi ile kendi halkımız arasındaki engelleri ortadan kaldırmakta ve halkımızın bitkiler konusunda, istediğinde bilgiye ulaşması kolaylaştırılmaktadır.

TÜRKİYE BİTKİLERİ LİSTESİ (DAMARLI BİTKİLER)

Türkiye Bitkileri Listesi Kitabının Baş Editörlüğünü Adil Güner yapmaktadır. Editörleri ise Serdar Aslan, Tuna Ekim, Mecit Vural, M. Tekin Babaç’tır.

Bu Kitap, tüm Türkiye üniversitelerinden ve diğer kurumlardan 102 bilim adamı ve sanatçının katkısı ile hazırlanmıştır. Bitki ressamlıklarını Işık Güner ve Hülya Korkmaz yapmışlardır.

Kitap 1312 sayfa üzerine hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Adil Güner’in, döneminin en iyi botanikçisi ve öğrencisi olmaktan şeref duyuyorum dediği doktora hocası rahmetli Dr. Hasan Peşmen için “Memleketinde topladığım bir çiçeğe onun ismini vermek nasip oldu” dediği peşmenavruzu (Irispeshmeniana Güner).

Prof. Dr. Adil Güner

Rize, Çamlıhemşin, Aşağı Vice Mahallesi, Ezmecoğulları ailesinden olan Adil Güner, 1950 yılında Ankara’da doğdu. 1968 yılında Ankara Fen Lisesi’ni, 1973 yılında da Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Bölümünü bitirdi. Aynı yıl, aynı bölümde Bitki Taksonomisi alanında doktora çalışmalarına başladı. 1979 yılında Bitki Taksonomisi alanında doktorasını tamamladı. 1987 yılında doçent ve 1994 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesinde Profesör oldu. 2002 yılında, ani bir kararla emekli oldu. Halen İstanbul’da Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi’nin müdürlüğünü yürütmektedir. Çok sayıda bilimsel makalesi bulunan Adil Güner, “Flora of Turkey and the East Aegean Islands” adlı eserin 11. cildinin üç meslektaşısı ile birlikte editörlüğünü yürüttü. 1991-2006 arasında TÜBİTAK tarafından yayınlanan ‘Türk Botanik Dergisi / Turkish Journal of Botany’ adlı bilimsel derginin ve yine TEMA Vakfı tarafından yayınlanan ‘Karaca Arboretum Magazine’ adlı popüler bilimsel derginin editörlüğünü yürüttü. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün himayesinde, Flora Araştırmaları Derneği tarafından yürütülmekte olan “Resimli Türkiye Florası Projesi”nin baş editörü’dür. Bu serinin ilk kitabı “Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)” Kasım/2012’de yayınlanmıştır. Prof. Dr. Adil Güner evli ve üç çocuk babasıdır.

Işık Güner

Bitki Nasıl Çizilir?

Bitki ressamlığı konusunda Londra ve Edinburgh'da düzenlenen RHS ve BISCOT adlı yarışmalarda "Altın Madalya" "Serginin En İyi Resmi" ve şu ana kadar sadece iki kişiye verilen "Mary Mendum" ödüllerini almış olan hemşehrimiz Işık Güner ile Bitki ressamlığını konusunda sohbet ettik.

Osmanlı'da ve şimdi de başta İngiltere olmak üzere hayli yaygın olan bitki ressamlığı nedir?

Bitki ressamlığı, bilimsel değerleri göz önünde bulundurarak, bitkileri birebir ve karakteristik özelliklerini ortaya koyarak resmetmek ve bitkinin açık ve anlaşılır bir şekilde kayıt altına alınmasını sağlamaktadır. Görsel anlatım, bitki bilimi konusunda uzman olmayan kişilerin ilgisini bu yöne toplamak için de çok faydalı bir yoldur.

Bitkinin, Fotoğraf çekimi veya çizimi arasındaki fark nedir?

Bitki resmiyle, bitkinin, tohumdan çiçeğe, çiçekten meyveye kadar olan bütün yaşam sürecini aynı tablo üzerinde resmedebilirsiniz. Çiçeğin ya da gerekli kısımlarının kesitini alarak tablonuza ekleyebilirsiniz. Fotoğrafla, bitkinin her kısmını aynı netlikte görüntüleyemezsiniz.

Profesyonel olarak bitki ressamlığı Türkiye'de hangi boyutadadır?

1960 lı yılların sonlarına doğru Prof. Dr. Nebahat Yakar'ın hazırladığı Türkiye Bitkileri Atlası adlı iki fasikül kitap bulunmaktadır. Yazılarını ve resimlerini kendisinin hazırladığı bu kitap, kendi dilimizde yer alan nadir kaynaklardan biridir.

Christabel King'in Türkiye'de vermiş olduğu bir seri kurs, bu meslekte bihaber olan birçok kişi için başlangıç noktası olmuştur. Bitki Ressamlığı Türkiye için çok yeni ve yaygın olmayan bir meslek olmasına rağmen, Christabel'in eğitmenlik yaptığı bu kurslardan sonra, kursiyerlerden, bende dahil olmak üzere, bir kısmımız bu işi daha ileri düzeylere taşımak için çeşitli çalışmalarda yer aldı. "Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi"nin bu konudaki destekleyici tavrı, bizim seçtiğimiz bu yolu

daha da aydınlatmıştır.

Bitki ressamı olmak isteyen insanlar ne yapmalı? Sizin bu konuda düzenlediğiniz kurslar hangileri?

2008'den beri Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nin düzenlediği kurslarda eğitmenlik yapıyorum. Genelde kurslarımı sonbahar-kış döneminde düzenliyorum. Kurslar yetişkinlere yöneliktir ve katılımcıların sayısı 8 ila 12 arasında değişmektedir.

Kursların bir botanik bahçesinde olmasının da çok büyük avantajları var tabii. Gezip görebileceğimiz, bazılarını örnek olarak alabileceğimiz ve resmedebileceğimiz sayısızca bitkinin arasındayız ve bu bitkileri bize en iyi şekliyle anlatabilecek botanikçi arkadaşlarımız hemen yanı başımızdalar. Bu sayede kurslarımız çok verimli ve gerçekten çok keyifli geçiyor.

Başlangıç kurslarını 6 tam gün olarak düzenliyorum. Bu bazen haftada 6 günü kapsıyor, bazen sadece Cumartesi ya da Pazar'lardan oluşuyor. Ancak 6 günün 6 sıda bir hayli yoğun ve keyifli geçiyor.

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nde düzenlenen kurslar ile ilgili daha detaylı bilgiye www.ngbb.gen.tr adresinden ya da benim kendi sitem olan www.isikguner.com adresinden ulaşabilirsiniz.

MARAN

MARAN GIDA LTD. ŞTİ.

"Yayladan Gelen Lezzet"

Yayla Kuzusu,
Dana Eti,
Kavurma,
Bal,
Yayla Peyniri,
Yayla Yağı,
Kaymaklı Minci (Çökelek)

Ayder Turizm Merkezi Çamlıhemşin - RİZE
Tel: 0 464 657 22 00 GSM: 0 537 473 29 77
www.aydermarangida.com

Hazırlayan: **Ahmet Demirtaş**

ŞİMŞİR PROJESİ

İlk kez 2006 yılının temmuz ayında görmüştüm Çamlıhemşin'i. Arkadaşlarla Verçenik Yaylası'nda bir hafta kamp kurmuştuk ve yol üzerinde gördüğüm olağanüstü boyutlardaki şimşir ağaçları ve kemer köprüleri belleğime kazınmıştı.

Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği olarak proje hazırlığına başladığımızda şimşir konusu bizi heyecanlandırmıştı. Bu heyecan gerçek oldu;

"Fırtına (Rize) Şimşirlerinin Tanıtımı ve Korunması Projemiz" SGP tarafından onaylandı ve desteklenmesi kararı çıktı.

İlk hedefimiz; Bölgedeki şimşir ormanlarının bugünkü durumunu, gelecekte karşı karşıya kalabileceği tehditleri belirlemek, buradaki bitki ve hayvan çeşitliliği konusunda bilgi ve veri toplamak, yöneticilerin ve halkın şimşir konusundaki düşünce ve yaklaşımlarını öğrenmekti. Ayrıca şimşir ormanlarının bugünkü durumunu, gelecekte karşı karşıya kalabileceği tehditleri belirlemek, orman yapısı ve genetik olarak çok önemli olan bu alanın en etkin biçimde korunması için neler yapılması gerektiğini araştırmaktı. Belki de bunlardan daha önemlisi şimşir ve şimşir ormanı konusunda bölge halkının yaklaşımı nedir, bu ağaçlar kültürde nasıl bir yer edinmiştir?

Proje kapsamında ekipte yer alan arkadaşlarımızla birlikte 17.9.2012 tarihinde Çamlıhemşin'e gittik. Gidiş amacımız; bölgedeki şimşir ormanları, buradaki bitki ve

hayvan çeşitliliği konusunda bilgi ve veri toplamak, yöneticilerin ve halkın şimşir konusundaki düşünceleri ve yaklaşımlarını öğrenmekti. Ayrıca şimşir ormanlarının bugünkü durumunu, gelecekte karşı karşıya kalabileceği tehditleri belirlemek, orman yapısı ve genetik olarak çok önemli olan bu alanın en etkin biçimde korunması için neler yapılması gerektiğini araştırmaktı. Belki de bunlardan daha önemlisi şimşir ve şimşir ormanı konusunda bölge halkının yaklaşımı nedir, bu ağaçlar kültürde nasıl bir yer edinmiştir?

Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü MELEK ile Dernek Başkanı Metin GÜLTAN ile başladığımız görüşmelerimizi Kaymakam, Özel İdare Müdürü ile ilçe köylerde yaşayan öğretmen, esnaf, köylü gibi çeşitli kesimlerden insanlarla sürdürdük. Sevinerek belirtmeliyim ki, bu görüşmelerden; moralimizi yükselten yaklaşımlar dinledik ve çok şey öğrendik.

Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği 1989 yı-

linda kuruldu. Adı; çalışma alanını net olarak çalışma alanını ve amacını ortaya koymaktadır. Bu alanlarda araştırma yapmak, araştırma sonuçlarını ve varsa çözüm yollarını kamuoyu ve ilgili kesimlerle paylaşmakta, bundan sonuç alamadığında ise yargı yoluna başvurmak-tadır. Bugüne değin gündeme alıp yürüttüğü konular ilk kez el atılan konular olmuştur. Ev kadınından öğretim üyesine kadar her meslektenden insanın üye olduğu Derneğin merkezi Ankara’da olup şubesi bulunmamaktadır. Kuruluşundan günümüze değin bilimsel kongreler, çalıştaylar, paneller, söyleşiler, uygulama projeleri gerçekleştirmiş, kitap ve bülten çıkarmıştır. Çalışmalarını yalnızca gönüllülük temelinde gerçekleştirmeyi ilke edinmiştir. Bunlardan en uzun soluklu olanı; 22 yıldır düzenli olarak yapılan “Dendroloji (Ağaçbilim) Orman Ekolojisi Okulu” olmuştur. Her yıl yaklaşık 100 yetişkin kişinin ücretsiz olarak katıldığı bu etkinlikte; yurdumuzda doğal olarak yetişen orman ağacı türleri, ekoloji, ekosistem vb. konular anlatılmakta, orman yapıları, ormanların planlanması, korunması, işletilmesi vb. ormancılık konuları işlenmektedir.

Kısaca Şimşir Projesi olarak adlandırabileceğimiz bu proje ile; yurdumuzda yalnızca bu bölgede koru-

nabilmiş, doğal yapısı bozulmamış yaşlı şimşir ağaçlarının bulunduğu orman yapısının tanıtılması ile etkin bir koruma statüsüne kavuşturulması amaçlanmıştır. Ek olarak; şimşir, şimşir ormanı konularında ilgili kuruluşlara, halka, ve kamu görevlilerine yönelik olarak sunumlar yapılacak, kitapçık bastırılacak, panel düzenlenecek, uyarıcı ve bilgilendirici tabelalar asılacaktır.

Kitapçıklar ve tabelalar 8-9 Haziran 2013 tarihlerinde yapılacak olan “Çamlıhemşin Festivali”nin açılışından önce gerçekleştirilecektir. Bilimsel ve genetik açıdan son derece önemli olan bu ormanlarla ilgili olarak; yapısal özelliklerini, olası riskleri ortaya koymak, önlemleri sıralamak ve etkin bir biçimde korunmasını korunması için öneride bulunmaktadır. Son iki yıldır şimşirlerin yapraklarının kuruyarak dökülmesine yol açan ve giderek yaygınlaşmakta olan mantar hastalığı konusunda araştırma çalışmamız sürmektedir.

Alan çalışmalarımız sırasında orman ve şimşir ağaçlarına ilişkin olarak Belediye Başkanı, muhtar gibi yöneticilerle halkın ilgisi ve duyarlılığının, bizim tahminlerimizin ötesinde olduğuna tanık olduk. Bu durum hem sevindirici hem de gelecek için umut vericidir.

ÇAMLIHEMŞİN KONAKLAMA ALANLARI

Amlakit Pansiyon	Amlakit Yaylası	(464) 651-7230	
Ufuk Pansiyon	Amlakit Yaylası	(464) 651-7311	www.ufukpansiyon.com/
Ekodanıtıp	Aşağı Çamlıca	(464) 651-7787	www.ekodanıtıp.com
Ahşap Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2162	www.ayderahsapotel.com
Ayder Oteli	Ayder Yaylası	(464) 657-2039	
Ayder Zafran Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2080	www.ayderzafranotel.com
Bukla Oberj Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2055	www.oberj.com
Bulma Apart	Ayder Yaylası	(464) 657-2016	www.ayderbulmaapart.com/
Çağlayan Oteli	Ayder Yaylası	(464) 657-2073	
Çam Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2023	
Çamlıhemşin A.Ş.	Ayder Yaylası	(464) 657-2066	
Fora Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2153	
Haşimoğlu Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2037	
Inka (Apart) Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2210	
İstanbul Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2108	
Kalegon Butik Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2135	www.ayderkalegon.com
Kalegon Butik Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2135	www.ayderkalegon.com
Kalegon Dağ Evi Tesisleri	Ayder Yaylası	(464) 657-2122	
Kardelen Pansiyon Bungalov	Ayder Yaylası	(464) 657-2107	www.ayderkardelen.com
Kesimal Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2030	
Koru Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2083	
Kuspuni Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2052	www.ayderkuspuniotel.com/
Liligum Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2123	www.ayderliligum.com
Memişoğlu Konak (Otel)	Ayder Yaylası	(464) 657-2085	www.ayderkonakotel.com
Murat Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2054	
Natura Lodge Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2035	www.naturaotel.com
Nehirim Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2040	www.nehirimotel.com
Pirikoğlu Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2021	www.ayderotelpirikoglu.com
Saray Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2001	
Semih Pansiyon	Ayder Yaylası	(538) 963-9323	www.aydersemihpansiyon.com
Serender Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2201	www.ayderserender.com
Şimal Apart	Ayder Yaylası	(536) 345-9292	www.aydersimalapart.com
Uçanlar Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2121	www.ayderuchanlar.com
Ümit Otel	Ayder Yaylası	464 657 20 22	www.umitotel.com
Vesile Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2110	
Villa De Pelit	Ayder Yaylası	(464) 657-2111	www.villadepelit.com
Washington Otel	Ayder Yaylası		
Yeşil Vadi Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2050	www.ayderyesilvadi.com/
Yıldırım Pansiyon	Ayder Yaylası		
Altıparmak Oteli	Ayder Yaylası	(464) 657-2062	www.ayderaltıparmakotel.com
Bozacıoğlu Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2113	
Cihan Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2087	www.ayderbulmaapart.com
Doğa Harikası Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2134	www.ayderdogaharikasi.com
Dolunay Apart	Ayder Yaylası	(464) 657-2095	
Elif Dağevi	Ayder Yaylası	(464) 657-2013	
Kaçkar Otel	Ayder Yaylası		
Kervansaray Oteli	Ayder Yaylası	(464) 657-2027	www.ayderkervansarayotel.com.tr
Köksal Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2167	www.koksalpansiyon.com
Sis Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2030	www.sisotel.com
Zirve Ahşap Pansiyon	Ayder Yaylası	(464) 657-2177	www.zirveahsap.com
Ayder Avusor Butik Hotel	Ayder Yaylası	(464) 657-3652	
Ayder Hilton Oteli Ve Lokanta	Ayder Yaylası	(464) 657-2024	
Ayderoom Otel	Ayder Yaylası	(464) 657-2140	www.ayderoom.com
Moyy	Çamlıhemşin	(464) 651-7497	www.moyyminiotel.com/
Cancık Otel	Çat	(464) 654-4120	www.cancikpansiyon.com/
Toşi Pansiyon	Çat	(464) 654-4002	www.tosipansiyon.com
Elevit Pansiyon	Elevit Yaylası	(464) 654-4121	
Kartal Pansiyon	Elevit Yaylası		
Koçira Pansiyon	Gito Yaylası	(464) 633-5748	
Goboca Dağ Evi	Meydan Köyü	(464) 654-4037	www.gobocadagevi.com/
Doğa Otel	Ortan Dibi	(464) 651-7455	
Plato'da Mola	Pokut Yaylası	(532) 777-9396	www.platodamola.com
Pokut Demircioğlu Dağevi	Pokut Yaylası	(537) 376-8007	www.pokutdemircioglu.com/
Pokut Doğa Konukevi	Pokut Yaylası	(532) 493-9101	http://pokutdogakonukevi.tr.gg/
Pokut Yayla Evi	Pokut Yaylası	(530) 228-6620	www.pokutyaylaevi.com
Sal Macera Pansiyon	Sal Yaylası	(464) 653-3014	
Fırtına Pansiyon	Şenyuva Köyü	(464) 653-3111	
Şahin Pansiyon	Y.Kavron Yaylası	(464) 651-7348	www.kavrunshahinpansiyon.tr.gg
Zilkale Pansiyon	Zilkale	(464) 654-4076	www.zilkalepansiyon.com

Yeşil Vadi Otel

Ayderi Bizimle Yaşayın...

Adres: Ayder Turizm Merkezi
Aşağı Ambarlık Mevkii - Çamlıhemşin / Rize
Tel: 0 464 657 20 50
Fax: 0 464 657 20 51

www.ayderyesilvadi.com

EKODANİTAP NATURAL LIFE

Arazinin alış hikayesini Serbest Kürsü bölümünde bulacağınız Kodanıtap; yıllarca mısır, patates tarlası ve çay bahçesi olarak kullanılmıştır. Bölgenin tüm köylerinde olduğu gibi, bakımsızlıktan nasibini almış, birçok yeri kızılgaçlarla sarılmış ve yerden 8-10 metre yükseklikteki meyvelerine bile ulaşılabilen bir durumdaymış.

Amaçlarının önce hiç ulaşılabilen üzüm asmalarını tekrar özel bir yöntemle yenilemek, ayrıca aşılı omca fidanlarını ve yenilerini araziye dikmek olan aile; 2005 yılının ilkbaharında başına “E” koyarak

“Ekodanıtap” ismine geçiş yaparlar ve aşılı omca fidanlarını ve yenilerini araziye dikerek, uygulamayı başlatırlar.

Artık Karadeniz’in ilk modern “Üzüm bağı” oluşmuştur. Ayrıca dağlarda, yaylalarda boy ve meyve veren meğovağ (Yaman Mersini), Frenk üzümü ve Coğ (Böğürtlen, Frambuaz) türleri de arazinin bir bölümüne dikilir ve arazi canlandırılır. Zamanla gidip gelmeyle olmaya başladı. Orada artık yaşanmıyordu ve bu amaçla ilk Bungalov inşa edildi. Ekodanıtap’ı ziyaret eden misafirlerin, bütün bunları yaşama-

nın sadece ailenin tekelinde olmadığını söylemelerinden konaklama birimlerini inşa etmeye başlarlar.

İlk olarak bungalovdan daha büyükçe, içinde wc/banyosu ve 1 çift iki tek kişilik yatakları olan 4 adet bungalov inşa ederler. Arazinin aşağı tarafına ise Fırtına Deresi’ni görece şekilde bir çardak ve o çardağa bitişik kapalı bir restoran ve taş fırın eklerler ve içinde onlarca tavuğun yumurtladığı kümesi ve köpekleri ile bir “Ekoçiftlik” yaratılmış olur.

Aile; 2007 yılında ilk misafirlerini kabul eder. Misafirlerine organik olan tüm yiyeceklerle birlikte, Kaçkarlarda bir ilk olan “doğal” yaşamı da sunuyorlardı.

“Ekodanıtap Natural Life”, Fırtına Vadisi ve Kaçkar Vadisi’nin girişinde misafirlerini karşılayıp, onlara doğal bir çevrede ve doğal yiyeceklerle hizmet veriyor.

Kader ve Mehmet Demirci ailesinin işlettiği “Ekodanıtap Natural Life”, Çamlıhemşin Aşağı Çamlıca Mahallesi’ndedir. Aşağıdaki iletişim adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Telefon:464 651 77 87

Mobil: 533 341 34 30

Web:www.ekodanıtap.com

mail:info@turkutour.com

Goboca DAĞ EVİ

Çamlıhemşin Meydan Köyü, Goboca Mahallesi'nde doğmuş İbrahim Çetinkaya. İstanbul'da inşaat mühendisliği eğitimi gördükten sonra kamuda uzun yıllar mesleğiyle ilgili değişik görevlerde bulunmuş ve emekli olmuş.

Eşininde bu yörenin insanı olması avantajı ile, her yıl tatillerinin bir bölümünü ailesiyle birlikte köyünde geçirmiş.

Aile nüfusu artıka köyünde kendine ait bir evi olmasını istemiş. Düşündüğü evin ileride turizmle ilgili bir işletmeye dönüşebilecek konumda olması için, Başkent Üniversitesi Turizm İşletmeciliği'nden mezun olup, alanında yüksek lisans yapan kızı Nazan başta olmak üzere, diğer çocukları ve eşi Fatma hanımda kendisini teşvik etmişler.

Emekli olmadan önce 1988-89 yıllarında önce evi inşa etmiş, bilahare sonraki yıllarda bazı ilaveler yaparak şimdiki durumuna getirmiş.

Tatil için gelecek olan misafirlerin dinlenebilmelerini sağlamak, sessiz ve sakin bir ortam sunmak amacı ile yapmış olduğu evin yer-

leşik mimariye uygun, köy evi- dağ evi karışımı butik tarzda ahşap ağırlıklı bir yapı olmasına önem göstermiş.

Dağ evinde altı adet oda bulunmakta olup, maksimum yirmi iki kişilik misafir ağırlama kapasitesine sahiptir. Her odasında duşa kabinli banyo, yirmi dört saat sıcak su mevcut olup; ayrıca sabit telefon, ortak

safirlerimizce de takdir edilmiş ve bu takdirleri gerek gazete- dergi ve gerekse internet ortamında da dile getirilmiştir.

Çamlıhemşin'e kadar gelen misafirler, buradan Furtuna Vadisi'nin, Çat güzergah'ını takip ederek 23 km boyunca tarihi Kemer Köprüleri, Zilkale'yi, Palovit Şelalesi'ni, Flora zenginliğini ve yöresel mimar-

inin en güzel örnekleri olan tarihi taş konakları, yüzlerce yıllık ahşap evleri görerek dağ evine ulaşmaktadırlar.

Misafirler, konakladıkları süre içerisinde Elevit ve Haçıvanak Yaylalarında, Verçenik Dağ Silsilesi Buzul Göllerinde, Kale Köyü, Çiçekli Yayla, Baş Hemşin ve Çat Köyü patikalarında trekking yapabilecekleri gibi, dağevinin yakınındaki orman içi

patika yollarda da yürüyüş yaparak, antik ağaç türlerini, şelaleleri, dere-leri ve doyulmaz manzaraları keşfedebilirler.

İrtibata geçmek isteyen ve detay isteyen misafirler için Goboca Dağ evinin internet adresi

www.gobocadagevi.com

alanlarda wireless internet erişimi gibi hizmetlerde bulunmaktadır.

Isıtma sistemi olarak merkezi sistem kalorifer tercih edildiğinden misafirler kış aylarında da dağ evinde rahatlıkla kalabilirler.

Ağırlıklı olarak yöresel lezzetler sunan dağ evimizin hizmet kalitesi, 2012 yılında ağırladığımız mi-

İkizdere'den baskı var!..

2005 yılında Ayder'de 1 helikopter ve 76 müşteri ile başlayan Turkeyheliski faaliyetleri, 2009 yılında 4 helikopter ve 400 müşteri seviyesine erişmiş ve yoğunluk sebebiyle İkizdere bölgesi de ikinci baz olarak faaliyete geçirilmişti. Sadece 2009 yılı faaliyetleri çerçevesinde Türkiye'ye 900.000 Euro civarında bir döviz girdisi sağlanmıştı. Ayrıca tanıtım çerçevesinde ise 160 ülkede, 200 TV kanalında, 526 saat televizyon yayını ve 15 ülkede 56 gazete'de yayınlanan 61 makale ile bölgeye büyük bir popülerlik kazandırmış ve dünyanın sayılı Heliski merkezlerinden biri haline gelmiştir.

HELİKOPTERLİ ALTIN KURAL!

Faaliyetimiz süresince bizler için altın kural sayılacak bir prosedür izlenmiştir; güvenliğin en önemli kriter sayıldığı bu prosedür, 30 yıldır sorunsuz yapılan Kanada Yönetmeliklerinden alınmış ve böylece hiçbir güvenlik sorunu yaşanmadan bugünlere gelinmiştir. Buna göre bölgeler ayrılıyor ve her bölgede en az 2 Helikopter faaliyet gösteriyordu. Bölgelere diğer bölgelerden girişlere asla müsaade edilmiyordu. Bu durumun ihlalinin çok ciddi güvenlik açıklarına sebebiyet verebileceğini söyleyebiliriz.

Yeni bir konu olduğu ve eksik olduğunu düşündüğümüzden, yerel ve merkezi yönetimlere ulusal bir kanunun çıkarılması ve faaliye-

tin güvence altına alınması konusunda pek çok başvuru yapılmış fakat olumlu bir sonuç alınamamıştır.

İKİNCİ FIRMA DEVREDE!

2009 faaliyetlerimizi sürdürürken, Uzungöl'de bu faaliyeti yapmak isteyen yeni bir firma ortaya çıkmış ve faaliyetlerinin en başında maalesef 1 kişinin ölümü ile sonuçlanan üzücü bir kaza yaşamışlardır. Bu bölgede sadece bizim faaliyet gösterdiğimiz düşününler tarafından olay bizim üzerimize atfedilmiştir.

Güvenlik sebebiyle bu işin yapıldığı ülkelerde bölgeler ayrılmıştır. 2010 yılında ise bizim faaliyet gösterdiğimiz Ayder bölgesinde, diğer firmanın helikopteri uçmaya başlamış ve ciddi anlamda güvenlik zaafiyetleri yaşanmıştır.

AYLIK 2.500 TL'DEN, GÜNLÜK 2.500 TL'YE

2011-2012 yılı hazırlıklarına başladığımızda çok büyük bir şok yaşadık. Sivil Havacılık, sadece Heliski faaliyeti için yurtdışından getirilecek olan helikopterlere ödenen Harç miktarını aylık 2.500 tl den günlük 2.500 tl sına yükseltti. Bu faaliyet için en az 2 helikopterin gerekli olduğunu, Türkiye'de ise bir tek helikopter olduğunu ve bir sorun durumunda insanların dağda mahsur kalabileceklerini anlattık, ama olmadı. Bu harcı daha sonra günlük 500 TL'ya çektiler ancak pazarlama için çok geç kalınmıştı.

Tüm bu olumsuzluklar çerçevesinde daha önceden hazırlanmış pist, kayak odası vs gibi altyapı olduğu için 2011-2012 kış sezonunda çok az sayıda bir müşteriye İkizdere'de servis verebildik.

Diğer firma ise tek helikopter ile faaliyetine devam etmeye çalıştı, ancak güvenlik şartlarını yerine getiremediğinden gerekli sportif faaliyet iznini alamadı ve faaliyetlerine devam edemedi.

İKİZDERE İÇİN BASKI VAR!

2012-2013 için gene aynı Türk Helikopter firması ile görüştük. Faaliyete uygun ikinci bir helikopter satın aldıklarını, böylelikle bize istediğimiz şekilde hizmet verebileceklerini söylediler. "Biz kendimizi TurkeyHeliski ile anlaştığımız olarak görüyoruz" demelerine rağmen daha sonra, "Operasyonların İkizdere'de ve bir kısmı Türk pilotlarla yapılması konusunda üzerimizde ciddi baskılar var" diye bildirdiler ve bu faaliyeti bizimle değil, diğer firma ile anlaşarak devam ettireceklerini söylediler.

Böylece 2012-2013 sezonunu başlamadan bitirmiş olduk Bugüne kadar Türkiye'de adı bile duyulmamış bir faaliyeti bugünlere getirdik. Bölge ve Türkiye'nin tanıtımı için büyük yatırımlar yaptık, ama sonucunda yabancı bir firma olarak maalesef cezalandırıldık. Bundan sonra ne olacağını ise zaman gösterecek...

www.biscottimia.com.tr

BISCOTTI[®]
mia

Uğur Mumcu Cad. 37/6 G.O.P Ankara T: 436 51 00-01

Verçenik Lokanta & Cafe

Verçenik Yaylasının
Doğallığı Sizlerle...

Adres: Haymana Cad. 144/B
Gölbasi / Ankara

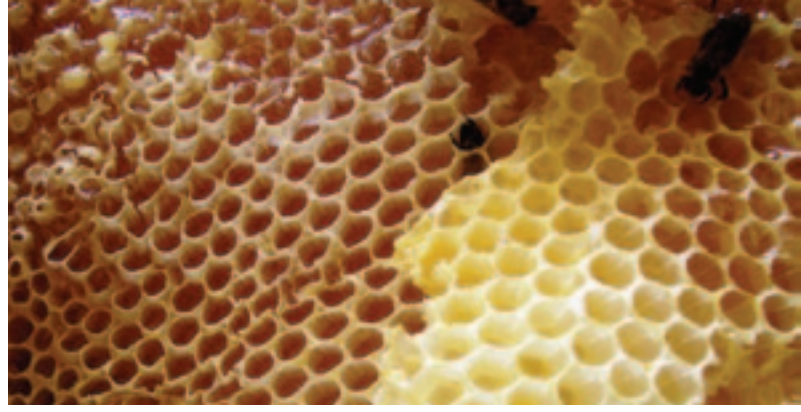
Telefon ve Faks : 0312 485 32 04

www.golbasivercenik.com

bilgi@golbasivercenik.com

Bundan sonraki dergilerimizde “Tarih” diye bir bölüm açıp, eski belgeleri ve ne anlama geldiklerini yayınlayacağız. Bu bölümün hazırlanması için tespit ettiğimiz kişi ise; uzun zamandır bu tip araştırmaları yapıp birçok belge ve bilgiye sahip olan Faik Okan Atakcan’dır. Umarız ilginizi çeker....

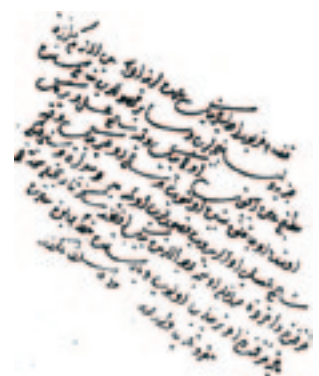
Balmumu

Balmumu, bölge halkının geçmişteki en önemli geçim kaynaklarından birisidir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgelerinde, bölge halkının, vergisini balmumu ile ödediğine dair bilgilere sıklıkla yer verilmiş bulunmaktadır. Bu belgelerden 1682 / 1683 (1093) tarihli Hemşin avarız (olağanüstü hal vergisi) defterindeki bilgilere göre; bölge halkının balmumu üzerinden vergilendirilmesi emri 1038 (1628 / 1629) tarihine kadar dayanmaktadır. Bu belgede; bölge halkının 3000 okka (4 tona yakın) balmumu ile vergisini ödediği, 19. yüzyıl başına ait belgelerde ise, bölge halkının 1 ton ile 3 ton arasında değişen oranlarda saray (Topkapı Sarayı) mutfağının (matbah-ı amire) balmumu ihtiyacını karşılamış olduğu anlaşılmış bulunmaktadır. Konu ile ilgili açıklamaların daha da anlam kazanması bakımından balmumu ile bal arasındaki ilişki oranının % 10 olduğu söylenebilir. Arıcılık konusunda deneyim sahibi olan Selim Yılmaz bu miktarsal ilişki ile ilgili olarak: “Arı ortalama 1 kilo mum için 10 kilo bal tüketir. Bunda hava şartları da etkilidir çünkü balmumu, anıların çok bal yiyip zincir oluşturması ve bu zincirin sıcaklığını yükselterek terlemesi sonucunda mum keseciklerinden mumu çıkarması sonucu meydana gelen bir maddedir” ifadesinde bulunması bölgedeki bal üretiminin miktarsal boyutunu göstermesi açısından da önem taşımaktadır.

Ahmet Rasim Bey’in Osmanlı Tarihi’nde, Osmanlı saraylarına Hemşin’den şem-i asel yani balmumu geldiği yazılıdır. Devletin en muhteşem sarayının tenvir (aydınlatma) vasıtası olan balmumu, ufacık bir nahiyeden temin ediliyormuş. Tercih sebebinin ise; “İs yapmaması” olduğu belirtilmiş. Bu vesile ile Çamlıhemşin’in Palovit Vadisi, Hemşin ilçesinin Çağalver Vadisi’ndeki Palahot ve Vetkar meşelerinin ve Çağalver Vadisi’nde günümüzde kalıntıları bulunan balmumu üretim tesisinin balmumu üretiminde önem taşıyan yerler olduğunu söyleyebilmek mümkündür.

Kazâ’-i mezbûr (adı geçen kaza; Hemşin) ahâlîlerinin ‘uhdelerine edâsı (ödemesi) lâzımgelen cizye ve ispenceleri ve sâ-yir-i mahsûlleri (diğer ürünleri) mukâbelesinde (karşılığında) matbah-ı ‘amire (saray mutfağı) için onbin vukıyye şem’-i ‘asel (balmumu) virmek üzre ocâklık ta’yîn olunub her sâl (yıl) üçer bin vukıyye şem’-i ‘aseli (balmumunu) edâ idûb kusûrları olmaya. Mîr ü Mîrân (paşalığın ikinci kademesindeki ferikliğe denk mülkî rütbe ve bu rütbede bulunan kimse; eyâlet valisi, beylerbeyi) ve Sancâklı

tarafından ve âhardan (başka kimselerden) müdâhale olunmaya, diyü ellerinde Bin otuz sekiz ta’rîhi’yle (1628 / 1629) müverreh Mâliyye tarafından emr-i şerifleri olub ve bâlâsında (yukarısında) hatt-ı hümayûn-ı se’âdet-makrûnları vardır. Fermân sultânımundur.

Hazırlayan: Faik Okan Atakcan

14.05.1982 tarihinde İstanbul’da doğdu. Rize, Çamlıhemşin İlçesi, Ortan Köyü, Gülapoğlu (Mollalar) Ailesi’nden Ünal ve Serpil Atakcan’ın oğlu. Kocaeli Üniversitesi, Mutfak yönetimi ve Anadolu Üniversitesi, İktisat Fakültesi mezunu. Halen İstanbul’da özel sektörde çalışıyor. On yıla yakın bir zamandır; bölge tarihi üzerine çeşitli araştırmalar yapıyor. Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde ve internet ortamında bulunan arşivler vasıtasıyla ulaştığı, bölge tarihi ile ilgili çok sayıda belgeyi <http://www.gulapogluailiesi.com.tr> adresli sitede yayınlıyor. Üzerinde en fazla çalıştığı ve belgelendirdiği konuların başında; Moldova, Romanya, Rusya, Ukranya, Beyaz Rusya, Polonya, Estonya, Litvanya ve Letonya gibi ülkelere çalışmak üzere 19. Yüzyılın II. yarısında gidip üstün başarılar sağlayan Hemşinliler gelmektedir.

Şimşir

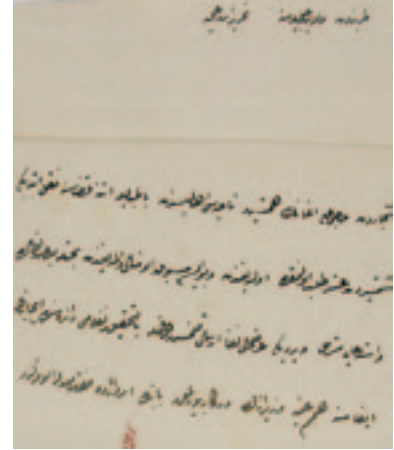
Tarih: 21 / L / 1296 (Hicrî) - (08.10.1879 Çarşamba)
Dosya No: 1328
Gömlek No: 37
Fon Kodu: DH.MKT.

Tüccar Hacı Ali Ağa'nın, Hemşin Nahiyesi ahalisinden satın alıp Atina (Pazar) Kazası'na naklettiği şimşirden öşür (öşr, onda bir, ondalık, onda biri alınan vergi -esası, şeriatattan alınmıştır) alınmaması yolundaki arzuhalıyla (dilekçesiyle) ilgili olarak nizamına (zamanın icablarına göre konulan esaslara) göre Trabzon Vilayeti'nce gerekenin ifası (yerine getirilmesi) isteği.

Trabzon Vilâyeti Celilesi'ne Tahrîrât-ı Aliye (Yazı)

Tüccardan Hacı Ali Ağa'nın Hemşin Nahiyesi ahâlisinden bilmübaya (satın alarak) Atina (Pazar) Kazası'na nakl ettiği şimşirden öşür talep olunmakta olduğundan ve bu ise mesbûk-ül-emsâli (önceden örneği) olmadığından bâhisle bazı ifade ve istid'âyı (isteği) şâmil (içeren) verdiği arzuhal (dilekçe) leffen (dürülmüş, sarılı olarak) irsâl kılınmış (gönderilmiş) olmağ- la bi-t-tahkîk (araştırılarak) nizâmî (onunla ilgili) dairesinde icâbının (gerekenin) ifâsına (yerine getirilmesine) himem-i aliye-i vezîrâneleri der-kâr buyrulmak bâbında (konusunda) emr u irâde hazret-i men leh-ül-emrindir (emir ve ferman, emir sâhibi olan kimsenindir).

Bölge halkının geçim kaynakları ile ilgili belgelerde ve çeşitli eserlerde rastlanılan bir diğer gelir kalemi ise; çoğunlukla yamaçlarda ve dere kenarında bulunan şimşirdir. Sertlik bakımından abanoz ağacından sonra gelen bu ağaç türü, geçmişte kaşık gibi çeşitli mutfak araç gereçlerinin yapımında ve bunların ticaretinde kullanılmıştır. Nitekim 1666 yılına ait bir belgedeki bilgilere göre; bölgede kaşıkçılık işi ile uğraşıldığına dair bilgiler mevcuttur. Bununla birlikte yörede Aşağı Şimşirli, Yukarı Şimşirli, Şimşirlik mevki gibi şimşir adının kullanıldığı yer adlarına da sıklıkla rastlayabilmek mümkündür.

Tarih: 28 / Za / 1305 (Hicrî) - (06.08.1888 Pazartesi)
Dosya No: 1529
Gömlek No: 71
Fon Kodu: DH.MKT.

Hemşin nahiyesinde şimşir ağacı yetiştirilmesine orman idaresince mani olunmaması istirhamı.

Evrâk numrosu (numarası) 163 / 11

Müsevvidi (müsvetde yapan) ismi: Nurettin

Tesvidi (müsvetdde yapma) târihi: 12 Temmuz sene (1)304

Hulâsa (özet): Nurettin'e Bey'e

...

Tebyîz (müsvetdeyi beyaza çekme) târihi: fi 28 ... (1)305 ve fi 25 ... (1)304 (06.08.1888)

Umûm (genel) numrosu (numarası)

Mâliyye Nezâret-i Celilesi'ne (Bakanlığı'na)

Idarelerinde, tarla ve çalılıkalarında yetiştirmekte oldukları çimşirlere (şimşirlere) münhasır iken orman idaresince çimşir (şimşir) kat' (kesimi) ve fûruhti men' olunduğundan (satışı yasaklandığından) ve bu cihetle (sebeple) müzâyakaya (geçim sıkıntısına) dūçâr (uğramış) olduklarından bâhisle badehu (bundan sonra?) mutasarrıf oldukları çalılıkalarında yetiştirdikleri çimşirlerin (şimşirlerin) kat' (kesimine) ve fûruhtuna (satışına) mûmânaat (mani) olunmamasına müstedî Trabzon vilâyetinin Atina (Pazar) Kazası muzâfatından Hemşin Nahiyesi eimme (imamlar) ve muhtârânı (muhtarları) taraflarından verilen arz-ı hal (dilekçe) idare-i savb-ı âli-i nezâret-penâhileri kılınmış olmakla mealine(?) nezâreten ifâyı muktezâsına (gerekeninin yerine getirilmesine) himem-i aliyye-i dâverileri der-kâr buyurulmak bâbında (konusunda).

Mührü Süleyman

Köyleri dolaşmaya başladığımda karşıma çıkmaya başlamıştı bu yıldız. Kapı girişlerinde, Eşiklerde, Şömine üstleri gibi bir çok noktalarda karşıma çıkmaktaydı. Buralarda ne işi var diye kendi kendime sorardım. Ne anlama geldiğini birçok kişiye sordum fakat yeterli bir yanıt hiç alamadım. Bazı evlerde durdukları yerlerde gururla gösterilirken bazı evlerde ise üzeri itinayla sıvanarak kapatılmıştı. Her sorduğumda ayrı bir hikaye dinledim Fakat anlatılanlar birbirleriyle hiç uyuşmuyorlardı. Bir araştırma neticesinde bu yıldızla bir çok isim verildiğini ve bir çok dinde ve millette kullanıldığını da öğrenmek mümkün oldu.

Hazırlayan: **Metin Gültan**

Her kaynağın çıktığı ortak nokta ise bu yıldızın Mühr-ü Süleyman yani Süleymanın Mührü olduğudur.

Sembol şimdi İsrail bayrağında yer aldığından dolayı İslam dünyasında pek kullanılmasa da, yüzlerce yıl kutsal olarak kabul edilmiş cami medrese ve geçitlerde, mezarlıklarda, yüzüklerde, padişahların gömleklerinde tılsım olarak yerini almıştır.

- Hazreti Süleyman -

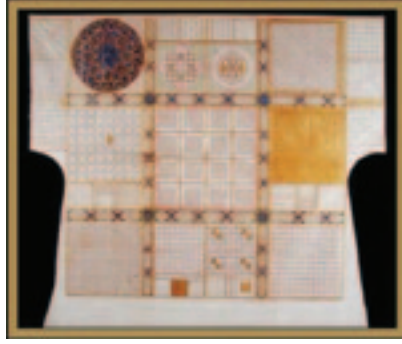
Efsanelere göre, Hz. Süleyman (Kral Süleyman) Tanrı'nın seçip güçlendirdiği bir ailenin adaletle hükmeden oğludur. İsrail soyunun güçlü bir Kralıdır. Tanrısal bir görevi olduğu için, Tanrı'dan bu görev nedeniyle daha önce ve daha sonra kimseye verilmemiş bir saltanat diler. Böylece kendisine rüzgar, cinler, akarsu gibi akan metaller, kuşlar ve insanlardan oluşan ordular tahsis edilir. Rüzgara binip günler sürecektir yollara hızla varır. Kuşları görevlendirerek düşman sahasına keşfe gönderir. Cinlerin esrarengiz görünmez ve anlaşılmasız yetileriyle devasa saraylar, kaldırılması imkansız dev sanat eserleri, binalar ve dalgıçların çıkardığı malzemelerden takılar akla gelecek

bin bir güzel şey yaptırır. Dünyayı imar ederken güzelliği ve adaleti kurar.

Süleyman efsanesini doruğa çıkaran yüzüktür. Her ne kadar dini kaynaklar bunu bu şekilde aktarmasa da gizem perdesi altında Tanrı'nın kendisine bir yüzük hediye ettiği söylenir. Bu öyle bir yüzüktür ki sayılı kişi ve meleklerin bildiği Tanrı'nın gizli ismini (İsm-i A'zam) saklar. Tanrı'nın bilinmeyen adı yaratma ve hükmetme özellikleri içerir. Elbette bu tür bir efsane güç düşkünü insanların başını döndürmeye yeter de artar bile. Kimi bilgilere göre Adem'in taşıdığı bir yüzüktür ve cennetten çıkarılırken onu Arşta bırakmıştır. Cebrail daha sonra bu yüzüğü Tanrı'nın isteğiyle Hz. Süleyman'a getirmiştir.

“Sembolün Kullanımı”

Bu motif Hind' de yaratıcı Vişnu üçgeni ile yok edici Şiva üçgeninin iç içe geçmiş hali imiş ve maddi alemin yaratılışı ile yok oluşunu işaret eder. İslam öncesi doğu kültürlerinde ise bu motif, madde ile mânâ, iyi ile kötü, güzel ile çirkin, Tanrı ve kaos, derun ve masiva, kadın ve erkek vb. zıtlıklara işarette bulunmuş.

Barbaros Hayrettin'in sancağı

Padişah gömleği

Müht-ü Süleyman'ın üzerindeki altı kollu yıldız motifinin daha tunç devrinden itibaren Ortadoğu coğrafyasında sıklıkla kullanıldığı arkeolojik kalıntılardan bilinmektedir. Roma, İbrani, Asur, Bizans gibi eski medeniyetlerden kalan eserler üzerinde de sıkça göze çarpmaktadır. Eski Türklerin kullandığı on iki hayvanlı takvimde de bu yıldız gözükmektedir. Mitolojik zamanlardan itibaren bereket ve güç sembolü sayıldığı, pagan toplumlar da kutsal kabul edildiği bilinmektedir.

Ona her devirde atfedilen anlam da bu yüzden değişip durmuş. Altı yön, matematikte ilk mükemmel sayı, dünyanın altı günde yaratılışı, bereket ve bolluğun özü vs. bunlardan bazılarıdır. Şer güçlerden korunmak için tılsım oluşu ise pek yaygın bir kullanım alanıdır.

“Türklerde kullanım”

Kur'an-ı Kerim'de geçen 28 peygamber arasında bulunduğu, Hz. Süleyman ve aslında Tanrı mânâsına gelen Müht-ü Süleyman gücünü Kur'an-ı Kerim'den almaktadır. Bu sebeple Müht-ü Süleyman, Türkler tarafından benimsenmiş ve Türk Kültürüne tereddütsüz girmiştir.

Kemerlerde; kemerlerin çokmemesi için, Mezarlarda; cesedin

çürümemesi, Hayvanlardan, böceklerden korunmak için; Tanrının gazabından tanrıya sığınmak için; evlerde nazarlık ve saadet için; kötü ruhlardan korunmak için, savaşlarda düşman kuvvetlerinden korunmak için Müht-ü Süleyman hep kullanılmış ve rahmani bir simge haline gelmiştir.

Müht-ü Süleyman'ın bulunduğu yere şeytanın giremediğine dair oluşan halk inancından dolayı İslam alemindeki yüzlerce yıllık tarihe sahip pek çok caminin tavan, duvar ve cam süslemelerinde de Müht-ü Süleyman deseni bulunmaktadır.

Anadolu Selçukluları, Artukogulları ve İlhanlılar'ın eserlerinde bilhassa kubbelerin kilit taşlarında sıkça rastlanır. Osmanlılarda ise başta hamam kubbe delikleri olmak üzere mezar taşları, cami tezyinatları, anıtlar ve kemer kilit taşlarıyla çini, seramik gibi mimariyi ilgilendiren hususlarda şeytanı uzaklaştırma amacıyla; mutfak eşyalarında, çeşmelerde, sebillerde zehirlenmeye karşı tılsım niyetine; serpuş, tolga vb. başlıklarda güç sembolü olarak; giyim eşyaları ve takılarda hırz ve vefk olsun diye kullanılmıştır.

Barbaros Hayreddin Paşa uğur getirsin diye sancağına müht-i Süleyman motifi nakşettirmiştir

İns ile bu cinn ü peri, divler benüm hükmümdedir

Tahtum benim yıl götürür, Müht-i Süleyman dutarım.

Yunus Emre

Türk-İslam tarihinde sıkça kullanılan bu “altı köşeli yıldız” deseni zaman içinde “Seal of David” adıyla Yahudi ve Masonlar tarafından da kullanılmaya başlandı. Yahudiler sonraki dönemlerde bu şekli kutsal kabul edip sancak, flama ve muskalara işleyerek büyücülük tılsımı yaptılar. Bu şeklin Yahudiler tarafından bir sembol olarak sıklıkla kullanılmaya başlanmasıyla birlikte müslümanlar tarafından kullanımı da o oranda azalmış ve günümüzde ise hemen hemen terkedilmiştir.

Zamanın eserlerinde sıkça kullanılan bu sembol artık günümüzün gerilimli zaman ve dünyasında İslam ve Hristiyan alemi tarafından terk edilmeye kalmamış hatta anlamı bilinmediğinden bir çok tarihi eserde de tahrir edilmiştir.

Sonuç olarak Müht-ü Süleyman'a Tanrı sembolü diyebiliriz. Tanrının yarattığı her çeşit mahlûkun şerrinden, yani kötülüklerden, yine yaratıcı Tanrı'ya sığınmasıdır.

Tanrıya belki de bir yakarıştı Müht-ü Süleyman.

DOĞU KARADENİZ'DE ORMAN KADASTROSU 2B ve MÜLKİYET SORUNU

Güngör Oflu

Türkiye'nin her köşesi bir başka güzel. Her bölgenin kendine özgü kültürü ve doğası var. Ülkemizin mutlaka görülmesi gereken yerlerin başında Doğu Karadeniz bölgesi gelir. Doğu Karadeniz kendine özgün kültür yapısı, insanların çalışkanlığı ve ülkesine bağlılığı ile hemen fark edilir.

Bu bölgenin ön plana çıkan en önemli özelliklerinden biri de sarp yapısı, ekilebilir alanın az oluşu ve insanların bu doğa koşullarından dolayı dağınık yerleşimidir. Ekilebilir arazinin kıt olması bu yöre insanının toprağı kutsal bilmesine ve daha fazla değer vermesine neden olmuştur.

Ülkemizde mülkiyet problemleri yıllarca devam etmiş, bu durum bazen halkın devlet arazilerine girmesine, bazen de devletin halkın arazilerine el koymasına yol açmıştır. Halkın ormanlık alanları yasadışı işgal etmesi, son yıllarda 2/B sorununu ortaya çıkarmıştır (orman olma vasfını kaybeden yerlerin satılması). Ülkemiz genelinde öncelik arz eden bu sorun Doğu Karadeniz'de karşımıza farklı bir şekilde çıkmaktadır. Genel olarak bu bölgede ormandan açma arazilerden çok,

ormanın işgal ettiği sahipli arazilerden bahsetmek mümkündür. Mülkiyet kavramının, insanlık tarihinde, insanlığın üretime geçtiği andan itibaren gündeme gelen, gündemde kalan bir konu olduğu, Ülkemizde mülkiyetin temel yasal dayanağının, Anayasamızın 35'inci maddesinde yer alan "herkes mülkiyet ve miras hakkına sahiptir" hükmü olduğu, bu hakkın modern toplumların Anayasalarında, onları köle toplumlardan farklı kılan en önemli bağımsızlık hakkıdır. Çamlıhemşin'de orman sınırlaması ile ilgili mevcut kanunlarının Orman köylüsünün aleyhine kullanıldığı, keyfi davranış sergilendiği, gözlemsel değerlendirmelerin yapıldığı, mevcut tapularının yer yer geçersiz sayıldığı, uygulanmadığı, yüz yıllardır (300 yıldan fazla) bu bölgede yaşayan insanlar olarak ormanı gözü gibi korudukları, ormana kasabın ete baktığı gibi bakmadıkları, koruyup, kolladıkları, bazı vatandaşların dedelerinden miras kalan yüzyıllık evleri bile orman sınırı içinde kaldığı, süreç böyle devam ederse ekilebilir arazinin az olduğu üretimden koparılacakları ve kendi topraklarında kiracı konumuna, yüzlerce yıldır yaşadıkları bu topraklardan sürgün konumuna ve misafir gibi gelip gider duruma düşmekten kaygılanmaktayız.

Çamlıhemşin'de halkın yüz yıllardır kullandığı araziler, köylerin terk edilmesi ve arazilerin işlenmemesi nedeniyle ormana dönüşmüştür. Son yıllarda hızlandırılan orman ve arazi kadastro çalışmaları, bu yörede

sorunları çözme yerine sorunun bir parçası haline gelmiştir. Geçmişten günümüze kadar gerçekleştirilen Orman Kadastro çalışmalarının tamamı Ormancılıkta özel mülkiyet hakkını nerede ise hiç tanımayan Orman Yasaları ile yapılmıştır. Yöremizde orman ve insan yaşamı iç içe girmiştir. Orman Kadastro çalışmaları, bu girift yapıyı ayırma noktasına gelmiş ve bu durum da yöre halkını son derece rahatsız etmiştir.

Doğu Karadeniz'in engebeli arazi yapısı ve zor yaşam koşulları insanları gurbetçi hale getirmiştir. Genellikle batı illerine iş bulmak amacıyla giden halk yüz yıllardır atalarının kullandığı, satın aldığı, ekmeğini yediği toprakları kullanamaz hale gelmiştir. İklimin son derece yağışlı olması kullanılmayan bu alanların hızla ağaçlıklı hale gelmesine yol açmıştır. Bu durum eski ve yeni memleket haritaları ile hava fotoğraflarında çok açıkça görülmektedir.

Mülkiyet sorunlarını çözme ve ormanları koruma adına yapılan Orman Kadastro Çalışmaları maalesef mülkiyet sorunlarının artmasına ve birçok yerde de ormanların tahrip edilmesine neden olmuştur. Ülkemizdeki ormancılığı düzenleyen yasalar, ormanla-insan arasındaki husumeti artırmış, ağacın ve ormanın mülkiyeti engelleyen bir etmen olarak algılanmasına yol açmıştır.

Kadastro çalışmalarında vatandaşlara ait olan ağaçlı bir arazinin özel mülkiyete konu olabilmesi için arazide bulunan ağaçların yok edilmesi gerektiği yaygın bir inanca dönüşmüştür.

Yukarıda da bahsettiğimiz üzere, son yıllarda kadastro çalışmaları özel sektöre yaptırılmakta olup bu durum çalışmaların hızlanmasına neden olmuştur. Kadastro çalışmalarının hızlanması kuşkusuz ülke için olumlu bir durumdur. Ancak bu hızlı çalışma temposu özellikle Doğu Karadeniz’de daha önemli problemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kadastro ekipleri çalışırken arazi sahipleri köyde olmadıklarından ellerindeki tasarruf belgesi veya kayıtları çalışma ekiplerine ibraz etme imkanı bulamamışlardır. Kadastro ekipleri de ellerinde mülkiyetle ilgili yeterli veri olmadığından bu arazileri orman adına kaydetmişlerdir. Yöremiz insanı gurbetten yaz aylarında köyüne döndüğünde arazilerinin bir bölümünün devlete kaldığı gibi bir durumla karşılaşmıştır.

Kadaastro çalışmaları ile yıllardır ağacını ve ormanını koruyan adeta cezalandırılarak arazisine devlet adına el konulmuştur. Ormanını kesip ve yok ederek tarım arazisine dönüştürenler de ne yazık ki ödüllendirilerek devlete ait olan araziler vatandaşın kullanımına bırakılarak orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Bu uygulamalar sonucunda bölge ormanları önemli ölçüde tahrip edilmiş, ormanın ve ağacın kamuoyunca sahiplenilmesine imkan olmamıştır. Mülkiyetteki bu sorunlar, bölgede özel ormancığın gelişmesine imkân tanınmamış ve ormanlık alanların artmasının önünde bir engel olarak durmuştur. Ormanlık alanların azalması bölgede heyelan tehlikesinin artmasına sebebiyet vermiştir.

Doğu Karadeniz’de halk arazisindeki çay ve fındığı dilediğince değerlendirmiş ve herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmamıştır. Ancak, aynı alanda ağaç dikmesi (özellikle kızılğaç) halinde bu

ağaçların tasarrufunda bazı sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. (Mülkiyet belgesi veya diğer arazi tasarruf kayıtları nedeniyle)

Sonuç olarak; Doğu Karadeniz’in kendine özgü yapısı nedeniyle orman ve arazi kadastroları tekrar ele alınmalı, yöredeki sosyal problemler de göz önünde bulundurularak gerekli yasal düzenlemelerle çok uzun yıllardır kişiler tarafından kullanılan ve geçmiş orman olmayan bu yerlerin sahiplerine geri verilmesi sağlanmalıdır.

Bu amaçla;

-Köy civarında bulunan ve köylüler tarafından özel mülkiyet hakkı iddia edilen orman alanları köy tüzel kişiliğine tahsis edilebilir.

-Bu alanlardan faydalanma için özel düzenlemeler yapılabilir.

-Hak sahipliğinde orman dışı alanlar için kabul edilen belgelerin orman içinde olması halinde yerlere özel bir statü tanınabilir.

-Rayiç bedellerinin her yer için farklı tespit edildiği, bölgede Ormaniye’nin el koyduğu arazilerin hak sahiplerine rayiç bedelin % 10’luk gibi bir oranla iade edilmesi ve tapularının tahsis edilmesi için Çamalıhemşin Eğitim ve Kültür Derneği olarak Orman ve Şehircilik Bakanlığına resmen başvuruda bulunacağımızı Çamalıhemşin’e özel yaşanan bu yöre halkının mağduriyetinin giderilmesi için Dernek Yönetim Kurulu olarak gerekli başvurularımızı yapacağımızı bildiririz.

2B NEDİR, NASIL OLUŞMUŞTUR?

ATATÜRK tarafından 1924 Tarihinde çıkarılan yasa ile göçmen soydaşlara Orman içinde ve dışında iskan ve tevzi ile tapular dağıtılmış, 1925 tarihinde Öşür kaldırılarak, orman içinde ve dışındaki araziler üzerinde tasarruf edenlere bedelsiz verilmiştir.

3116 sayılı ilk orman yasamız

ile devletimiz şahıslara orman içinde ve orman mülkiyeti hakkı tanımıştır.3116 sayılı yasanın kadastro yönünden uygulamasında teknik imkansızlıklar nedeniyle kadim tarım arazileri dahil vatandaşa ait devlet tarafından satılan ve tahsis edilen taşınmazlar, orman tahdit komisyonları tarafından orman sınırları içerisine alınmıştır. 4785 sayılı yasa ile İNÖNÜ, ATATÜRK’ün mülkiyetini vatandaşlara verdiği taşınmaz malların büyük bir kısmını Orman yasası adı altında devletleştirmiştir.

1945 yılının savaş şartlarında bu devletleştirme tebligat dahi yapılmaksızın, Resmi Gazetede ilanla gerçekleştirilmiş, hak sahibi olanların itirazı için bir ve beş yıllık hak düşürücü süreler konmuştur. Ancak bu yasa eylemli olmamış, Devlet bu kapsamdaki yerlere yasadan on, onbeş yıl sonra gitmiş, vatandaşın yasadan çıktığı tarihten on, onbeş yıl sonra haberi olmuştur. 1945 yılında Türkiye’nin okuryazar insan sayısını, 1945 ikinci dünya savaşı şartlarını, arazilerin büyük çoğunluğunun köylü ve göçmen olarak gelen soydaşlarımıza ait olması vatandaşlarımızın süresi içerisinde arazisi orman dışında bile olsa savunma itiraz haklarını kullanamamaları sonucunu doğurmuştur. 1981 Anayasasının 169-170. maddesine Orman dışına çıkarma fıkralarını koymuştur.

* Önce devlet vatandaşlara orman içinde ve dışında arazi tahsis etmiş, satmış tapularını vermiştir.

* Sonra kendi verdiği tapuları iptal etmiş, vatandaşın Anayasa ile korunan mülkiyet hakkını hiçe sayarak arazileri geri almıştır.

* Hatasını anlayınca bu haksızlığı gidermek amacıyla muhtelif yasal düzenlemeler yapmış, ancak Doğu Karadeniz ve Çamalıhemşin’lilerin mağduriyeti giderilememiştir.

Nasıl Gidilir.....

Meydan Köyü 3 ayrı bölüm ve düzlüklerden oluşmaktadır.

Çamlıhemşin çıkışındaki Ayder – Çat Yol ayrımı köprüsünde arabanızın kilometresini sıfırlamanız ve Çat mevkiğine doğru ana yolu takip etmeniz halinde 13,4 Km. sonra sağa doğru giden bir patika göreceksiniz, Burası Armağan Mahallesi'ne (Ğheminda) geçen Patikadır. Devam etmeniz halinde 22,9 Km. sonra sağa doğru Meydan Köyüne çıkan yolu görebilirsiniz. Köy 1,2 Km içeridedir. Ana yolu takip etmeniz halinde 24,9 Km. sonra sağa doğru Goboca yol ayrımını göreceksiniz. Yerleşim birimleri 1 Km yukardadır.

Meydan Köyü Muhtarı....

Meydan Köyü muhtarı Hayri Arabacı; 1955 yılında Meydanköy'de doğdu. İlkokul mezunu. Arıcılık ve fırıncılık yapıyor. Evli ve iki çocuk

babasıdır. 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Köy hakkında....

Köy o vadideki en eski köylerden biri olduğundan ve arazisi geniş, düz ve açık bir alana sahip olduğundan eski dönemlerden beri Meydan ismi devam etmektedir.

Nüfus sayımında 25-30 kişi görünmesi aldatıcı gelebilir, yaz aylarında bu sayı 250-300 kişiyi bulmakta hatta geçmektedir. Köyün hane sayısı eskiden 70-80 iken, 1927 yılında çıkan yangın sonucu köy genelinin büyük bir kısmının yanması sonucu hane sayısı şu anda 30-40 civarındadır.

1927 yılındaki yangından sonra tarihi olarak Köy değirmeni, Cami ve 100 yılı aşkın bir ev bulunmaktadır. Evlerin altında bulunan kemer yapılar, evlerin ne kadar eskiye dayalı olduğunun bir göstergesidir.

Meydan

Hayri Arabacı

Ortayayla

Şenol Kızılhan

Nasıl Gidilir.....

Ortayaylaköy'e gidebilmek için, Çamlıhemşin çıkışındaki Ayder – Çat Yol ayrımı köprüsünde arabanızın kilometresini sıfırlamanız ve Çat mevkiğine doğru yola çıkmanız gerekmektedir. Yol sizi 27,6 Km. sonra, Çat mevkiğinde Elevit – Kale Yol ayrımına getirecektir. Sağ taraftan Kale'ye doğru devam edilmesi gerekmektedir. 32,4 Km sonra Kale – Verçenik yol ayrımına geleceksiniz. Yola sağ taraftan devam etmeniz gerekmektedir.

Yol ayrımından 5,2 Km. Çamlıhemşin'den ise 37,6 Km sonra Ortayaylaköy yol ayrımına geleceksiniz. Sağa doğru 200m. sonra Ortayaylaköy'ün içerisine gidebilirsiniz.

Ortayayla Köyü Muhtarı....

Ortayaylaköy muhtarı Şenol Kızılhan; 1977 yılı, Çamlıhemşin doğumlu. Lise mezunu. Dolmuş şoförlüğü ve hayvancılık yapmaktadır. Bekar olan Şenol Kızılhan 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir. Şenol Kızılhan aynı za-

manda, Köylere Hizmet götürme birliği meclis üyesidir..

Köy hakkında....

2011 adrese dayalı nüfus sayımında 81 olarak kayıt mevcut olan Ortayaylaköy sınırları içerisinde irili ufaklı 12 adet krater gölü ve 3740 metre yüksekliğindeki Kaçkar dağları silsilesinin en büyük dağı olan Verçenik dağı mevcuttur.

Fırtına vadisinin en uç noktasında bulunan köy, Fırtına deresini besleyen en büyük kola sahiptir. Tarih'te ipek yolu olarak bilinen kervanların en uzun konaklama ve geçiş noktaları köy güzergâhı üzerindedir. Ayrıca Çayeli, İkizdere ve İspir ilçelerine geçiş kollarının ana merkezidir.

Çamlıhemşin köyleri içinde en fazla hayvancılık yapılan ve yayla geleneğini bozmayan, organik süt ürünleri ve organik balcılık yapılan tek köy olma özelliğine sahiptir. 90 hane olan köy, bir asır önce büyük çığ felaketinde tamamen yıkılmış, tekrar yapılmıştır.

 ayird z  ( vandi)

Nasıl Gidilir.....

 ayird z  ( vandi)köyüne gidebilmek için Arde en'den geliyorsanız,  amlıhem in d n  indeki ı ıklarda aracı sıfırlayıp 15.5 Km yol gelip sola dönmeniz,  amlıhem in'den geliyorsanız Hükümet Konağı önünde aracı sıfırlayıp Arde en istikametine doğru 5.4 Km gidip sağa dönmeniz gerekmektedir. Köprüyü geçtikten 2 Km sonra sonra  ayird z  ( vandi)köyünün ilk evlerine gelebilirsiniz.

 ayird z  Köyü Muhtarı....

 ayird z  Köyü muhtarı Mustafa Kahan, 1960 yılı,  ayird z  doğumlu. Ortaokul mezunu. Mes-

leği pastacılık. Mustafa Kahan evli ve iki  ocuk babasıdır. 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Köy hakkında....

Köyün adı 1958 yılında değiştirilerek Türkçe yapılmış asıl ismi Lazca  vandi'dir. 2011 adrese dayalı nüfus sayımında 720 olarak kayıt mevcuttur. Köyde  ayird z  ilkokulu ve Derecik ilkokulu bulunmaktadır. Köyün içme suyu ve kanalizasyon şebekesi bulunmaktadır. Sağlık ocağı var. Köye ulaşımı sağlayan yolun bir kısmı betondur. Köyde yaz ki  ulaşım sorunu bulunmaktadır.

Mustafa Kahan

G ll 

Nasıl Gidilir.....

G ll  köyüne gidebilmek için Arde en'den geliyorsanız,  amlıhem in d n  indeki ı ıklarda aracı sıfırlayıp 11,1 Km yol gelip sağa dönmeniz,  amlıhem in'den geliyorsanız Hükümet Konağı önünde aracı sıfırlayıp Arde en istikametine doğru 9.7 Km gidip sola dönmeniz gerekmektedir. Döndükten 5 Km sonra G ll  köyünün ilk evlerine gelebilirsiniz.

G ll  Köyü Muhtarı....

G ll  Köyü Ibrahim Kiran 1957 yılı, G ll k y doğumudur. Meslek Lisesi mezunu. Çiftçilik yapıyor. Ibrahim Kiran evli ve be   ocuk sahibidir.

2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Köy hakkında....

Köyün eski adı Zibari olarak bilinmektedir. 105 Hane olan köyde 2011 adrese dayalı nüfus sayımında 262 olarak kayıt mevcuttur. Köyde anasınıfı ve Cami vardır. Köyün içme suyu şebekesi mevcuttur.

Köye ulaşımı sağlayan yol betondur. Ki in buz yaptığında sıkıntı yaratmaktadır. Köyün tepesinde bulunan Handak tepesine çıkıldığında Pazar ve Arde enin de içinde olduğu geniş bir alanı izlemek mümkün olmaktadır.

Ibrahim Kiran

yeni mahallelerimiz

AŞAĞI ŞİMŞİRLİ

İbrahim Sarı; 1961 yılı, Çamlıhemşin doğumludur. Ortaokul mezunudur ve Çamlıhemşin merkezinde Lokanta işletmeciliği yapmaktadır. Evli ve iki çocuğu olan İbrahim Sarı, 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir. Aşağı Şimşirli Mahallesi Tobira, Canut, Habak, Çitne ve Unallı isimleriyle bilinen yerleşim birimlerinden oluşmaktadır. Aşağı Şimşirli Mahallesinin 120 seçmeni bulunmaktadır.

İbrahim Sarı

Belediyeye bağlanmak-tan memnunmu sunuz?

Nüfusun 2.000 kişinin altına inmemesi için belediyeye bağlanmayı kabul ettik. Bizler Çamlıhemşin'in başka bir yere bağlanmasını istemiyoruz. Bu sebeple farklı bir yorumda bulunmak istemiyorum. Mahalle olunmasında belediyeye büyük görev düşüyor. Belediyenin gelirinin düşük olduğu bir yerde belediye hizmetleri aksayabilmektedir. Köy olunca direk Kaymakamlıktan hizmet alıyorsunuz. Alt yapı ile ilgili sorunumuz var. Bunun dışında bir sıkıntımız yok.

KAPLICA

Kaplıca Mahallesi Muhtarı Muhammet Sarı 1967 yılı Kaplıca Mahallesi doğumlu. Şoförlük ve çiftçilik yapıyor. Lise mezunudur ve evlidir. Muhammet Sarı, 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Belediyeye bağlanmak-tan memnunmusunuz.?

Eski ismi Holco olan köyümüz şimdi ve Kaplıca Mahallesi olarak belediyeye bağlanmış bulunmaktadır.

2011 adrese dayalı nüfus sayımında 109 olarak kayıt mevcuttur. Şimdi ise 160 olan nüfus 64 hane den oluşmaktadır. Bu evlerden üç tanesi konaktır. Bunlardan Gobuğoglu konağı maalesef veraset sebebiyle bakımsızlıktan yıkılmıştır ve sadece

Muhammet Sarı

taş duvarları gözükmektedir

160 olan nüfus yaz aylarında artmaktadır. Kış aylarında ise okul ve kış şartları nedeniyle köyde 20-30 kişi ancak kalmaktadır.

Siyasi nedenlerden dolayı köy statüsünden çıktık ve mahalle olduk. Fakat bunun acısını şimdi mahallede kalan insanlar çekmektedir. Çünkü hizmeti ancak belediyeden alabilmekteyiz ve belediyemiz madden güçlü değil. Köyden mahalleye dönerken insanın birkez daha düşünmesi lazım. Çünkü köy iken devletten aldığınız hiçbir yardımı belediyeden alamıyorsunuz. Devletten aldığınız bütün hizmet ve yardımlar duruyor.

yeni mahallelerimiz

YAĞMURLU

Yağmurlu Mahallesi Muhtarı Yaşar Çelik; 1951 yılında Mikrun da doğdu. İlkokul mezunu. Mesleği pastacılık olan Yaşar Çelik evli ve beş çocuk babasıdır. Yaşar Çelik 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Belediyeye bağlanmaktan memnunmusunuz?

Yağmurlu Mahallesi daha önce topluca köyüne bağlıken, referandum sonucu mahalle olmuştur. Geliri az olan belediyeye mahalle olunca bazı sıkıntılarda başlıyor. Orman köylüsü değilsin artık. Köyden, ofisten, köy hizmetlerinden mahrumsun ve %10 elektrik faturana fazla yansır. Talebelerin bile taşımali sistemde hakkı kaybolur. Su parası, Çöp vergisi,

Yaşar Çelik

Emlak ve Arazi vergisi, ilerde belediyenin alacağı arsa payı, yeşil alan gibi istimlak durumları da sırada beklemektedir. Kısacası geliri az olan belediyeye bağlanmak yarar değil köylüye zarar verir. Mahallemiz 2011 adrese dayalı nüfus sayımında 95 olarak kayıt gözüktü de, Mahallede 40 hane var ve yaz kış evler açık olup kışın 150 olan nüfus yazın 250 civarındadır. Geçim çay ve gurbet ile sağlanır. Gurbetçilikte birinci sırayı yurt dışı

alır. Mahallede taş konak yoktur fakat Ahşap mimarisi olan düz şirin bir mahalleydi. Şu beton binalar yapılmadan evvel 100 araç geçerse karşıdan mutlak 80 tanesi durup resim çekerdi

KADIKÖY

Kadıköy Mahallesi Muhtarı Ekrem Kaboğlu 1967 yılı, Kadıköy Mahallesi doğumludur. Ortaokul mezunu olan Kaboğlunun mesleği aşçılıktır. Evli 2 çocuk babası olan Ekrem Kaboğlu 2009 yılı seçimlerinde Muhtar olarak göreve seçilmiştir.

Belediyeye bağlanmaktan memnunmusunuz?

Köyümüz eskiden Orenkit olarak bilinmektedir. Köyümüz, mahalle olduktan sonra Kadıköy Mahallesi olarak ismi değişmiştir.

2011 adrese dayalı nüfus sayımında 106 olarak kayıt mevcut olmasına rağmen nüfusumuz kışları 150 kişi, yazları ise 300 kişiyi bulmaktadır. Mahallemizin hane sayısı 50 civarındadır. Bizler Çamlıhemşin'in ilçe olmasını ve bu şekilde

Ekrem Kaboğlu

kalmasını arzu edenleriz. Belediyeye bağlanma sebebimiz, ortaya çıkan, ilçeden düşülebilecek endişesidir. Çünkü Çamlıhemşin'in kayıtlara giren nüfusu azdır. Hizmet konusunda sağolsun belediyemiz elinden geleni yapmaktadır, fakat imkanları yetersiz kalmaktadır. Altyapıda bir sıkıntımız yoktur. Mahalle içlerinde bazı yerlerin betonlanması gerekiyor. Kanalizasyon sıkıntımız yoktur. Fakat özellikle gübreleme zamanlarında su ile

ilgili problemler yaşamaktayız. Taşımali eğitim yapılıyor. Yaz aylarında artan çocuk nüfusu için yerimizin de olması sebebiyle bir oyun parkı en büyük arzumdur.

Erdoğan Buçan

Söyleşi: **Güngör Oflu**

Karadeniz farklı bir kültür; doğasıyla, mimarisiyle, insanıyla, deniziyle renkli bir yaşama ev sahipliği yapıyor. İnsan yaşadıkça seviyor bu memleketi.

Çamlıhemşin'in dimdik yamaçlarında çay toplayan, deli Fırtına Vadisinden ek-mek çıkartan, dağların tepesinde yaylacılık yapan, çalışkan insanların burada olmasının sebebi de, gurbette yaşayanların, bu toprakları hiç unutmamalarının sebebi de bu sevgi değil midir?

Bu bölgeye yakışan, heyecan ve ekip ruhu içerisinde yapılması kaçınılmaz olan Rafting de tam da yöre insanının tabiatına uygun bir spor dalıdır. Eğer biraz heyecan ve adrenalin merakınız ve ekip ruhunuz mevcutsa, Raft denilen botlarla kendinizi Fırtına Vadisinin serin, hırçın ve engebeli sularına bırakacağınız tam da size göre bir spor dalıdır; Rafting.

Rafting, akış hızı yüksek nehirler veya dereler üzerinde yapılan bir su sporudur. Raftingde asıl olan; başlangıç noktasından başlayarak parkurun/müsabakanın bitimine kadar içinde bulunan botu devirmeden, kürekle yönlendirerek suyun içinde

FIRTINALI RAFTING

bulunan engeller ve kayaların arasından geçirerek bitişe varmaktır.

Türkiye'nin eko turizmdeki gözdelelerinden olan bölgemizde, son yıllarda bu spora olan ilgi gün geçtikçe artmaya başlamış ve sonucunda içimizden birisini Rafting Milli Takım Antrenörlüğüne kadar yükselmiştir.

Rafting Milli Takım Antrenörlüğüne kadar yükselmiş olan Ardeşen'li kardeşimiz Erdoğan Buçan ile Rafting sporu hakkında konuştuk.

Erdoğan Buçan kimdir?

Ardeşen'den, Artvin'in Borçka ilçesi Fındıklı (çxala) köyüne göç etmiş olan bir ailenin çocuğu olarak, 12 Haziran 1977 yılında dünyaya gelmişim. İlk ve orta öğrenimimi Ardeşen'de tamamladıktan sonra aynı dönemlerde futbolla uğraştığımdan, bir transfer neticesiyle Yalova'ya taşındık. Yalova'da

güreş ve futbolla uğraşırken aynı zamanda doğa sporlarına olan ilgimi fark ettim ve Yalova su altı sporları kulübünün kurucu üyeliğini yaptım. Samsun 19 Mayıs Üniversitesini bitirdikten sonra gelip kendimi sularına attığım, aşığı olduğum

memleketime ve doğasına kesin dönüş yaptım. Raftingle Ardeşen'de, 1996-97 yıllarında rahmetli vali Recep Yazıcıoğlu ve dönemin Ardeşen Belediye Başkanı İmdat Sütüoğlu vesilesiyle tanıştım. Rafting sporunda kariyerimin zirvesine, 2009 yılında katıldığımız dünya Rafting şampiyonasına milli takım antrenörü olarak görevlendirilerek geldim. Milli Antrenörlük görevime 3 yıldır devam ediyorum. Ruba Doğa Sporları kulübü bünyesinde birçok sosyal aktivite organizasyonu gerçekleştirip, bölgemizde eğitim ve regreatif amaçlı projelere imza attık. Fırtına Rafting Festivali, Lazbort ve kızak yarışları, fotoğraf yarışmaları, tiyatrolar, konserler bunlardan bazılarıdır.

Rafting sporuna başlama yaşı var mıdır, Amatör olarak Rafting yapmak isteyenlere önerileriniz nelerdir ?

Aslında çocuklar bu sporu 12 yaşında başlayabilir, 15 yaşlarına geldiklerinde de resmi müsabakalarda yarışabilirler. Bu sporu yapmak isteyen insanlara tavsiyem; yapacakları yeri ve daha da önemlisi yapacakları lider ve rehberleri, şirketleri çok iyi araştırmaları, önceden fikir sahibi olmalarıdır. Bunun yanı sıra ekipmanların kalitesine uluslararası standartlara uygunluğuna bakmalı, ekipman eksiksiz olmalı, güvenlik önlemleri tam olarak alınmalıdır. Tüm bunların amatör bir insan tarafından bilinmesi zor olduğundan, önceden araştırılması ve güvenli ortamlarda yapılması en önemli husustur

Rafting pahalı bir spor mudur, kurslar var mıdır?

Evet maalesef bütün doğa sporları gibi ekipmanları pahalı bir spordur. Ama bu sporu eğlence amaçlı yapacak kişiler zaten hayatlarının bir parçası olmadığı için çok sık yapmazlar. Yapmak istedikleri zaman da turizm amaçlı rafting tesislerine giderler ve belli bir ücret karşılığı tesislerin sağladığı olanaklarla rafting yapabilirler. Kursları genelde bizim gibi hem turizm amaçlı bu işi yapıp, aynı zamanda kulüp olan sivil toplum örgütleri ve federasyonlar düzenlerler. Sporcu adayları için eğitim kampları, antrenör kursları düzenlerler. Devletin Rafting sporuna desteği var mıdır?

İşte en can alıcı soru! İşin aslı şu ki maalesef ülkemizde spor denince akla ilk önce ve büyük ölçüde futbol gelir. Bu branşın dışındakilerde üvey evlattır. Rafting branşı yazıp çizdiğim onca şeye rağmen maalesef ülkemizde hala gelişmekte olan spor branşları federasyonuna bağlıdır. Burada bahsi uzun süreceğinden yazamayacağım anlamsız nedenlerden dolayı henüz federe özerk bir federasyon olunamadı. Verilen tüm

uğraşlara, çalışmalarımıza rağmen, sportif anlamda yeterli devlet desteğini alamamaktayız. Turizm anlamında da durum pek farklı değil maalesef ki, derelerimizin durumu içler acısı, parkurlarımızda insan müdahalesiyle dere yataklarının tahrip edilmesi, bu anlamda verilen dilekçelere kayıtsız kalınması, tesisleşmenin önündeki engeller ve zorluklar başlıca sıkıntılarımız. Elbette ki ilk günlerdeki gibi değil, elbette ki değişen gelişen şeyler var, elbette ki çabalarımız azda olsa sonuç veriyor ve umudumuzu yitirmiyoruz.

Dünyadaki rafting yapılan alanlar ile Fırtına Vadisi'nin zorluk ya da kolaylık anlamında karşılaştırabilir miyiz?

Tabi ki karşılaştırabiliriz. Fırtına vadisi Fırtına deresi dünya standartlarında bir nehirdir. Doğal güzellikleri yanında debisi (sanal bir çizgiden sn'de geçen m3 cinsinden su) zorluk derecesi bakımından dünya sıralamasında ilklere girebilecek yeterliliktedir. Bizim sorunumuz; sadece alt yapı ve tesisleşmededir. Zorluk derecesi olarak mevsimine göre 6.zorluk derecesi ve üstüne çıkabilir. Avantaj bakımından oldukça avantajlı bir nehirdir, sağlık merkezlerine yakınlığı, hava alanına yakınlığı, nehir boyunca uzanan oto yolu çok önemli avantaj sağlar ki, bunlar çok önem arz eden özellikler nadir bulunan avantajlardır. Dediğim gibi tek dezavantajımız alt yapı ve ilgisizliğimizdir.

Fırtına Vadisi'ne kampa giren Milli Takım'ın bölgeye sağladığı katkılar nelerdir?

Bu konuda hiç mütevazı olamayacağım. Bölgeye turizm, spor ve sporcu, reklam, tanıtım olarak ciddi katkılar sağladık. Fırtına deresinin ve çevresinin korunması konusunda ciddi duyarlılık oluşturduk. Derelerde yapılan yanlış işlerin karşısında durduk. Ekolojik dengeye faydalar sağladık. Belki size ironik gelecektir ama fırtına deresi su sporlarında bir merkez olmasa idi sırtlanıp götürülebilir yani yok edile-

bilirdi. Bütün bunlara rağmen hala daha derenin ve çevresinin ekolojik dengesine ciddi zararlar verilmeye devam edilse de eskisi kadar pervasızca yapılmamaktadır. İl turizm Müdürlüklerinin ve belediyelerin yıllarca yaptıkları tanıtımların fazlasını biz çok kısa zamanlarda yaparak bölgenin adını dünyaya duyurduk. Rafting ve benzeri aktivitelerle bölgenin turizm potansiyelini ciddi ölçüde arttırdık. Bölgeye kazandırılan sporcular millilik unvanı kazanarak okullu olmalarını, eğitim almalarını sağlayarak önlerini açtık .

Türkiye Rafting Şampiyonası nerede yapıldı?

Türkiye Rafting şampiyonasının bir veya en az iki ayağı her yıl mutlaka fırtına vadisinde yapılmaktadır. Mekan ve konaklama noktasında sıkıntılar yaşasak da Türkiye şampiyonaları için yeterli olduğu söylenebilir. Ancak uluslararası şampiyonalar için daha profesyonel organizasyonlar ve tesislerle yeterli hale getirilmelidir. Şu anda yapılmakta olan bir proje var: "Recep Yazıcıoğlu kano ve Rafting parkuru" diye. Bu ve buna benzer profesyonel tesisler, eksik alt yapıların giderilmesi ve iyi bir organizasyonla önce Avrupa şampiyonası bu şampiyonadaki durumumuza göre de bir dünya şampiyonası almamız mümkündür.

Fırtına Vadisinde Rafting sporunu öğretebilecek kulüp ya da kurslar mevcut mudur? Bölgemizde, Türkiye de Rafting'e ciddi katkılar sağlamış, milli sporcular ve Antrenörler yetiştirmiş, ciddi organizasyonlara imza atmış kulüplerimiz vardır. Bunlardan DOKADAK ve Ruba Doğa Sporları Kulübü önemlilerindendir. Bunların yanı sıra, Federasyonlarımızın mutlaka belli dönemlerde Fırtına Vadisinde düzenledikleri eğitim kampları da vardır. Zaten bu eğitim kamplarının büyük çoğunluğunun tertip ve planlamasında ekibimle birlikte ben eğitmen olarak bulunmakta, görev almaktayım.

ÇAMLIHEMŞİN BELEDİYESİ SPOR KULÜBÜ

1977 yılında Çamlıhemşin Spor olarak kurulan kulübümüz, ekonomik sıkıntılar sebebiyle Çamlıhemşin Belediyesinin katkılarıyla Çamlıhemşin Belediye Spor Kulübü olarak isim değiştirmiştir. Ekonomik sıkıntılarla boğuşan spor kulübümüz, zaman zaman kapanma noktasına gelmiş olmakla birlikte, amatör liglerde başarılı olma mücadelesi vermiştir. Spor kulübümüz, birçok sıkıntıya rağmen 2007 yılında 2. Amatör liginden 1. Amatör

ligine yükselerek büyük bir başarıya imza atmıştır. Ayrıca tarihinde ilk kez 2011-2012 yılında Bal ligine çıkma mücadelesinde playofflara katılma hakkı kazanmıştır. Kulübümüz başarılarına devam politikasıyla, 2012-2013 yılında da ilk yarıyı lider bitirmiş olup bal ligine çıkmak için büyük bir avantaj sağlamıştır. Geçen yıldan kalan deneyimiyle mücadele eden spor kulübümüz; ilk yarıyı lider bitirerek, bu sene bal ligine çıkma konusunda daha istekli ve

kararlı olup, bu amaçla emin adımlarla ilerlemektedir. Kulüp başkanı Çamlıhemşin Belediye Başkanı İdris Lütfü Melek de spor kulübünün başarısından oldukça memnun olmakla birlikte Bal ligine çıkılması için elinden geleni yapmaktadır.

Çamlıhemşin Belediyesi Spor Kulübüne maddi ve manevi yardımları olan hemşerilerimize teşekkür eder, yardımlarınızın devamını bekleriz.

Maddi Yardımlarınız İçin
Çamlıhemşin Belediyesi
Spor Kulübü
Hesap No: 25324354-5001

Can&Özcan Altay

Stadyum Caddesi No:11 Ordu

Tel: 452 214 11 60

ozcanaltay52@hotmail.com

TÜRKİYE'NİN ROMAKTİK SAVCISI

Bir hukukçu olmanın yanında, insan olmanın değerlerini yüreğinde taşıyan bir insan; Hikmet Gülay.

Dördüncü şiir kitabı “Bir Deli Ok” yayınlandıktan sonra internet üzerinde işte bu şekilde yorumlar vardı Hikmet Gülay hakkında.

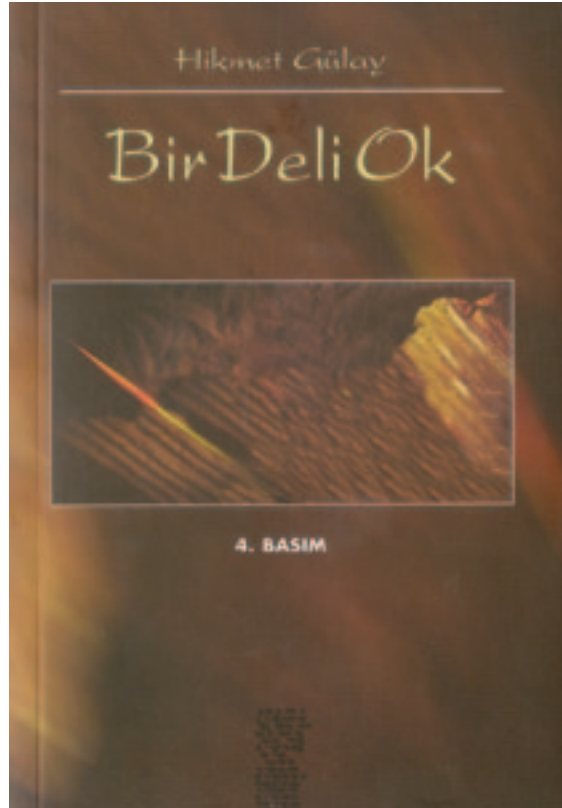
Aslen Çamlıhemşin/ Konaklar Mahallesi'nden (Çelina) olan Hikmet Gülay, 1958 yılında İstanbul'da doğdu. İlk ve orta eğitimini takiben Zeytinburnu İhsan Mermerci Lisesini bitirdikten sonra girdiği İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini 1981 yılında bitirdi.

Yedek subaylık hizmetini Ankara Askerlik Dairesinde, Hakimlik stajını ise İstanbul adliyesinde yaptı.

Tuzluca, Reşadiye Tavas ilçelerinde Cumhuriyet savcılığı görevi yaptıktan sonra, Muş Cumhuriyet Başsavcılığı, Giresun Cumhuriyet Başsavcılığı, Beyoğlu Cumhuriyet savcılığı, Eyüp C.Başsavcı vekilliği, Kartal C.Başsavcı vekilliği İstanbul Cumhuriyet Başsavcı Vekilliği görevlerinde bulundu.

Halen Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcı Vekili olarak görev yapan Hemşerimiz Hikmet Gülay evli ve 2 çocuk babasıdır.

Gezdim Aydınlighta Karanlık Gecenin, Ne Zamana Sığıdım Ne

tığı katkılar nedeniyle 2012 yılında Azerbaycan Uluslararası Vektör Bilimler Akademisi tarafından “Fahri Doktora payesi” verilmiştir.

Ayrıca “Özgür Edebiyat” dergisi tarafından 2011 şiir ödülüne layık görülmüştür.

Bugüne dek pek çok savcı, halkın gönlüne taht kurmuş, bu nedenle de şiirlere ve türkülere konu edilmiştir. Hikmet Gülay da o savcılardan biri. Ama onun farkı gönül verdiği insanlığı kendi şiirlerine yansıtması...

Ne zamana sığıdım ne mekana,

Ne hep var oldum,, ne de hep yok.

Ne bir zerrede ne bir damlada

Ruhum sonsuzlukta bir bedenim yok diyerek sonsuz hayatı tanımlayan bir şair Hikmet Gülay.

Hikmet Gülay'ın şiirlerinde yalnız kendisi yok, Gurbetçi Mehmetler, hapse düşen mahkumlar, bir kör, bir tamirci ruhu, kısacası hayatın içinden ve

hayata dair ne varsa bir parça hepsinden var. Tabi iyi bir güfte bulamamaktan şikayetçi olan bestekarlara göz kırpan kıta ve mısralar da bunların arasında bolca yer alıyor.

Şiir ve sanat severlerin hayata, bir de Hikmet Gülay'ın gözünden bakmasında yarar var.

Mekana, Sonsuz Ufku Sessizliğinde isimlerini verdiği şiir kitaplarından sonra Dördüncüsü olan Bir Deli Ok isimli şiir kitabını yayınladı.

AZERBEYCAN VE KIRGIZİSTAN'DA

Son kitabı “Bir Deli Ok” Azerbaycan ve Kırgızistan da o ülkelerin dilinde yayınlanmıştır. Azerbaycan da eriştiği başarı nedeniyle kendisine Edebiyata ve Türk Dünyasına yap-

“Fakat bir umut var; bu çok karanlıkta ışığın olmadığı yerlerde bu roman yazıldı. Bu romanda, gece ve yağmur çok başattır. Ben Çamlıhemşinliyim ve yağmur benim için umut ve hayat demektir. Bu umut var ki bir elimden tuttu ve bana bu romanı yazdırdı.”

Akif Kurtuluş

“Karardı Karadeniz, sardı dört yanımızı/
Bu gaybana sevdaluk, alacak canımızı...”

Hasan Tunç’un meşhur türküsü böyle söyler... Bu kitap, kararan Karadeniz’in mâkus yakın tarihine bakıyor: Ekonomik çöküntü, yoksullaşma, çay tarımının sorunları, göç ve nüfus kaybı, milliyetçi fevran, kent kültürünün aşınması...

Uğur Biryol

Karadeniz’in bir dağ köyünde doğdu. Rize’nin Çiçiva köyünde Mekteb-i Rüstiye’yi okudu. Trabzon Lisesi’ndeki öğreniminin ardından İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi (1934 – 1938) ve Yüksek Muallim Mektebi’ni bitirdi ve öğretmen olarak göreve başladı. Elazığ Lisesi, Haydarpaşa Lisesi, Kadıköy Maarif Koleji gibi eğitim kurumlarında öğretmenlik ve yöneticilik yaptı.

Vehbi Kemal Güney 1914 – 2008

Suda pişmiş mısırı tuzlayıp yiyeceşun, Mısırın türküsünü benden dinleyeceşun...

Türkülerimiz, özümüzün, kültürümüzün yansımasıdır. Günlük hayat içinde yeme-içme kültürümüzden horona dek türküler hayatımızda çok önemli yer tutar. Yöremizin insanı günlük hayatı içinde bulundurduğu birçok öğeyi türkü ve manilere konu edinmişler ya da kendilerini ona benzeterek bunu bir metafor olarak kullanmışlardır. Özellikle tüketim kültürü bakımından yöremize özgü bir ürün olan mısır da bundan nasibini almıştır.

Mısır, mutfak kültürü içinde çok önemli yeri olan bir bitkidir. Lezzetinden, görünümünden, püskülünden, tanelerinden, yapraklarından ve daha birçok özelliğinden türkülere, deyimlere, bilmecele ve

hatta fıkralara konu olmuştur.

Ekonomik açıdan fındık ve çay kadar üreticisinin cebini doldurmasa da, bizler için pek çok açıdan vazgeçilmez bir üründür. Közlemesinden haşlamasına, ekmeğinden çorbasına, sadece yöre insanının değil, diğer bölge insanların damak zevkine hitap etmesinin yanında, sayısız halk edebiyatı ürününe de kaynaklık etmiştir.

Mısırın tıbbi açıdan faydalarını da göz ardı etmemek gerekir. Mısır, bir vitamin deposudur. B1(Hafıza için çok önemli), B5,B3 vitamini ve C vitaminini de bol miktarda içermektedir. Ayrıca diyetel liflerin, fosfor ve magnezyum minerallerinin iyi bir kaynağıdır.

Yapılan araştırmalara göre eğer diyabetiniz varsa, mısır size yavaş yanıcı dayanıklı bir enerji sağlarken kan şekerinizi dengelemeye yardımcı olabilir. Bağırsak ve karaciğer fonksiyonlarını düzenler. Diüretiktir, vücuttan sıvı atımını kolaylaştırır. Kaşıntıyı azaltır. İshali tedavi eder. Böbrek fonksiyonlarını destekler.

Tabi bütün bu tıbbi özellikler, doğru tarım koşullarıyla, GDO suz, doğal ortamda yetiştirilen mısırın üretilmesiyle elde edilebilir.

Sizlere mutfaklarımızın vazgeçilmez ürünü mısır unundan pratik bir tarif.

Afiyet ve keyifle...

MISIR KEKİ

Malzeme

- 2 Yumurta
- su bardağı Yoğurt
- su bardağı Süt
- 2 su bardağı Mısır Unu
- 10gr (1pkt) Kabartma Tozu
- 1 demet Dereotu-doğranmış
- 1 demet Yeşil Soğan-doğranmış, hafif pişmiş
- 2 Havuç-rende,hafif pişmiş
- 2 tatlı kaş.Toz Şeker
- 1 tatlı kaş. Tuz

Yapılışı

- 1.Bütün malzemeleri karıştırın
- 2.Yağlanmış tepsiye dökün,180C de 50-55 dakika fırında(pilitada) pişirin

Merve Gültan kimdir?

Rize, Çamlıhemşinli işini aşkla yapan diplomalı bir pasta ustası. Mesleki üniversite eğitimini Londra da yaptıktan sonra edindiği iş tecrübesinin ardından Türkiye ye-halen bulunmakta olduğu Ankara ya dönüyor. 2006 yılının Mart ayında aile işletmesi olan 'Biscotti mia' da pasta ustası olarak görev alıyor, ve halen devam etmektedir. İşin sadece yetenek ve azim değil, aynı zamanda Çamlıhemşinli olmaları, eski Bulvar Palas Oteli'nin torunları olarak hizmet sektöründe varoluşlarının, genetik de olduğunu düşünüyor. Çarlık Rusya'sı döneminde gurbete giden büyük dedelerinin mirasını sürdürmenin önemine inanıyor. Aynı zamanda sevdiği işini yaparak, bunu ticarete dönüştürme imkanını elde etmiş şanslı insanlardan olduğunun bilincinde. Biscotti mia daki görevinin yanı sıra, Bölgesel ve Ulusal(Çamder,Türkiye Aşçılar Federasyonu, Chaine Des Rotisseurs,APC of UK gibi) birçok sivil toplum kuruluşunda aktif olarak görev almaktadır. Hem kendi işletmesinde hem de farklı yerlerde gerçekleştirdiği atölye çalışmaları, görev aldığı sosyal sorumluluk projeleri ve birçok aktivite ile bilgi ve deneyimlerini aktarmakta ve sektörel olarak geliştirmeye devam etmektedir.

Onlar yaptıklarıyla bizlerin gururları olmuşlardı.
Nurlar içerisinde yatsınlar.

Çamlıhemşin Eğitim ve Kültür Derneği

Mustafa Gürdal

Yoldaşlar, ölürsem o günden önce yani,
- öyle gibi de görünüyor -
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
tepemde bir mezar olursa
taş maş da...

Orhan Bayramoğlu

Öyle çalkı tulumcu inlesin dağlar taşlar
Çalkı benim içinde oynasın arkadaşlar
İster yol havası çal, istersen gelin çıkar
Düşünki göz yaşlarım, ahım hemşini yıkar

Sedat Ertanç

Mikron-Kavak
Mahalle Muhtarımız
Sedat Ertanç'ı
yitirmenin derin
üzüntüsü içindeyiz.
Merhuma Tanrı'dan
rahmet, kederli
ailesine ve tüm
dostlarına başsağlığı
diliyoruz. Değerli
çalışmalarından dolayı
teşekkür ediyor,
sevgiyle anıyoruz.
Işıklar içinde uyusun.

Gir koluma düşmeyeyim
Hız keseyim koşmayayım
Bayramoğlu rehberim ol
Doğru yoldan şaşmayayım

Ziya Küçük

Çamlıhemşin

Ağır bastı da sevdan gurbette duramadım
Her nereye gittiysem seni unutamadım
Dağ taş dolandım durdum her yeri adım adım
Sırtımı tatoslara Kaçkarlara dayadım

Senin yerin bir başka, gönlümde Çamlıhemşin
Turizm le doğuyor yeni yeni güneşin
Çat' ın Ayder' in ile dünyada var mi eşin
Kale i bala ile Zilkale de kardeşin

Çamlıhemşin tek cadde sağın taş solun dere
Sağdan Çat, Elevit'e, soldan gider Aydere
Boğalar güreşirken gidilmez mi Galere
Seyre dalmak istersen bük rota'yı Husere

Yazın nüfusün artar şenlenir yaylaların
Rengarenk çiçek açar bahçelerin bağların
Yeşerir filiz verir kaliteli çayların
Furtuna deresinde şarkıdır dalgaların

Serpilmiş yamaçlara görkemli taş konaklar
Geçmişten geleceğe bir çok maziye saklar
Bir düğün yapılıncı dökülürdü saçaklar
Erhamların yerini almış teller duvaklar

Tulum şişirilince, nav da parmaklar titrer
Eller bir sevdâ ile bir birine kenetler
Horoncu horon vurur türkûye döner dertler
Çamlıhemşin bir cennet barınmaz namertler

Sende Atalarımız ne emekler sarf etti
Eşi çocuğu sende o gurbetlere gitti
Sende geçine bilmek aşılmayan bir setti
Sana olan bu sevdâ ne ömürler tüketti

Yorgun Çamlıhemşin de bir engelli vatandaş
Engelleri aşmaya uğraşır yavaş yavaş
Çamlıhemşin uğruna severek verir savaş
Dilerim mutlu olsun bütün eş dost arkadaş...

Yaşar Çelik (26.11.2012)

Memleketim var...

Yeşilinden gökyüzü görünmeyen,
Benim memleketim böyle sever yeşili
Yeşilliği başkadır
Dillere destandır
Gelen hayran olur doyamaz memleketime
Sevda hiç tükenmez memleketimde
İnsanı sever çalışmayı, emek vermeyi, üretmeyi
Kadını kızı toplar çayını
Mısırlar boy gösterir
Yağmurlar saklıdır her bir yaprağında memleketimin
Toprak kokar yağmur sonrası
Kokusu, özü, havası başkadır Çamlıhemşinin
Akar fırtına deresi köyümün kenarından
Kıvrım kıvrım
Bazen durgun bazen coşkulu akar
Yaz gelince daha da şenlenir mutlu olur Çamlıhemşinin
Yaylarına çıkar gurbetçileri
Hasretle döner memleketlerine
Sevgisi başkadır
Akşamları da başkadır Çamlıhemşinin
Rüzgar şarkı söyler dans eder çamlar
Gaz lambasının titrek ışıkları oynar tavanda
Sobası yanar
Ya mısır koyarsın ya kestane ya da patates atarsın içine
Sıcak bir rüzgar doldurur odayı
Sonra bir köpek havlaması
Doyulmaz bir şenlik olur akşamlar
Yaşayan çınarları var benim memleketimin
Elleri öpülesi çınarları
Hikayeleri zevk verir dinlerken
Şimdi kalmadı o elleri öpülesi büyükler
Tulumuda başkadır
Sesi, hüzünde verir mutlulukta
Onsuz olmaz benim memleketim
Eksiktir tulum sesi olmadan, horonu olmadan
Atma türkûleri şenlendirir horonunu
İrmakları gürül gürüldür
Gidip yerinden içilen soğuk suları vardır
Can gelir canıma suyundan içince
Bir özlem belirdi yüreğimde
Hasret kaldım memleketim suyuna horonuna
Hasret kaldım ateşine tulumuna
Toprağını özledim vesselam
Boram boram hayat fişkırır toprağını
Yeşil yeşil yaprağını dağıtı
Özletir Çamlıhemşin
Dağlardan ses veren uzun havaları
Viran olmuş evleri
Açılmamış perdeleri olsa da
Güzeldir seni yaşamak, seninle yaşamak Çamlıhemşin....

Seher Hemşindereli Gulas

Fırtına'nın Çetin Kadınları

Firdevs Subay

Karadeniz'de kadın olmak fırtınaya kafa tutmak gibidir. Fırtına ve Karadeniz nasıl bir bütünlük sağlıyorsa; Karadeniz ve kadında benzer bütünlüğü sağlar çünkü çetin olan bir derenin kadını da çetindir. Türkiye'nin hatta dünyanın her yerinde kadın olmak ve yitip giden yaşamların arasında ayakta tutunabilmek, kendini ifade edebilmek ve yaşam koşullarıyla mücadele edebilmek bir ayrıcalıktır aslında. Pekçok kadın ve yaşamları, kendini gizleyerek giderken Karadeniz kadını öyle değildir; çünkü onun mücadelesi sadece erkeğe, çocuğa veya topluma karşı değil aynı zamanda kendine ve doğanın çetin kavgacı ruhuna karşıdır.

Doğa hata kabul etmeyen ve ne verdiyse onu geriye isteyen bir sistemdir. çoğu yerdeyse sadece bir kadını kendinden uzaklaştırıp, yememiştir... Yaz ayrı bir yaşamdır; kış ayrı bir yaşam ve bir sene dönüşümündeki mevsimler, kendi çetinliklerinin dönüşümüyle çıkar kadınların karşısına. Hani öyle düz bayırda değil; yamacı, uçurumu, ağacı, deresi, tepesiyle karşı koyar, insanların kendine hükümler olmasına. Ekmeği almak da kolay değildir. Yemek yiyeceksen dik ve sabanla sürülemeyen arazide ekin yapacaksın, ineğini besleyeceksen yazın dağdan biçecek, ağaca yığacak ve kurutup sırtınla taşıyacaksın. Okula göndereceksen sebini, merkezdeki okula sabahın yedisinde kaldırıp servise vereceksin ki oda yeni bir lükstür veya sana gelmiyorsa arabada sırtın alıp asfalta veya şoseye taşıyacaksın. Odun istiyorsan

ya gidecek dağlardan bulacak, kesecek ve sırtlanıp geleceksin veya derelerin cömertliğine sığınıp kıyısına taşıdığı odunları sepetleyip, sırtlayıp taşıyacaksın evine. Eğer kadınsan; ahırının ve evinin temizlikçisi, yemekçisi, çocuğu çocuğunu, eşini, kaynananı, ananı, komşunu, misafirini velhasıl hemen hemen herkesi razı etmesi gereken bin bir türlü marifetlisi olacaksın...

Evet, yaz işleri ve kış işleri, başlı başına iki ayrı dünya... Yazın, kışa hazırlık dönemiyse; kışta, yaza hazırlık gibidir... Üstelik yazın o kadar çalışmışken, kışın yatıp uymak da yoktur. Bundan dolayıdır ki kadınlar, günlük işlerin yanında birde yaz için gelirlerini artırmak amacıyla el işi yapmak durumundadırlar. Ama Kadınların marifetleri neredeyse sınırsızdır çünkü sadece bir tek becerileri yoktur veya tek becerili olma lüksleri yoktur. En bilmeyeni bile beş şişle çorap örmesini bilir veya şifon kenarı. Turizm sezonu satmak için kıştan başlarlar kenar yapmaya. Şifon kenarı, çorap ki bu birkaç çeşittir ve özenerek yapılır, patik, yemeni oyalarlar boyun için, başka pek çok el işi ve yöresel yiyecek, turşu vs. Diğer katkılarıdır ekonomilerine...

Bu işlerin hemen hemen hepsi kadına bakar. Pratik zekalı olmalı ve her şeyle başa çıkmalı yoksa ezilip geçildiği gün gibi aşıkardır. Üstelik Karadeniz'in kadını, sade doğaya karşı değil aynı zamanda gelişen rekabetçi zihniyetin içerisinde de yerini bulmalı çünkü aynı zamanda işletmecidir de... Gidin bir Karadeniz köyüne, yaylasına veya dağna.

Karşınıza çıkacak olan size hizmet eden gene bir kadındır. Yediğiniz yemekten içtiğiniz suya, yattığınız yataktan, oturduğunuz sedire kadar hep kadının elleri değer. Bilmek durumundadır ve yapmak zorundadır çünkü başka bir şansıda yoktur. Kadının eğlencesi mi? Kocasıdır, çocuğudur, belki bazen dağlarda koşup attığı naralarıdır veya bildiği kadıyla dizelediği manilerle söylediği türkülerdir; belki bir kınada, düğünde veya bilmem hangi eğlenceye çevirdiği horonudur... Basit sıradan ve sanki her şeyi tereyağından kıl çeker gibi halleden; güçlü ama kendi gücünün farkında olmayan bu savaşçı kadınlar Karadeniz'in görünmeyen neferleri gibidir. Ama her şeye rağmen öyle de mütevazıdırlar ki bakarsınız sanki tüm o işleri onlar yapmamış gibi ve sanki o kadar marifetli değillermiş gibi kendilerini kenara çekmeleri hep aldıkları ataerkil terbiyeden, görgüden. Çünkü bilmek ve marifetli olmak ne kadar güzelse; mütevazı ve ağırbaşlı olmak da onlar için doğal bir şeydir. Bunun ne kadar doğru olduğu sorgulanabilir bir şeydir; ama ayrıca kadın kendi başına mücadele ederken, erkeğin yerini de belirler ve hatta zaman zaman doldururda çünkü erkek ve kadının eşitliği söz konusu bile olamaz ve hangi işi yaparsa yapsın hep kendini arka plana çeker, gururundan erkeğine paye biçer... Karadeniz kadını olmak ve Karadeniz'in ruhunu taşımak, fırtınayla, zamanla, doğayla, kendiyle yarışmak, çetin yaşamda kendine yer açmak, bu kadınların adeta doğuştan gelen bir yeteneği ve bu

yeteneğin getirdiği bir hırçınlık ve sağduyu ve beklide bilgelik...

Evet, Fırtına ve kadın... Fırtına'ya karşı da yarışır, erkeğe karşıda, doğanın diğer çetinliklerine karşıda ama hiçbir zaman kadın kimliklerinden asla taviz vermezler. Yaşadıkları tüm duyguları doğaldır. Sade çalışkanlıklarıyla değil aynı zamanda kıvrak zekalarıyla da kendilerini gösterirler. Sevdaları içten ve dürüsttür. Ne yaşıyorlarsa yaşasınlar "kol kınılır yen içinde kalır" hesabı yaşadıkları hep kendi

yüreklerinde gizlidir. Affetmek, en öncelikli marifetlerindendir aslında. Affetmek ve hep affetmek çünkü affetmenin en güçlü erdem ve silah olduğunu bilirler düşmanlarına, erlerine ve diğer muhataplarına karşı.

Karadeniz'e yönelik bir deyim vardır: "Köyde köylü göçte birinci" aslında bu söz nasıl köyde kadını, tam yerine oturtuyorsa; şehre de kendini kabul ettirmesini anlatıyor. Yapısal bir şey gibi sanki... Ya kanından ya suyundan beklide Karadeniz'in, Fırtına'nın doğasın-

dan aldıkları değişken ve hareketli, uyumlu yapısından kendilerine katkılarıyla, gittikleri her yere kendilerinden bir şeyler vermesini de bilirler... Hiç hayatı boyunca, vahşi doğanın kucagından, şehre inmeden yaşamış olsalar da tam bir bu kalemun, yani doğal bir uyum sağlama yeteneğiyle hemen girdikleri çevreye hâkim olmasını, kültürüne uyum sağlamasını başarırlar. İşte Fırtına ve Fırtına'nın kimliklediği Karadeniz kadını ve çetin yaşamın gerçek çetin savaşçıları...

Kodanıtap nasıl bizim aileye geçti

Mehmet Demirci

Dedem Koropi Hüseyin; daha 10 yaşlarında Vicealtındaki (Şimdiki Çamlıhemşin İlçesi) Ethem'in fırınında Fırıncılığı öğreniyor. Uzak gurbetlere gitmemeyi kafasına koyduğu için sonra Pazar'a gidip orada devam ediyor mesleğe. Girişimci ruhu, gurbetçi olarak gittiği ve o tarihe kadar hiçbir fırının bulunmadığı Ordu'da bir fırın açmak ve çalıştırmayı kamçılıyor.

Artık 20 yaşına gelmiş bulunan Dedem Koropi Hüseyin, 1920 yılında, Ordu iline ilk gurbetçi olarak gidiyor. Önce Akın Fırın'ı, ardından Çifte Fırın derken eski deyişle işler "alıp yürüyor" adeta.

Akın Fırınından her gün düzenli ekmek alan ve şu andaki Ordu Stadyumu'nda dahil hemen hemen Merkez'in yarısına sahip olan çok iyi bir müşterisi vardır Koropi'nin. Bu kişi bir gün "Ahlaksız" bir teklif yapar dedeme ve der ki; "Koropi!

Gel buraları sana vereyim".

O ana kadar tek düşüncesi, kazandığı paralarla gidip Çamlıhemşin'de iyi bir arazi alıp bir daha gurbete dönmek olan dedem, büyük bir tepkiyle reddeder bu teklifi.

Fakat adamda kararlıdır, üsteler ve derki; "Karşılığında senden parada istemiyorum. Ekmekle ödeşiriz".

Dedem adama ve paraya ağzına gelen bütün küfürleri eder ve; "Ben Boklu Ordunuza mı kaldım" der ve konuşmayı sonlandırır.

O zaman Ordu'nun içinden akan dere bizim Fırtına Deresi gibi berrak ve temiz akmamakta hatta kanalizasyonların dereye bağlanmasından dolayı dere kokmaktaymış.

Para biriktirme gayesi ve iki fırından gelen paralar ile yüklüce bir meblağ artık birikmiştir.

Her zamanki yolculuklarından

önce söylediği "Gideyim ki geleyim" deyimini dedikten sonra biriktirdiklerini eline aldığı ahşap valizine koyarak Çamlıhemşin'e gelir.

Kafasında Kodanıtap'ı almak vardır. Fakat o zamanlar bu tip "Güzel ve Düzlükçe" arazilerin sahipleri; Ağa ve beylerin bizim bölgedeki karşılıkları olan "Efendi"lerdir. Bu arazinin sahibi de; Reyhan Mustafa Efendi'dir.

Reyhan Mustafa Efendi'ye gider vakit geçirmeden. Bir Efendi'nin arazisini satın almak zordur tabii ki, fakat yükündeki parası da küçüm-senecek bir rakam değildir.

Sonuçta Reyhan Mustafa Efendi biraz akrabalık ilişkilerinden, biraz da Dedemin gerçekten de servet denecek kadar yüklüce teklif ettiği meblağ'dan sebep "Hayır" diyemez dedeme ve Kodanıtap arazisi Koropi ailesinin olur artık.

Kızlarımıza Mirastan Pay Verilmemektedir

Emekli Cumhuriyet Savcısı Mehmet Yaşar Hacıoğlu

Çağdaş toplumlar hukuk ve din yaşanması zorunlu olan kurumlar ve kavramlardır. Uygarlık düzeyi bu güne gelinceye kadar, çağlar boyu, tutucu ve zalim kurumlara karşı savaş verilmiştir. Selçuklu ve Osmanlı, hanımlara miras hakkını tanımıştır.

Cumhuriyet, çağdaş devrimleriyle ayrıntılı olarak kadın-erkek eşitlik ilkelerini ortaya koymuş ve uygulamaya devam etmektedir. 1926 yılından bu yana 1982 tarihli anayasamızın 10,10/1,2 nci maddelerinde ‘ Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.’, ‘Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptirler. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz.’ ‘ Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.’(Any . 35)hükümleri düzenlenmiştir. Vatandaş olarak devletin hukukuna uymak zorundayız.

Dinimizin bu konudaki emredici hükümleri nelerdir?

Kadın hakları konusunda İslam çağların en büyük devrimini yapmıştır. Peygamberimizin dünyadan ayrılmasından sonra bu ilkeler İslam ülkelerinin çoğunda halen gerçek anlamda uygulanmamaktadır. Ülkemizde de, kırsal kesimin ve dindar olduğunu düşünen insanların yaşadığı yörelerde uygulanmamaktadır. Her inananın uyarma görevi vardır. Bu uyarının dini konularda da yapılması gerekir. Dini uyarmanın Kur’an ile yapılması farzdır, tercihe bağlı değildir.

Yazıyı kısa tutma amacıyla ayetler üzerinde yorum yapılmayacak sadece konuya ilişkin ayetler sıralanacaktır.

‘Rableri huzurunda toplanacaklarından korkanları, sen Kur’an ‘la

uyar ki, onların rablerinden başka ne bir dostu ne de bir şefaatçisi vardır. Umulur ki, onlar sakınırlar’ (6/51)

10.08.2011 tarihinde kız çocuklara mal verilmemesinin dayandığı ayetler tarafımızca Diyanet Başkanlığından ayrıntılı bir yazı ile sorulmuş verilen 18.08.2011 tarihli cevabı yazıda kız çocuklara da mirastan mal verilmesinin gerektiği, mirasın kutsal bir hak olduğu, ideal olanın kul hakkını yemeyen imanın arkasında namaz kılma olduğu bildirilmiştir.

İslam kadına miras hakkını, kendisine eş seçme, evlenme, boşanma, haksızlık karşısında direnme, yurttaşlık hakkını vermiştir.

1-“Ana-babanın ve yakınların bıraktıklarından erkeklere bir pay vardır, ana baba ve en yakınların bıraktıklarından kadınlara bir pay vardır. O malın azından da çoğundan da taktir edilmiş birer paydır.” (4/7)

2-“Tanrı çocuklarınız hakkında erkeğe iki kadın payı kadar tavsiye eder” (4/11). (Bu uygulama kız evlendikten sonra erkeğin baba ile birlikte miras mallarına yaptığı ve harcadığı masraf ve emeğin olması halinde geçerli uygulama karşılığıdır.)

3-“Haksızlıkla yetimlerin mallarını yiyenler karınlarına ateş tıkmış olur. Zaten onlar alevlenmiş ateşe gireceklerdir.” (4/10)

4-Bunlar Allah’ın koyduğu sınırlardır. Kim Allaha ve peygamberine itaat ederse Allah onu altında ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Orada devamlı kalıcıdır, işte bu büyük kurtuluş budur” (4/13)

5-“Kim Allah’a ve peygamberlerine karşı isyan eder ve sınırlarını aşarsa Allah onu devamlı kılacağı bir ateşe sokar ve onun için alçaltıcı bir azap vardır”(4/14)

6-“Allah size mutlaka emanetle-

ri ehil olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. “ (4/58)

7-“Ey iman edenler, Allah’a itaat edin, peygambere ve sizden olan idarecilere itaat edin. Eğer bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz gerçekten inanıyorsanız onu Allah’a ve resulüne götürün. Hayırlıdır, netice bakımından daha iyidir” (4/59)

8-“Hayır, Rabbime anıt olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık konusunda seni hakem kılıp sonradan verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.” (4/65)

9-“ Sana gelen iyilik Allah’tandır. Başına gelen kötülük nefsendendir.” (4/79)

10-“Ey resuller helal şeylerden yiyecek ve salih amel işleyiniz. Çünkü ben ne yaparsanız bilirim” (23/51)

Yukarıda açıklanan bu ve buna benzer ayetler Kur’an ayetleridir. Yıllarca Kur’an okuyan 100.000 imam, binlerce vaiz ve din görevlisinin, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın bulunduğu bir ülkede Kur’an’ın emredici ayetlerinin çiğnenmiş olması dindar olduklarını iddia eden insanların gerçek durumunu ortaya koymaktadır. Bu insanlarla birlikte ibadet etmenin dini kurallara ne denli uygun olduğu konusunun irdelenmesi gerekmektedir. Kul hakkı ile birlikte kamu hakkını yiyenlerin hükmen domuz gibi olacakları ve peygamberimizin bu gibi insanların cenaze namazını kılmadığı tarihi örneklerle bilinmektedir.

İmanın esaslarından olan “kitaplara iman” ilkesi çiğnenmektedir. Kitaba inanmayan, emredici hükümlerini uygulamayan bir insanın imanı neyi kurtarabilir.

Uyarı bizden, tevfiğ Allah’tandır.

**BAYİLİKLER
VERİLECEKTİR...**

YEPAS EKMEK

ZENGİN ÜRÜN ÇEŞİTLERİYLE
TÜM ANKARA'DA HİZMETİNİZDE

TAM BUĞDAY EKMEĞİ
SAĞLIKLI BESLER

0.312 276 30 70 www.yepas.com.tr

ENERJİ YATIRIM HOLDİNG A.Ş.

Yatırım yaptığı her alanda kaliteli hizmet vermeyi amaç edinen ve GÜRIŞ HOLDİNG A.Ş.'nin iştiraki olan MOGAN ENERJİ YATIRIM HOLDİNG A.Ş., dinamik ve deneyimli kadrosu, sağlam finansman kaynakları, 21. yüzyılın küreselleşen ekonomisinde yüksek kalitedeki hizmetleri ve yarattığı sinerji ile enerji sektörünü uluslararası standartlarda temsil ederek, Türkiye'nin önde gelen enerji firmalarından birisi olmayı hedeflemiş ve başarmıştır.

JEOTERMAL ENERJİ

47.4 MW
GÜRMAT
Jeotermal Santrali

RÜZGAR ENERJİSİ

48 MW
BELEN
Rüzgar Enerjisi Santrali

27 MW
EOLOS
Rüzgar Enerjisi Santrali

Sıfır karbon emisyonuna sahip
tüm rüzgar enerjisi santrallerimiz
Gold Standard Sertifikasyonu kapsamındadır.

Konya Devlet Karayolu 23.Km P.K 15 06831
Gölbasi, Ankara

Tel : 0 312 484 1526
Faks : 0 312 484 2676
Web : www.mogan.com.tr
E-Posta: info@mogan.com.tr

78,2 MW
OLGU
Rüzgar Enerjisi Santrali